KIVIJÄRVEN KUNTA

Pöytäkirja

Kunnanhallitus	
Kokousnumero	9 / 2026
Aika	Ma 2.11.2026 klo 17.30 -21.14
Paikka	Järvenhelmen kokoussali

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

KIVIJÄRVEN KUNTA **KOKOUSKUTSU / ASIALISTA** Nro
Kunnanhallitus **02.11.2026 klo 17.30 – 21.14** **9 / 2026**
Järvenhelmen kokoussali

Asia	Liite	
§ 116		KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
§ 117		PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
§ 118		LEADER VIISARIN LISÄRAHOITUS
§ 119	45	MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTASOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN
§ 120	46	POHJOISEN KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELUT / RAKENNUSJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN
§ 121	47	VUODEN 2025 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN VASTAUKSEN ANTAMINEN
§ 122	48	VUODEN 2027 TALOUSARVIO JA TALOUS- JA TOIMINTASUUNNTELMA VUOSILLE 2028-2029
§ 123		TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2027
§ 124		KIINTEISTÖVEROPROSENTIT VUODELLE 2027
§ 125		LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET
§ 126		SAAPUNEET KIRJEET JA TIEDOKSIANTOASIAT
§ 127		JOULUN AJAN SULKUAIKA KUNNANVIRASTOLLA
§ 128	49	DE MINIMIS -TUKENA MYÖNNETTÄVÄ AVUSTUS / KIVIJÄRVEN VUOKRATALOT OY
§ 129		MUUT ASIAT

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

KOKOUSAIKA	**02.11.2026 klo 17.30 – 21.14**
KOKOUSPAIKKA	**Järvenhelmen kokoussali**
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	x Hautanen Maire, pj § 128 x Hakkarainen Olavi x Kainulainen Aimo x Kinnunen Tomi x Leppänen Erkki, pj, pois §128 x Leppänen Sonja x Tobiasson Eeva-Liisa, pois § 128 Leppänen Aune Ruusuvirta Lauri Hertteli Markku Kinnunen Petteri Sarén Riitta, jäsenenä § 128 Piispanen Hanne-Mari Tobiasson Heikki
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	x Kotilainen Henri, kunnanvaltuuston puheenjohtaja, pois § 125, § 128 x Sarèn Riitta, kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja x Holm Kari, kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja --------- x Oinonen Pirkko, sivistysjohtaja, kunnanjohtajan varahenkilö, esittelijä/pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	§ 116
ASIAT	§ 118 - 129
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	§ 117
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja: Maire Hautanen, § 128 Pöytäkirjanpitäjä: Pirkko Oinonen Erkki Leppänen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.	Tarkastettu sähköisesti Allekirjoitukset Tomi Kinnunen Olavi Hakkarainen
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ	Kivijärven kunnan kotisivuilla 05.11. – 26.11.2026 Virka-asema: Kirjanpitäjä Allekirjoitus: Päivi Hakkarainen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Khall § 116
02.11.2026

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 80 mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivat erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

Hallintosäännön § 82 mukaan: Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 84 mukaan toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

Khall § 117
02.11.2026

Kivijärven kunnan hallintosäännön § 10.12 mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Puheenjohtajan ja pöytäkirjantarkastajien on allekirjoitettava sekä pöytäkirjan kansilehti että tehtävä jokaiseen pöytäkirjan sivuun tarkastustaan osoittava merkintänsä.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus valitsee Tomi Kinnusen ja Olavi Hakkaraisen tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

LEADER VIISARIN LISÄRAHOITUS

Khall § 118
02.11.2026
oheismateriaali

Leader Viisari ry on lähettänyt kuntakirjeen alueen kunnille. Kirjeessä kerrotaan toiminnan tilanteesta, alueelle myönnetyistä yritys- ja hanketuista sekä lisärahoituksen tarpeesta.

Leader-rahoituksella ja paikallisella neuvonnalla on alueella vahva tarve. Rahoituksen tehokas hyödyntäminen edellyttää paikallista neuvontaa, hakemusten käsittelyä sekä rahoitettujen hankkeiden ohjausta niiden toteutuksen ja maksatuksen aikana. Näitä tehtäviä hoidetaan toimintarahalla, joka on kiinteämääräinen osuus Leader-ryhmän julkisesta rahoituskehyksestä ja se on tarkoitettu Leader-ryhmänä toimimisen kustannuksiin. Viisarin toimintaraha on tarkoitettu strategian ja sen toiminnan edistämisen hallinnointiin, seurantaan ja arviointiin sekä sidosryhmien välisen yhteistyön tukemiseen. Toimintaraha on mitoitettu kahden henkilötyövuoden työpanokseen ohjelmakauden täysinä vuosina. Poikkeuksellisen suuri hakemusmäärä on kuitenkin lisännyt työmäärää merkittävästi, minkä vuoksi henkilöstöresurssin tarve on ollut budjetoitua suurempi.

Leader Viisari ry:n hallitus esittää toiminta-alueensa kunnille lisärahoitusta Leader-toiminnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi. Lisärahoitus esitetään jaettavaksi kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Kuntien panostuksella turvataan, että alueelle osoitettu Leader-rahoitus saadaan mahdollisimman tehokkaasti paikallisten toimijoiden käyttöön. Tämä tukee yritysten investointeja, yhteisöjen kehittämistoimia ja kuntien elinvoimaa sekä auttaa varmistamaan, että rahoitetut hankkeet toteutuvat suunnitellusti.

Lisärahoituksen tarve koskee ohjelmakautta 2023-2027 ja ohjelmakauden sulkemista vuoteen 2029 saakka. Rahoitustarve on 91 600 euroa, josta Kivijärven osuus on 31.12.2025 väkiluvun (2,28%) suhteessa 2 085,47 euroa.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus päättää myöntää Leader Viisari ry:n toimintaan lisärahoituksen 2 085,47 euroa. Määräraha on varattu talousarvioon 2027.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - -

Merkittiin, että Viisarin toiminnanjohtaja Tiina Toivonen oli esittelemässä Viisarin toimintaa. Hän poistui kokouksesta ennen tämän pykälän käsittelyä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTASOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN

Khall § 119
2.11.2026
Liite 45

Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen liittyy 1.1.2027 kaksi uutta kuntaa, Kannonkoski ja Saarijärvi. Uusi sopimus on liitteenä 45.

Sopimus on päivitetty ja siihen on lisätty uudet kunnat. Sopimuksen sisältöön ei ole tehty olennaisia muutoksia, vaan vanhentuneet tiedot on korjattu tai poistettu.

Kustannusten jakoperustetta koskeva sanamuoto on tarkennettu vastaamaan nykyistä käytäntöä: "*Tukihallinnon kustannukset jaetaan sopimuskuntien kesken toimintavuotta edeltävän vuoden tukihakemuksilla ilmoitettujen viljelyalojen suhteessa*."

Menettely vastaa tähänastista käytäntöä, jossa jakoperusteena on käytetty viljelijöiden tukihakemuksilla ilmoittamaa kokonaisalaa, mukaan lukien pellot, luonnonlaitumet ja -niityt sekä metsälaitumet.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen perustamisesta ja sen toimintaperiaatteista.

Kivijärven kunnan puolesta sopimuksen allekirjoittaa kunnanjohtajan varahenkilö.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

POHJOISEN KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELUT / RAKENNUSJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Khall § 97
07.09.2026
Liitteet 38-41

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 28.04.2026 § 29:

Uuden rakentamislain voimaan tultua 1.1.2025 on tullut tarpeelliseksi uudistaa rakennusjärjestys. Kunnilla on aikaa saada rakennusjärjestys lainmukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Kunnissa rakennusjärjestyksen uusiminen on käynnistetty 2024 kesällä laittamalla nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Ympäristölautakunta on asettanut rakennusjärjestyksen luonnoksen nähtäville ja pyytänyt siitä lausuntoja 27.5.2025 § 38 antamallaan päätöksellä.

Lausuntoja rakennusjärjestysluonnoksesta saapui seuraavilta tahoilta:

- MTK Metsänomistajat
- MTK Keski-Suomi Ry
- Elenia Verkko Oyj
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- DNA Oyj
- ELY-keskus

Lausuntojen pohjalta rakennusjärjestysluonnosta on osin muokattu. Vastaukset lausuntoihin ovat oheismateriaalina.

Rakennusjärjestysehdotus tulee laittaa kunnissa nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi. Siitä pyydetään lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Keski-Suomen liitolta sekä kunnilta, joiden alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys vaikuttaa.

Nähtävilläoloaikana myös kuntalaisilla on oikeus esittää mielipiteensä (muistutus) rakennusjärjestysehdotuksesta samalla tavalla kuin luonnosvaiheessa.

Ehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Oheismateriaali:

- Rakennusjärjestysehdotus
- Muokattu rakennusjärjestysluonnos
- Vastaukset lausuntoihin

Lisätiedot: Rakennustarkastaja Petri Syrjä, puh. 044 459 6221

Päätösehdotus / ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Lautakunta esittää rakennusvalvonnan osalta yhteistoiminnassa mukana oleville kunnille rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville laittamista vähintään 30 vuorokaudeksi.

Päätös: Hyväksyttiin

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Ote kunnat, Lupa- ja valvontavirasto, Keski-Suomen liitto

---

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 25.8.2026 § 57

236/10.03.00.00/2024

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen yhteistoiminta-alueen rakennusvalvonnan kunnat ovat asettaneet rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville vähintään 30 vrk:n ajaksi päättyen 31.7.2026. Ympäristölautakunta pyysi lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Elinvoimakeskukselta ja Keski-Suomen liitolta.

Lupa- ja valvontavirasto esitti lausunnossaan joitakin täydennys- ja täsmennystarpeita, jotka on sisällytetty olennaisilta osiltaan rakennusjärjestysehdotukseen. Elinvoimakeskuksen lausunnon pohjalta lisättiin viittaukset maantielakiin. Muilta tahoilta ei saatu lausuntoja. Saadut lausunnot ovat esityslistan oheismateriaalina.

Rakennusvalvonta on käsitellyt rakennusjärjestysehdotuksesta saadut lausunnot ja tehnyt ehdotukseen niiden mukaiset tarkistukset:

- § 2, lisätty karttalinkki kaavoihin ja määräyksiin
- kohta 6.4, lisäys maantielain huomioimisesta
- § 15, lisäys suunnittelutarvealueista
- kohta 22.4, lisäys viittauksesta ympäristönsuojelulakiin
- kohta 24.1, lisäys VARK-alueista
- kohta 24.4, lisäys muinaisjäännösalueiden huomioonottamisesta
- kohta 25.2, lisäys pohjavesivaikutteisen toimenpiteen vesilain mukaisen lupatarpeen arvioinnista

Rakennusvalvonta esittää rakennusjärjestysehdotuksen hyväksymistä.

Ehdotukseen ei ole tehty niin oleellisia muutoksia, että se tulisi asettaa uudelleen nähtäville MRA 32 §:n mukaisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Oheismateriaalit:

- Lupa ja valvontaviraston lausunto 30.6.2026
- Elinvoimakeskuksen lausunto 1.7.2026
- Muokattu rakennusjärjestysehdotus
- Lopullinen rakennusjärjestys

Lisätiedot: Rakennustarkastaja Petri Syrjä, puh. 044 459 6221

Päätösehdotus Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta esittää lausuntojen pohjalta tarkistetun rakennusjärjestysehdotuksen edelleen hyväksyttäväksi kuntien hallituksille ja valtuustoille. Rakennusjärjestyksen tulee olla hyväksytty kuntien valtuustoissa ennen rakennusjärjestyksen voimaantulopäivää 1.1.2027.

- - -

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Teemu Marttinen esitti, että rakennusjärjestys asetaan uudelleen julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Lasse Sauramäki kannatti Teemu Marttisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty ympäristöpalvelujen palvelualuejohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta tulee suorittaa äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne jotka kannattavat pohjaesityksenä olevaa toimialajohtajan päätösehdotusta äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Teemu Marttisen tekemää esitystä äänestävät ”ei”. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin neljä (4) ”jaa” -ääntä (Tuija Tuikkanen, Raili Laitinen, Jaana Ahola ja Aira Kyläniemi) ja neljä (4) ”ei” -ääntä (Erkki Leppänen, Markku Vauhkonen, Lasse Sauramäki ja Teemu Marttinen). Jari Pihlasaho äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetun äänestyksen perusteella äänet menivät tasan, joten puheenjohtajan ääni ratkaisee ja lautakunta hyväksyy pohjaesityksenä olevan ympäristöpalvelujen palvelualuejohtajan esityksen.

Päätös

Lautakunta esittää lausuntojen pohjalta tarkistetun rakennusjärjestysehdotuksen edelleen hyväksyttäväksi kuntien hallituksille ja valtuustoille. Rakennusjärjestyksen tulee olla hyväksytty kuntien valtuustoissa ennen rakennusjärjestyksen voimaantulopäivää 1.1.2027.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Merkitään pöytäkirjaan, että Teemu Marttinen jätti eriävän mielipiteen lautakunnan päätökseen kirjallisesti (liite nro 1).

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle **liitteen 38** rakennusjärjestyksen hyväksymistä.

Päätös:

Erkki Leppänen esitti, että kunnanhallitus keskustelee asiasta ja tekee asiassa päätöksen seuraavassa kokouksessaan.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Leppäsen esityksen. Asia käsitellään 05.10.2026 kunnanhallituksen kokouksessa.

- - - - -

Khall § 120
2.11.2026
Liite 46.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden rakennusvalvonta on käsitellyt rakennusjärjestysehdotuksesta saadut lausunnot ja tehnyt ehdotukseen niiden mukaiset tarkistukset.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta esittää lausuntojen pohjalta tarkistetun rakennusjärjestysehdotuksen edelleen hyväksyttäväksi kuntien hallituksille ja valtuustoille. Rakennusjärjestyksen tulee olla hyväksytty kuntien valtuustoissa ennen rakennusjärjestyksen voimaantulopäivää 1.1.2027.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen yhteistoiminta-alueen tarkistetun rakennusjärjestyksen siten, että rakennusjärjestys tulee voimaan 1.1.2027.

Sopimuksen allekirjoittaa kunnanjohtajan varahenkilö.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

VUODEN 2025 ARVIOINTIKERTOMUKSEEN VASTAUKSEN ANTAMINEN

Tarkltk § 4
23.03.2026

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellise[ll]a ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Puheenjohtaja:

Jatketaan arviointikertomuksen valmistelua seuraavassa kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin puheenjohtajan ehdotus.

Tarkltk § 10
20.04.2026

Puheenjohtaja:

Hyväksytään arviointikertomus vuodelta 2025.

Päätös:

Päätettiin jatkaa arviointikertomuksen valmistelua seuraavassa kokouksessa.

Tarkltk § 15
18.05.2026

Puheenjohtaja:

Hyväksytään arviointikertomus vuodelta 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin arviointikertomus vuodelta 2025

Kvalt § 35
22.06.2026
Liite 16

Päätös:

Arviointikertomus 2025 hyväksyttiin yksimielisesti ja pyydetään kunnanhallitukselta selvitys syyskauden 2026 kuluessa arviointikertomuksessa viitatuista asioista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Khall § 121
02.11.2026

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tavoitteiden arviointi / talous ym.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tiukan taloudenpidon noudattaminen on tärkeää kaikissa kunnan eri toiminnoissa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että riittävä resurssi vaadittujen tehtävien hoitamiseen turvataan. Tieto tehtäviä hoitaneiden henkilöiden irtisanomisista tulee toimittaa riittävän ajoissa toimivaltaisille luottamushenkilötoimielimille.

Talouden toteutumista seurataan hallituksen antamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti sekä lautakunta- että hallitustasolla. Tulosalueiden vastuuhenkilöt pystyvät tulostamaan omatoimisesti toteutumaraportit taloushallinnon ohjelmasta ja seuraamaan tilannetta lähes reaaliajassa. Riittävät resurssit taataan, mutta myös mahdollisuus kokeilla uusia työtehtäviä itseään haastaen ja motivoiden. Työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan jatkossa palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon hallintosäännön mukaisesti, ei pelkästään toimielimen puheenjohtajan tietoon.

Virastotalon sisäilmaongelmat

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tilikauden aikana virastotalon sisäilmaongelmiin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäilmaongelmiin reagoidaan ajallaan. Tarkastuslautakunta on huolissaan virastotalon työilmapiiristä.

Työsuojelupäällikön toimesta on toteutettu kysely sisäilmasta. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut muutamia kertoja. LVV:n (ent. aluehallintovirasto) edustajan käynnin jälkeen kunnanviraston henkilökunta on siirtynyt sovitussa aikataulussa heinäkuun alussa 2026 tyhjillään oleviin Hopearannan tiloihin. Uudet tilat koetaan motivoivina ja toimivina ja aiemmanlaisen oireilun koetaan vähentyneen. Työilmapiiriä on kehitetty koulutus-, liikunta- ja terveysmahdollisuuksilla (epassi), yhteisellä tekemisellä (viraston väen virkistysiltapäivä ja koko kunnan henkilöstön yhteinen virkistysiltapäivä Piispalassa) sekä kehityskeskusteluilla. Työterveyspalveluja on hyödynnetty. Yhteistyön lisääminen, kaikkien osallistaminen ja keskinäiset vuorovaikutussuhteet vaativat edelleen vahvistamista.

Kuntakonserni

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että konserniyhtiöiden taloudellinen asema tervehdytetään ja että luottamushenkilöt

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

pidetään ajan tasalla kulloisestakin kannattavuustilanteesta. Tarkastuslautakunta edellyttää, että konserniyhtiöiden hallinto ja taloushallinto hoidetaan ajallaan ja täsmällisesti.

Kunnan ohjatessa varoja yhtiöiden käyttöön valtiontukena tulee varmistautua, että tuella tehdään aitoa rakennemuutosta ja talouden tervehdyttämistä. Kunnanhallitus on antanut hallintoa hoitaville tahoille ohjeistuksensa ja kehotuksensa aikatauluista kiinnipitämisestä jo aikaisempien tilinpäätösten laadinnan yhteydessä.

Hinnoittelu

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vesi- ja viemärilaitoitoksen hinnoittelu vastaa kohonnutta kustannustasoa. Kunnan taloyhtiöiden käyttöastetta olisi pyrittävä parantamaan.

Hinnoittelua on tarkistettu säännöllisesti. Vuoden 2026 alussa voimaan tulleessa vesihuoltolain uudistuksessa on tarkennettu kunnan vastuuta vesihuollon kehittämisessä. Vesihuoltosuunnitelma, joka on laadittava vuoden 2027 aikana, toimii kunnan omistajaohjauksen välineenä ja siitä näkökulmasta olennaisia asioita ovat palvelun laatu, toimintavarmuus ja taloudellinen tehokkuus (palvelutaso).

Käyttöasteen nostopaineet on tiedostettu. Kunnan suorasähköiset vuokra-asunnot eivät ole haluttuja. Kunta peruskorjaa joka vuosi asuntokantaansa talousarvion investointiosaan varatuilla määrärahoilla. Kunnanhallituksen asettama tilatyöryhmä kokoontuu ajoittain suunnittelemaan mm. elinkaarensa lopussa olevien rivitalojen kohtaloa ja muiden omistamiensa rakennusten tulevaisuutta.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus antaa valtuustolle ylläesitetyt vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen liittyen ja valtuusto merkitsee ne tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

VUODEN 2027 TALOUSARVIO JA TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2028-2029

Khall § 91
07.09.2026

Liite 35

Vuoden 2027 päävastuualueittaisen talousarvioraamin laatimisen taustalla on kuntatalouden kehitysarvio lähivuosille ja valtion vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät kuntia koskettavat muutokset.

Verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisiksi.

Valtionosuudet on arvioitu Suomen Kuntaliitolta saadun alustavan tiedon perusteella. Lopulliset tiedot valtionosuuksista saadaan vasta loppuvuodesta.

Vuonna 2025 Kivijärven kunta teki alijäämäisen tilinpäätöksen.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

1. antaa vuoden 2027 talousarvion laatimista varten päävastuualueiden ulkoisten käyttötalouden nettomenojen raamiksi seuraavaa:

hallinto-osasto	892.000 €
sivistysosasto	2.131.000 €
tekninen osasto	1.108.000 €
Yhteensä	**4.131.000 €**

Yllä olevalla raamilla tilikauden tulos on -482.510 euroa.

2. että osastojen tulee talous- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2027 - 2029 esittää tavoitteita (toiminnallisia ja taloudellisia), toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi sekä mittareita,

3. että laadinta-aikataulu on seuraava:

07.09.2026 kunnanhallitus antaa laadintaohjeet
12.10.2026 osastojen esitykset kirjanpitäjälle
19.10.2026 valtuuston talousarvioiltakoulu
02.11.2026 osastojen talousarvioesittelyt kunnanhallitukselle
09.11.2026 valtuustokäsittely veroprosentit
07.12.2026 kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle
14.12.2026 valtuustokäsittely talousarvio

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi: osastot

- - - - -

Khall § 122
2.11.2026
Liite 48

Talousarvioesitystä on käsitelty seuraavasti:

- tekninen lautakunta, 13.10.2026, alustava käsittely
- sivistyslautakunta, 22.10.2026, esitys hallitukselle/valtuustolle
- valtuuston iltakoulu, 26.10.2026, tutustuminen talousarvioesitykseen.

Kunnanvaltuusto päättää tulovero- ja kiinteistöveroprosenteista ma 9.11. ja talousarviosta ma 14.12.2026.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus jatkaa talousarvion 2027 ja talous- ja toimintasuunnitelman valmistelua 2028-2029. Esitys valtuustolle annetaan seuraavassa kokouksessa veroprosenttipäätösten jälkeen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2027

Khall § 123
02.11.2026

Valtuuston tulee kuntalain 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

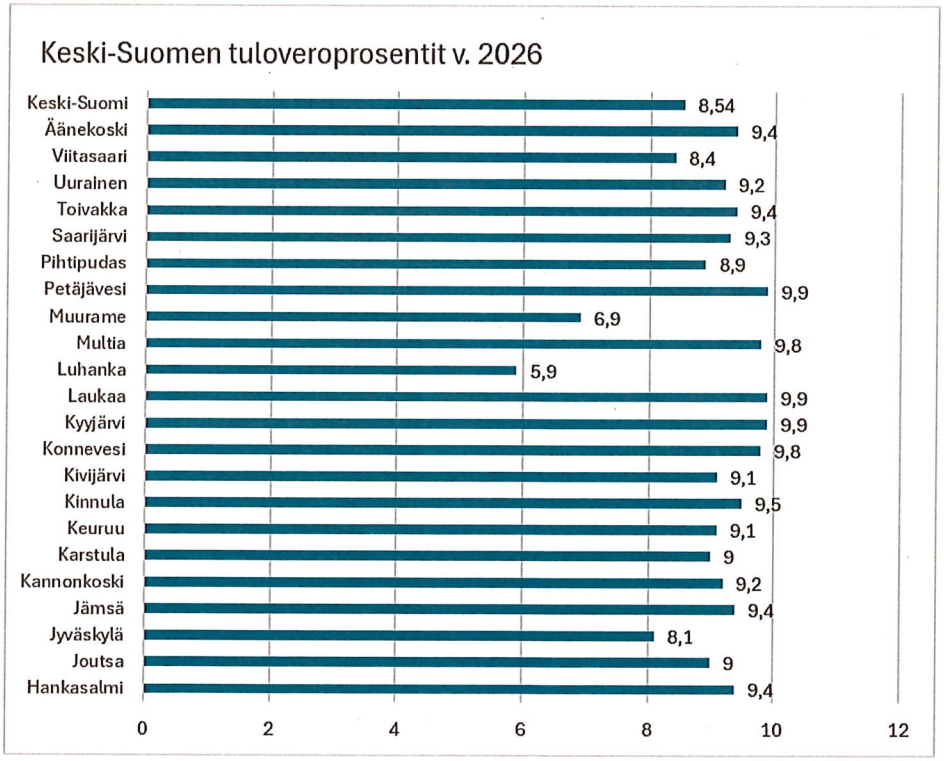
Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2027 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee siis ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään **tiistaina 17.11.2026.**

Ensi vuoden tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa kymmenyksen tarkkuudella.

Vuonna 2022 tuloveroprosentti vaihteli 16,50 ja 23,50 prosentin välillä. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin sote-uudistuksen vuoksi 12,64 prosenttiyksiköllä, joten vuonna 2023 prosentti vaihteli 4,36 ja 10,86 välillä.

Vuonna 2026 tuloveroprosentti oli keskimäärin 7,57%. Kivijärven **vuoden 2026 tuloveroprosentti on 9,1 %.** 0,1 %:n lisäys vastaa n 16 000 euron lisätuloa.

Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Kivijärvellä ___/___ _____ _____ Pöytäkirjanpitäjä/keskusarkistonhoitaja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tuloveroprosentti pidetään nykyisellä tasolla. Vuoden 2027 tuloveroprosentiksi vahvistetaan 9,1 prosenttia.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

KIINTEISTÖVEROPROSENTIT VUODELLE 2027

Khall § 124
02.11.2026

Kiinteistövero on kunnallinen vero, joka määrätään kunnassa sijaitsevasta kiinteistöstä sen omistajalle. Kiinteistövero koskee sekä maata että rakennuksia. Maa- ja metsätalousmaa sekä vesialueet eivät kuulu kiinteistöveron piiriin, maatilojen rakennukset sen sijaan kuuluvat. Kunnat eivät maksa kiinteistöveroa omalla alueellaan sijaitsevista kiinteistöistä.

Kiinteistövero määräytyy kiinteistöveroprosentin mukaisena osuutena kiinteistön verotusarvosta. Kunnalla on oikeus ja velvollisuus määritellä vuosittain käytettävät kiinteistöveroprosentit eri kiinteistötyypeille. Kunnan tulee määrätä kunnan yleinen kiinteistöveroprosentti rakennuksille ja erikseen maapohjalle, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti.

Kunnanvaltuuston tulee kuntalain 111 §:n mukaisesti päättää kiinteistöveroprosentit viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n ja lain säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 § 5 mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit verohallinnolle viimeistään **tiistaina 17.11.2026.**

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kiinteistöverotuksen vaihteluvälit eri kiinteistötyypeille, veroprosentit v. 2026 ja esitys vuodelle 2027:

	Kiinteistöverotus	Vaihteluväli	Kivijärvi 2026	**Esitys 2027**
1	Yleinen rakennuksen %	0,93-2,00	1,20	**1,20**
2	Vakituinen asuinrakennus	0,41-1,00	0,60	**0,60**
3	Yleinen maapohja	1,30-2,00	1,30	**1,30**
4	Muu asuinrakennus	0,93-2,00	1,50	**1,50**
5	Yleishyöd.yhteisö	0,00-2,00	0,00	**0,00**
6	Voimalaitos	max. 3,10	3,10	**3,10**
7	Rakentamaton rak.paikka	2,00-6,00	4,00	**4,00**

Kiinteistöveroprosentit v. 2026 koko maassa

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kiinteistöveroprosentit pidetään nykyisellä tasolla. Vuoden 2027 kiinteistöveroprosentit vahvistetaan seuraavasti:

1.	yleinen rakennuksen kiinteistöveroprosentti	1,20 %
2.	vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti	0,60%
3.	yleinen maapohjan kiinteistöveroprosentti	1,30 %
4.	muun asuinrakennuksen	1,50 %
5.	yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
6.	voimalaitokset	3,10 %
7.	rakentamaton rakennuspaikka	4,00 %

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT JA VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Khall § 125
02.11.2026

Kunnanhallitukselle on toimitettu seuraavat pöytäkirjat, jotka ovat nähtävillä kunnan kotisivuilla:

Sivistyslautakunta 08/22.10.2026

Tekninen lautakunta 08/13.10.2026

Kunnanjohtajan viranhaltijapäätökset ajalta 3.-30.10.2026 on nähtävillä kokouksessa.

Osastonjohtaja tekee koko osastonsa henkilöstön kohdalta päätöksen paikallisen järjestelyvaraerän ja kehittämiserän jakamisesta esimiehen esityksestä, missä tulee esille voimakkaasti osaston johtaminen palkkauksen keinoin. Kunnanjohtajan päätöksellä on jaettu 1.10.2026 järjestelyerä hallinto-osastolla.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus merkitsee pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset tiedoksi ja samalla toteaa, että päätöksissä, poislukien teknisen lautakunnan päätös 13.10.2026 § 65, ei ole sellaisia, joissa kunnanhallitus käyttäisi kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Teknisen lautakunnan 13.10.2026 pidetyn kokouksen § 65 kunnanhallitus käyttää otto-oikeutta ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi / käsiteltäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -

Merkittiin, että Henri Kotilainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 19.20 – 20.04.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

SAAPUNEET KIRJEET JA TIEDOKSIANTOASIAT

Khall § 126
2.11.2026

1. Hämeenlinnan hallinto-oikeus, 2513/2026 27.10.2026, dnro 114/03.04.04.04.10/2025, päätös
2. Yrittäjäjuhla 31.10.2026
3. Kivijärven yrittäjien valinta Vuoden Yrittäjäksi: TK-Motors
4. Keski-Suomen Valokuituverkot Oy, 20.10.2026, kirje

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksiantoasiat ja saapuneet kirjeet tiedoksi.

Päätös:

Kunnanhallitus merkitsi tiedoksiantoasiat ja saapuneet kirjeet tiedoksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

JOULUN AJAN SULKUAIKA KUNNANVIRASTOLLA

Khall § 127
2.11.2026

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus päättää, että

- kunnanvirasto pidetään suljettuna 21. – 31.12.12.2026. Henkilöstön vuosilomat keskitetään kyseiselle ajalle, mikä tehostaa kunnan palvelutuotantoa,
- esihenkilöt voivat toiminnallisten tarpeiden vuoksi päättää yksittäistapauksissa poikkeuksellisesti työskentelystä sulkuaikana,
- kiinnipidosta ja päivystyksistä ilmoitetaan kunnan kotisivuilla.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

DE MINIMIS -TUKENA MYÖNNETTÄVÄ AVUSTUS / KIVIJÄRVEN VUOKRATALOT OY

Tekn.ltk § 66
13.10.2026
Liite 34-35

Kivijärven Vuokratalot Oy hakee omistajaltaan Kivijärven kunnalta 100 000 euron avustusta yhtiön toiminnan turvaamiseen, vuokra-asuntokannan ylläpitämiseen toimintakyvyn vahvistamiseen sekä yhtiön taloudellisen toimintakyvyn vahvistamiseen

Tekninen lautakunta tekee arvion vuokrataloyhtiön toiminnan edellytyksestä, antaa ohjausta talouden tasapainottamiseen sekä päättää hakemuksen siirtämisestä kunnanhallitukselle.

Tekninen johtaja:

Esitän, että tekninen lautakunta hyväksyy hakemuksen ja sen vahvat perusteet sekä siirtää hakemuksen Kivijärven kunnanhallituksen käsittelyyn.

Tekninen lautakunta esittää, että Kivijärven Vuokratalot Oy yrittää löytää säästöjä optimoimalla energiankäyttöä, hallinnon kuluja sekä kiinteistönhoito- ja korjauskustannuksia yhteistyössä kunnan teknisen osaston kanssa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

- - - - -

Khall § 128
2.11.2026
Liite 49
tp oheismateriaalina

Kunnan kokonaan omistamat asunto-osakeyhtiöt ovat pääsääntöisesti vuokrataloyhtiöitä, eli harjoittavat asuntojen vuokrausta markkinoilla, mikä on taloudellista toimintaa markkinoilla.Tämän vuoksi mahdolliset tuet kyseisille yhtiöille tulee antaa EU:n valtiontukisäädösten mukaisesti (lähde: Kuntaliitto).

Liitteenä avustushakemus.

Kunnanjohtajan varahenkilö:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto myöntää Kivijärven Vuokratalot Oy:n suorana avustuksena valtiontukeen määrärahan 100 000 euroa. Tuki myönnetään vähämerkityksisenä eli ns. de minimistukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan komission asetusta (EU) N:o 2023/2831, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Talousarviossa ei ole varattu määrärahaa, joten hallitus esittää valtuustolle 100 000 euron määrärahaa talousarviomuutoksena vuodelle 2026.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - -

Merkittiin, että Erkki Leppänen, Eeva-Liisa Tobiasson ja Henri Kotilainen poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi klo 20.27-20.54. Leppäsen varajäsenenä tässä pykälässä toimi Riitta Sarén. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Maire Hautanen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

MUUT ASIAT

Khall § 129
2.11.2026

Muut asiat -pykälässä keskustelun aiheina olivat mm.

- kesän kukka-asiat, mahdollinen yhteistyön virittely mm. Marttojen ja Yhteislista Kivijärvisten Parhaaksi -ryhmän kanssa
- niittyprojektin jatkaminen
- suihkulähde kuntoon, penkkien poistaminen / jonkin asteinen uusiminen Keskuspuistossa
- Moottorisaha soikoon -tapahtuma 2027, vanhojen ja/tai uusien patsaiden myynti
- yrittäjäyhdistyksen kiitos kunnalle ja talkoolaisille yrittäjäjuhlan järjestelyihin osallistumisesta

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

OIKAISUVAATIMUSOHJEET KUNNALLISASIAT JA MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät : 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129

Seuraaviin päätöksiin **voidaan** tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus alla olevassa oikaisuvaatimusohjeessa mainitulla tavalla. Oikaisuvaatimusaika 14 vrk.

Pykälät : 118, 127

OIKAISUVAATIMUSOHJEET HANKINTA-ASIAT

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Pykälät::

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:

Kivijärven kunta/kunnanhallitus Virastotie 5A , 43800 Kivijärvi,
sähköpostiosoite: kunta@kivijarvi.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee
visma sign
www.vismasign.com

Khall 02.11.2026
Liite nro 45 § 119

visma sign
www.vismasign.com

YHTEISTOIMINTASOPIMUS MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTA-ALUEEN PERUSTAMISESTA JA SEN TOIMINTAPERIAATTEISTA

1. Sopijaosapuolet

Yhteistoimintasopimuksen osapuolet ovat Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Pihtiputaan kunnat sekä Saarijärven ja Viitasaaren kaupungit. Jäljempänä käytetään ilmaisua kunnat.
Yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana toimii Pihtiputaan kunta.

2. Sopimuksen tarkoitus ja keskeiset tavoitteet

Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Pihtiputaan kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat muodostaneet 1.1.2013 alkaen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen. Tällä sopimuksella yhteistoiminta-alueeseen lisätään Kannonkosken kunta ja Saarijärven kaupunki 1.1.2027 alkaen.

Sopimus koskee kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädettyjä tehtäviä. (Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa 210/2010 1 §). Sopimus sisältää kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt tehtävät ja palvelut. Maaseutuhallinto huolehtii myös maatalouteen liittyvästä varautumisesta toiminta-alueellaan. Lisäksi yksikkö voi hoitaa muita tehtäviä, joista sovitaan erikseen kuntien kanssa.

Sopimusosapuolet sitoutuvat noudattamaan toiminnassa yhdessä hyväksyttyjä tavoitteita. Tavoitteita ovat maaseutuhallinnon palvelujen turvaaminen lähipalveluna, tasapuolisuus, kuntien tiivis yhteistyö ja henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen sekä palvelujen hallittu kustannuskehitys ja maaseudun kehittämisen tehostuminen.

3. Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen

3.1. Isäntäkunta

Yhteistoiminta-alueen hallinnosta vastaavana isäntäkuntana toimii Pihtiputaan kunta. Pihtiputaan kunnan palveluorganisaatiossa maaseutuhallinnolla on oma kustannuspaikka.

3.2. Hajautettu hallintomalli

Palvelu tuotetaan lähtökohtaisesti hajautetulla mallilla lähipalveluna sopimuskunnissa. Toimipisteiden aukioloajoista maaseutuhallinnon osalta sovitaan isäntäkunnan ja Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnan sekä Saarijärven ja Viitasaaren kaupungin kesken ottaen huomioon tukea hakevien tilojen lukumäärä ja maaseutuhallinnon kustannukset. Isäntäkunta ja asianomainen kunta neuvottelevat ja sopivat mahdollisista toimipaikkamuutoksista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

3.3. Tukihallinto

Alueen tukihallinto tuottaa alueen kunnille maaseutuhallinnon maksaja- ja viranomaispalvelut sekä muut maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat lakisääteiset tehtävät. Tukihallintoyksikön lakisääteistä toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja Maa- ja metsätalousministeriö.

3.4. Henkilöstö

Yhteistoiminta-alueen henkilöstöön kuuluu entuudestaan maaseutupäällikkö ja kolme maaseutusihteeriä. Tällä sopimuksella Saarijärven kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä hoitava toistaiseksi virkasuhteessa oleva henkilöstö siirtyy työsopimuslain (55/2001) sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) liikkeen luovutusta koskevien säädösten mukaisesti 1.1.2027 alkaen Pihtiputaan kunnan palvelukseen. Henkilöstö määritellään tarkemmin tämän sopimuksen liitteessä (Liite nro 1).

Saarijärven kaupunki suorittaa isäntäkunnalle korvauksen siirtyvän henkilöstön vuosilomista ja lomarahoista ("lomapalkkavelka") 31.12.2026 tilanteen mukaan. Vanhat vuosilomat (ennen 1.4.2025 kertyneet), säästövapaat ja ylityövapaat on pidettävä 31.12.2026 mennessä.

Isäntäkunta perustaa virat ja ottaa henkilöt palvelukseensa nimittämällä heidät maaseutusihteerin virkaan. Mahdollisista virkanimikkeen muutoksista päättää isäntäkunnan kunnanhallitus. Luovuttava kunta lakkauttaa siirtyvien henkilöiden virat. Siirtyvät viranhaltijat säilyttävät vuosilomaoikeutensa. Tehtäväkohtaiset palkat harmonisoidaan 1.1.2027 alkaen. Henkilöstön siirtymisessä noudatetaan liikkeen luovutuksen ja yhteistoimintalainsäädännön periaatteita ja määräyksiä. Henkilöstön siirron periaatteet määritellään tämän sopimuksen liitteessä (Liite nro 2).

Sopimuksen purkautuessa, henkilökunta palaa sen kunnan palvelukseen, josta on siirtynyt isäntäkunnan palvelukseen, mikäli tehtävät palaavat ko. kuntaan tai siirtyy vastaavia tehtäviä hoitamaan ryhtyvän organisaation palvelukseen.

3.5. Yhteistoimintaryhmä

Yhteistoimintasopimuksen toteutumista sekä yhteistoiminta-alueen taloutta ja toimintaa seuraa yhteistoimintaryhmä. Uudet sopimuskunnat nimeävät edustajansa yhteistoimintaryhmään samalla tavoin kuin nykyiset sopimuskunnat. Yhteistoimintaryhmä voi myös tehdä aloitteita ja esityksiä sopimuskuntien/ isäntäkunnan päätettäväksi.

Yhteistoimintaryhmän toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi. Sopimuskunnat nimittävät yhteiseen toimielimeen yhden jäsenen/kunta ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Ryhmän esittelijänä toimii yhteistoiminta-alueen päällikkö ja tarvittaessa asiantuntijoina yhteistoiminta-alueen muu henkilöstö. Yhteistoimintaryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan kahden vuoden välein. Ryhmän tehtävistä ja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8876-78ac961e7dee

kokousmenettelyistä määrätään tarkemmin isäntäkunnan hallintosäännössä. Yhteistoimintaryhmän aiheuttamat kustannukset lisätään maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kustannuksiin.

3.6. Hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus

Tukihallintoyksikön henkilöstön tehtävien eriyttäminen ja tehtävien jako määritellään HVJ (Ruokaviraston hallinto- ja valvontajärjestelmän) -kuvauksessa.

4. Talous ja kustannusten jako

Tukihallinto muodostaa oman maaseutuhallinnon kustannuspaikan, joka kuuluu isäntäkunnan talousarviossa kunnanhallituksen alaisuuteen. Isäntäkunnan kunnanvaltuusto hyväksyy tulosalueelle talousarvion (määrärahan, tuloarvion ja toiminnalliset tavoitteet), jonka kunnanhallitus jakaa käyttösuunnitelmaksi. Talousarvioluonnos lähetetään sopimuskunnille syyskuun loppuun mennessä. Samalla annetaan arvio sopimuskuntien seuraavan vuoden maksuosuuksista. Sopimuskunnat voivat halutessaan antaa lausunnon talousarviosta. Tilinpäätös ja toimintakertomus toimitetaan yhteistyöryhmälle ja sopimuskunnille, kun isäntäkunnan kunnanhallitus on allekirjoittanut tilinpäätöksen.

Jaettavat kustannukset koostuvat toimintakuluista sekä irtaimen käyttöomaisuuden poistoista. Henkilöstön jäädessä varhaiseläkemenoperusteisen maksun piiriin kuuluvalle eläkkeelle Kevan perimä maksu sisällytetään yhteistoiminta-alueen kustannuksiin. Muut kuin sopimuskuntien maksuosuuksina saatavat toimintatuotot vähennetään jaettavista kustannuksista.

Tukihallinnon kustannukset jaetaan sopimuskuntien kesken toimintavuotta edeltävän vuoden tukihakemuksilla ilmoitettujen viljelyalojen suhteessa.

Muun mahdollisen kuntien kanssa erikseen sovittavan toiminnan osalta lopullinen kustannusjako sovitaan erikseen. Jakoperusteen pääperiaatteena on aiheuttamisperiaate.

Kustannusten jakoperusteita voidaan myöhemmin muuttaa kuntien yhteisellä sopimuksella. Mikäli lainsäädännössä tai toiminnan uudelleenjärjestelyjen perusteella tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin, sovitaan toiminnasta ja kustannusten jaosta uudelleen.

Isäntäkunta laskuttaa sopimusosapuolia ennakkomaksulla kahden kuukauden välein niin, että ensimmäinen lasku lähetetään 15.1. ja lasku kattaa tammi- ja helmikuun arvioidut kustannukset. Lopulliset kustannukset tasoitetaan toteutuman mukaisesti erillisellä tasauslaskulla, johon on liitetty kustannusten erittely. Tasauslasku lähetetään sopimuskunnille tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä seuraavan vuoden 31.1. mennessä. Sopimuskunnilla ja yhteistoimintaryhmällä on oikeus tutustua tulosalueen kirjanpitoon ja saada tarpeelliset selvitykset laskutusperusteista.

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

5. Kiinteistöt ja toimitilat sekä tietohallinto

Maaseutuhallinto saa tarvittavat toimitilat sopimuskunnilta korvauksetta. Toimitilat luovutetaan maaseutuhallinnon käyttöön kalusteineen, toimistotarvikkeineen ja työasemat ohjelmistoineen, oheislaitteineen ja internet - yhteyksineen. Nämä luovutetaan toiminnan alkaessa korvauksetta maaseutuhallinnon käyttöön.

Isäntäkunta vastaa sopimusaikana työasemien ja ohjelmistojen uusimisesta sekä laitteiden ja ohjelmistojen asentamisesta. It-tukihenkilön palvelut tulevat isäntäkunnasta. Edellä mainitut kustannukset kirjataan isäntäkunnassa maaseutuhallinnon kustannuspaikalle.

Kukin sopimuskunta vastaa omalla kustannuksellaan siitä, että toimitilojen sisäilma- ja muut työympäristöasiat ovat kunnossa.

ICT-tuen reagointiajoissa ongelmatilanteisiin noudatetaan samoja prioriteettikäytäntöjä, jotka ovat voimassa isäntäkunnassa.

6. Tietojen saanti ja arkistointi

Isäntäkunta hakee Ruokavirastolta maaseutuhallinnon ohjelmiin tarpeelliset käyttöoikeudet toiminta-alueen viranhaltijoille. Yhteistoiminta-alueella noudatetaan yhteistä tietoturvastrategiaa.

Yhteistoiminta-alueen viranhaltijoilla on oikeus lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisten tietojen saamiseen sopimuskuntien arkistoista.

Arkistoinnissa noudatetaan yhteisesti laadittavaa ja yhtenäistä arkistointisuunnitelmaa koko alueella. Arkistointi tapahtuu joko sopimuskunnassa tai isäntäkunnan arkistotiloissa. Arkistointivastuu on isäntäkunnalla yhteistoiminta-alueen alusta alkaen.

7. Sopimuksen muuttaminen, voimassaolo ja irtisanominen

Muutokset tähän sopimukseen tehdään kirjallisesti ja hyväksytään sopimusosapuolten kunnan-/kaupunginvaltuustoissa.

Sopimus tulee voimaan 1.1.2027 ja on voimassa toistaiseksi, ellei sitä viimeistään vuoden loppuun mennessä irtisanota päättymään seuraavan kalenterivuoden lopussa.

Mikäli lainsäädännön muuttumisen tms. johdosta sopimuskuntien kuntarakenne muuttuu, tarkastellaan ko. kuntien osalta sopimus uudelleen huomioiden riittävä kolmen (3) vuoden siirtymäkausi. Tarvittaessa sopimus voidaan purkaa yhteisesti sopien muutoinkin. Mikäli isäntäkunta irtisanoo sopimuksen, katsotaan koko sopimus purkautuneeksi.

Yhteistoiminta-alue voi liittyä osaksi toista toiminta-aluetta vain kuntien yhteisestä sopimuksesta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

8. Vahingonkorvaus

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta vastaa isäntäkunta, joka on velvollinen ottamaan riittävän vakuutusturvan.

Kukin sopimuskunta vastaa itse tilojen ylläpidosta ja huollosta.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan sopijaosapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli erimielisyyksistä johtuvat neuvottelut eivät johda yksimielisyyteen, käsitellään asia hallintoriita-asiana Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

10. Uusien kuntien liittyminen

Sopimukseen voidaan myöhemmin liittää uusia sopimusosapuolia. Ennen uusien sopimusosapuolien hyväksymistä yhteistoiminta-alueeseen asiasta tiedotetaan nykyisille sopimusosapuolille. Mikäli määräaikaan mennessä ei nykyisillä sopimuskunnilla ole huomauttamista uusien sopimusosapuolien mukaan tulosta yhteistoiminta-alueeseen, voi isäntäkunta allekirjoittaa sopimuksen uusien osapuolten kanssa.

11. Hyväksyminen ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kahdeksan samansisältöistä kappaletta, yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Sopimuksen liitteet

1. Luettelo siirtyvästä henkilöstöstä

2. Henkilöstön siirtymisen periaatteet

Sopimus allekirjoitetaan sähköisesti

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

LIITE 1. Maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimukseen

LUETTELO MAASEUTUHALLINNON HENKILÖSTÖSTÄ 1.1.2027

	Työaika osa-aikainen/kokoaikainen	Pääasiallinen toimipiste
Herranen Asta	100 %	Pihtipudas
Kellokangas Irene	80 %	Viitasaari
Kraft Jussi	100 %	Saarijärvi
Leppänen Erkki	100 %	Kivijärvi
Linnakallio Sinikka	80 %	Kinnula
Rimmi Markku	100 %	Saarijärvi

Niillä paikkakunnilla, joilla ei ole pääasiallista toimipistettä työskentelee edellä mainittu henkilöstö tarpeen mukaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

LIITE 2. Maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimukseen (3 sivua)

HENKILÖSTÖN SIIRRON PERIAATTEET

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013 ja nyt yhteistoiminta-alueeseen liittyy kaksi uutta kuntaa, jotka ovat Kannonkoski ja Saarijärvi. Yhteistoiminta-alueen henkilöstöön kuuluu sopimuksen tekohetkellä maaseutupäällikkö ja kolme maaseutusihteeriä. Saarijärven maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä toistaiseksi virkasuhteessa oleva henkilöstö siirtyy Pihtiputaan kunnan palvelukseen 1.1.2027 alkaen.

Tähän asiakirjaan on kirjattu periaatteet, mitä tullaan noudattamaan henkilöstön siirrossa Pihtiputaan kunnalle.

1 §

SOPIMUSOSAPUOLET

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen yhteistoimintasopimuksen sopimusosapuolia ovat
1. Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi ja Viitasaari
2. Pihtiputaan kunta on isäntäkunta.

Sopimusosapuolet ovat sopineet, että henkilöstön siirrossa noudatetaan liikkeen luovutuksen periaatteita.

2 §

LIIKKEEN LUOVUTUKSEN PERIAATE

Tarkoituksena on siirtää olemassa olevan henkilöstön lisäksi Saarijärven (luovuttajakunta) maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä toistaiseksi hoitava henkilöstö isäntäkuntana toimivan Pihtiputaan kunnan (luovutuksensaajan) palvelukseen 1.1.2027 alkaen. Siirrossa noudatetaan liikkeen luovutuksen periaatteita.

Maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä hoitava henkilöstö, joka on toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa Saarijärven kaupungissa ja joka työskentelee luovutettavaan toimintaan liittyvissä tehtävissä 31.12.2026 siirtyy Pihtiputaan kunnan (luovutuksensaajan) palvelukseen työsopimuslain ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain liikkeen luovutusta koskevien säännösten mukaisesti 1.1.2027 alkaen. Henkilöstön sijoituspaikkana on kunnanhallituksen alainen maaseutuhallinnon kustannuspaikka.

Henkilöstöstä laaditaan erillinen luettelo. Luettelossa mainitaan myös henkilöstön tehtävät ja työpanosten prosenttiosuudet 1.1.2027 tilanteen mukaan.

3 §

PIHTIPUTAAN KUNNAN PALVELUKSEEN SIIRTYMINEN

Liikkeen luovutuksessa (työsopimuslaki 26.1.2001/55 1 luvun 10 § ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijalain 5 luvun 25 §) luovuttajan toistaiseksi virkasuhteessa oleva henkilöstö siirtyy maaseutusihteerin tehtäviin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

Pihtiputaan kunta perustaa erillisellä päätöksellä siirtyviä henkilöitä varten toiminnan kannalta tarpeelliset virat, nimittää siirtyvät henkilöt ko. virkoihin ja antaa tarvittavat viranhoitomääräykset/tehtävänkuvat. Luovuttava kunta lakkauttaa tarvittaessa ko. viran.

Pihtiputaan kunnalla on oikeus määritellä virkanimikkeet yhdenmukaisiksi. Tehtäväkuvaukset tarkistetaan viimeistään vuoden 2027 aikana.

Viranhaltijalla ei ole oikeutta yksipuolisesti vastustaa siirtymistä niin, että hän voisi halutessaan jäädä luovuttajan palvelukseen.

4§

PALVELUSUHTEEN EHDOT

Siirtyvän henkilöstön palvelusuhteen ehdot määräytyvät kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sekä vastaanottajan paikallisten sopimusten mukaisesti. Palvelusuhde jatkuu yhdenjaksoisena ja palvelusuhteen ehdot säilyvät entisinä.

Määräaikaiset palvelusuhteet eivät siirry.

Siirtyvän henkilöstön tehtäväkohtaiset palkat harmonisoidaan 1.1.2027 alkaen.

Myönnetyt/vahvistetut vuoden vaihteen 2026 yli menevät tai vuoden 2026 puolella alkavat keskeytykset (sairauslomat, perhe- yms. vapaat, vuosilomat) ovat voimassa ilman erillistä hakemusta ja päätöstä myös uuden työnantajan palveluksessa. Vuosiloman ansaintaan hyväksytään entisen työnantajan 31.12.2026 hyväksymät palvelusajat.

5 §

PALKKASAATAVAT, PITÄMÄTTÖMÄT VUOSILOMAT, TYÖAIKASALDO

Mahdolliset liukuvan työajan saldot eivät siirry vastaanottajalle. Myöskään vanhat vuosilomat (ennen 1.4.2026 alkanutta lomanmääräytymisvuotta myönnetyt) ja säästövapaat eivät siirry luovutuksensaajalle.

Luovutuksensaaja myöntää siirtyvälle henkilöstölle pitämättä olevat vuosilomat niiltä osin kuin niitä ei voida pitää ennen 31.12.2026, kuitenkin pitämättä olevien vuosilomien määrä voi olla korkeintaan 10 päivää/henkilö. Luovuttaja korvaa vastaanottajalle näistä lomista aiheutuvat loma-ajan palkat, lomakorvaukset ja lomarahat niiltä osin kuin ao. lomat on ansaittu luovuttajan palveluksessa.

6 §

ELÄKE-EDUT JA - VASTUUT

Henkilöstön eläke-etuudet eivät julkisten alojen eläkelain mukaisesti muutu siirron yhteydessä vaan ne määräytyvät KuEL-järjestelmän mukaan.

Palkkaperusteiset eläkemaksut siirtyvät Pihtiputaan kunnalle siirtyvän henkilöstön mukana.

Eläkemenoperusteisista eläkevastuista vastaa kukin kunta siirtyvän henkilöstön osalta. Keva huolehtii perinnästä automaattisesti.

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

7 §

HENKILÖSTÖETUUDET JA PAIKALLISET SOPIMUKSET

Pihtiputaan kunta järjestää siirtyvän henkilöstön lakisääteisen työterveyshuollon.

Henkilöstöetuudet ovat Pihtiputaan kuntaorganisaatiossa voimassa olevat etuudet. Luovuttajalla voimassa olevat etuudet tai paikalliset sopimukset eivät siirry luovutuksensaajalle.

8 §

YHTEISTOIMINTA

Sopimuskunta käsittelee henkilöstön siirtymisen yhteistoimintamenettelyn mukaisesti ja varaa viranhaltijalle mahdollisuuden tulla kuulluksi.

Yhteistoimintalaki (449/2007) 11 § liikkeen luovutuksesta velvoittaa, että *"Liikkeen luovuttajan ja luovutuksen saajan on selvitettävä niille henkilöstön edustajille, joiden edustamia työntekijöitä luovutus koskee:*

1) luovutuksen ajankohta tai suunniteltu ajankohta;

2) luovutuksen syyt;

3) luovutuksessa työntekijöille aiheutuvat oikeudelliset, taloudelliset ja sosiaaliset seuraukset; sekä

4) suunnitellut, työntekijöitä koskevat toimenpiteet.

Luovuttajan on annettava hallussaan olevat 1 momentissa tarkoitetut tiedot henkilöstön edustajille hyvissä ajoin ennen luovutuksen toteuttamista. Luovutuksen saajan on annettava 1 momentissa mainitut tiedot henkilöstön edustajille viimeistään viikon kuluttua luovutuksen toteutumisesta."

Sopimusosapuolet sitoutuvat noudattamaan sovittuja ehtoja ja vastuita henkilöstön siirtämisessä.

Yhteistoimintamenettelyssä noudatetaan Pihtiputaan kunnan käytäntöjä ja toimintaohjeita 1.1.2027 alkaen.

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

Khall 07.09.2026
Liite nro 38 § 97

Khall 02.11.2026
Liite nro 46 § 120

visma sign
www.vismasign.com

POHJOISEN KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELUT

KANNONKOSKEN KUNNAN

KIVIJÄRVEN KUNNAN

KYYJÄRVEN KUNNAN

KINNULAN KUNNAN

KARSTULAN KUNNAN

PIHTIPUTAAN KUNNAN ja

VIITASAAREN KAUPUNGIN

RAKENNUSJÄRJESTYS

POHJOISEN
KESKI-SUOMEN
YMPÄRISTÖPALVELUT

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

Sisällys

1. YLEISTÄ 1
1 § Soveltamisala ja viranomaiset 1
1.1 Soveltamisala 1
1.2 Rakennusvalvontaviranomainen 1
2 § Rakennusjärjestyksen tehtävät ja tavoite 1
3 § Rakennustapaohjeet 1
4 § Rakennushankkeen ja toimenpiteen ennakkolausunnot 2
5 § Määritelmiä soveltamisesta 2
2. RAKENTAMINEN 2
6 § Rakennuskohteen sopeutuminen ympäristö- ja kaupunkikuvaan rakennuspaikoilla ja yleisillä alueilla 2
6.1 Yleiset määräykset 2
6.2 Tekniset laitteet julkisivussa 2
6.3 Korjausrakentaminen 2
6.4 Rakentaminen maantien- tai rautatien läheisyyteen 3
7 § Rakennuskohteen sijoittaminen rakennuspaikalle 3
7.1 Yleiset määräykset 3
7.2 Erityismääräys asemakaava-alueilla 3
8 § Rakennuskohteen korkeusasema 3
8.1 Yleiset määräykset 3
8.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla 3
9 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle 4
9.1 Rakennuksen vähäiset ylitykset yleisille alueille 4
9.2 Rakennukseen kiinnitettävän vähäisen laitteen, suojan ja katoksen vähäiset ylitykset yleisille alueille 4
10 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen 4
11 § Maanalainen rakentaminen 5
12 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitemerkintä 5
12.1 Yleiset määräykset 5
12.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla 5
13 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen valaistus 5

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

14 § Mainos- ja tekniset laitteet 6
14.1 Yleiset määräykset 6
14.2 Valaistut laitteet 6
14.3 Siirrettävät laitteet 6
3. ERITYISET MÄÄRÄYKSET RAKENTAMISESTA ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLE 6
15 § Suunnittelutarvealueen määrittäminen 6
16 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset 7
16.1 Yleiset määräykset 7
16.2 Selvitysvaatimukset 7
16.3 Asuinrakennuspaikkaa koskevat määräykset 7
17 § Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus 7
17.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka tai ranta-alueen ulkopuolella sijaitseva rakennuspaikka 7
17.2 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella 8
17.3 Kellari- ja ullakkotilojen rakentaminen 8
18 § Eläinsuojat muualla kuin maatiloilla 8
4. RAKENTAMINEN RANTA-ALUEILLA 8
19 § 19 § Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille 8
19.1 Yleiset määräykset 8
19.2 Pihan rakentaminen 9
20 § Rakennuskohteen korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla 9
20.1 Yleiset määräykset 9
21 § Vähimmäisetäisyydet rantaviivasta 9
5. RAKENTAMISEN LUVANVARAISUUS 9
22 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset 11
22.1 Yleismääräys 11
22.2 Aidat ja tukimuurit 11
22.3 Aurinkosähköjärjestelmät 11
22.4 Jätevesijärjestelmät 12
22.5 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet 12
22.6 Laiturit 12

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

22.7 Kasvihuoneet ja kasvutunnelit 12
22.8 Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot 13
22.9 Siilot ja varastointisäiliöt 13
22.10 Liikuteltavat laitteet 13
23 § Luvanvaraisuudesta vapautettavat korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset 13
23.1 Yleismääräys 13
23.2 Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen 13
23.3 Savupiiput ja tulisijat 13
23.4 Julkisivun ja katon värisävyn ja (materiaalin) muutokset 14
23.5 Hiihtohissit 14
6. RAKENTAMINEN ERITYISALUEILLA 14
24 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet 14
24.1 Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä 14
24.2 Eritysalueen yleiset määräykset 15
24.3 Suojellun rakennuksen määritelmiä 15
24.4 Selvitysvaatimukset 15
25 § Rakentaminen pohjavesialueilla 15
25.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen 15
25.2 Selvitysvaatimukset 16
25.3 Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueilla 16
26 § Pilaantunut maaperä 16
26.1 Selvitysvaatimukset 16
26.2 Ilmoitusvaatimus 16
26.3 Määräys 16
27 § Haitalliset yhdisteet 16
27.1 Ilmoitusvaatimus 16
27.2 Selvitysvaatimukset 16
27.3 Määräys 16
28 § Melun ja tärinän huomioiminen 17
28.1 Yleiset määräykset 17
28.2 Selvitysvaatimukset 17

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

7. LUONNON MONIMUOTOISUUS RAKENTAMISESSA 17
29 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla 17
29.1 Yleiset määräykset 17
29.2 Pihan rakentaminen 17
29.3 Selvitysvaatimus 18
30 § Arvokkaat luontoalueet 18
8. PIHA-ALUEEN RAKENTAMINEN 18
31 § Ajoneuvoliittymä ja liikennejärjestelyt, pelastustie 18
31.1 Ajoneuvoliittymä 18
31.2 Liikennejärjestelyjen turvallisuus 18
31.3 Pelastustie 18
32 § Auto- ja polkupyöräpaikat 19
32.1 Moottoriajoneuvot ja sähköiset liikkumisvälineet 19
33 § Jätehuolto ja varastointitilat 19
33.1 Jätehuolto 19
34 § Tontin lumet 19
35 § Hulevedet ja perustusten kuivatusvedet 19
9. RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN PURKAMINEN 20
36 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen 20
36.1 Yleismääräys 20
36.2 Selvitysvaatimukset 20
36.3 Purkamistyön toteuttaminen 20
36.4 Tontin siistiminen purkamisen jälkeen 20
10. YLEISET ALUEET, JULKINEN KAUPUNKITILA 21
37 § Puistot ja muut virkistysalueet, rannat ja laiturit 21
37.1 Puistot ja muut virkistysalueet 21
37.2 Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit 21
38 § Julkisen kaupunkitilan rakennuskohteet 21
38.1 Alueelliset jätteiden keräyspisteet 21
11. RAKENNUSTYÖN AIKAISET JÄRJESTELYT 21
39 § Työmaan perustaminen, käyttö ja siistiminen 21
39.1 Työmaan perustaminen ja aitaaminen 21

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

39.2 Säilytettävä puusto 21
39.3 Työmaan siisteys 22
39.4 Työmaasta aiheutuvien haittojen vähentäminen ja torjuminen 22
39.5 Työmaan jätehuolto 22
39.6 Työmaan siistiminen töiden päätyttyä 22
12. RAKENNUSKOHTEEN JA YMPÄRISTÖN YLLÄPITO 22
40 § Rakennuskohteen ja sen ympäristön hoitaminen 22
41 § Työajoneuvojen ja laitteiden säilyttäminen rakennuspaikalla 22
42 § Rakentamattomat tontit ja muut alueet 23
13. ERINÄISET MÄÄRÄYKSET, LIITTEET 23
43 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo 23

visma sign
www.vismasign.com

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

1. YLEISTÄ

1 § Soveltamisala ja viranomaiset

1.1 Soveltamisala

Rakentamislain 17 § nojalla määrätään, että rakentamislain ja -asetuksessa olevien sekä muiden maan käyttämistä ja rakentamista koskevien säännösten ja määräysten lisäksi on Kannonkosken kunnassa, Karstulan kunnassa, Kinnulan kunnassa, Kyyjärven kunnassa, Kivijärven kunnassa, Pihtiputaan kunnassa ja Viitasaaren kaupungissa noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty.

1.2 Rakennusvalvontaviranomainen

Kuntien rakennusvalvontaviranomainen on ympäristölautakunta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti (RakL 99 §)

Ympäristölautakunnan hyväksymässä toimintasäännössä on lueteltu asiat, jotka on määrätty rakennustarkastajan ratkaistavaksi.

2 § Rakennusjärjestyksen tehtävät ja tavoite

Rakentamista kunnissa ohjaavat rakentamislaki ja rakennusasetus sekä joukko muita alueiden käyttämistä ja rakentamista koskevia säännöksiä ja määräyksiä. Lisäksi kunnassa on noudatettava tämän rakennusjärjestyksen määräyksiä, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole asiasta toisin määrätty.

Ajantasaiset kaavat, kaavamääräykset ja pohjavesialueet löytyvät täältä:

https://pks-kartta.sitowise.com/

3 § Rakennustapaohjeet

Rakentamisen ohjaamiseksi kunta voi antaa alueellisia tai koko kuntaa koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.

Aikaisemman rakennusjärjestyksen nojalla hyväksytyt rakentamistapamääräykset ovat voimassa tämän rakennusjärjestyksen mukaisina rakentamistapaohjeina.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

4 § Rakennushankkeen ja toimenpiteen ennakkolausunnot

Kun rakennuskohde tai toimenpide sijoittuu arvokkaaseen ympäristöön tai suojeltuun kohteeseen, tulee hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä selvittää yhdessä rakennusvalvontaviranomaisen kanssa eri tahojen lausuntotarpeet ja mahdolliset toimenpidettä rajoittavat tekijät.

5 § Määritelmiä soveltamisesta

Julkisella kaupunkitilalla tarkoitetaan tilaa, joka on asemakaavassa määritelty katu-, katuaukio-, tori-, puisto-, virkistys- tai liikennealueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä.

Rakennelmiksi luokitellaan kevytrakenteiset ja siirtokelpoiset rakennuskohteet, kuten pienet (alle 10 m2) vajat, kasvihuoneet, kesäkeittiöt, leikkimökit, jätesuojat sekä laitteet, kuten muuntamot. Rakennelma ei käytä rakennusoikeutta.

Saunarakennuksella tarkoitetaan rakennusta, jonka huoneistoalasta yli puolet on saunaa palvelevia tiloja. Rakennuksessa voi olla takka muttei ruuanlaitto- mahdollisuutta.

2. RAKENTAMINEN

6 § Rakennuskohteen sopeutuminen ympäristö- ja kaupunkikuvaan rakennuspaikoilla ja yleisillä alueilla

6.1 Yleiset määräykset

Rakennuskohteen tulee sopeutua ympäröivän alueen ominaispiirteeseen ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta.

Rakennuskohteen tulee muodostaa ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.

6.2 Tekniset laitteet julkisivussa

Julkisivuissa näkyvät ilmanvaihtokonehuoneet, niihin liittyvät laitteet ja kanavat sekä muut tekniset laitteet on suunniteltava kaupunkikuvaan / maisemaan ja rakennukseen sopeutuviksi.

6.3 Korjausrakentaminen

Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä tulee pyrkiä vaalimaan rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

6.4 Rakentaminen maantien- tai rautatien läheisyyteen

Maanteiden ja rautateiden läheisyyteen rakennettaessa on huomioitava voimassa olevan maanteitä ja rautateitä koskevan lainsäädännön asettamat rajoitukset ja määräykset.

7 § Rakennuskohteen sijoittaminen rakennuspaikalle

7.1 Yleiset määräykset

Palovaarallisen katoksen (esim. auto- ja grillikatos) etäisyyden tulee olla vähintään viisi metriä naapurin rajasta.

Savusaunaa tai muuta palovaarallista rakennuskohdetta, kuten viljankuivaamoa, ei saa sijoittaa 16 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla. Palovaarallinen rakennuskohde tulee sijoittaa naapurin rajasta palomääräysten edellyttämällä tavalla.

7.2 Erityismääräys asemakaava-alueilla

Asemakaava-alueella katoksen tulee sijoittua rakennusalalle.

8 § Rakennuskohteen korkeusasema

8.1 Yleiset määräykset

Rakennettaessa epätasaiselle rakennuspaikalle rakennus tulee sijoittaa maaston olosuhteet huomioiden niin, että maaston leikkaukset ja täytöt minimoidaan. Jos sokkeli tai terassi jää maastollisista syistä korkeaksi, se tulee sopeuttaa ympäristöön.

8.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla

Rakennuskohteen korkeusaseman tulee sopeutua olemassa olevan ja suunnitellun ympäristön korkeusasemiin sekä katukorkeuteen ja muuhun kuntatekniikkaan.

Rakennuskohteen perustamissyvyyttä ja alinta lattiakorkeutta määriteltäessä on otettava huomioon viemäriverkoston padotuskorkeus, pohja- ja tulvaveden korkeus sekä perustusten kuivatusmahdollisuus.

Selvitysvaatimukset

Pääpiirustusten asemapiirustuksessa tulee esittää riittävällä tarkkuudella tontin ja ympäröivän alueen olemassa olevat ja suunnitellut korkeudet (esim. maan- pinnan korkeudet, sokkeli- ja katukorkeudet).

Rakennusvalvontaviranomainen voi lupahakemuksen arvioimiseksi edellyttää luvanhakijalta, että tontin kulmapisteiden ja suunnitellun rakennuksen nurkkapisteiden sijainti ja korkeusasema merkitään tontille, kun lupahakemusta käsitellään.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

9 § Tontin rajan ylittäminen katu- tai muulle yleiselle alueelle

9.1 Rakennuksen vähäiset ylitykset yleisille alueille

Mikäli rakennus voidaan asemakaava-alueella sijoittaa kadun vastaiselle tontin rajalle, rakennus ja sen rakennusosat saavat ulottua tontin rajan yli katualueelle tai erityisestä syystä muulle yleiselle alueelle seuraavasti:

1) rakennuksen perustusrakenteet maanpinnan alapuolella harkitaan tapauskohtaisesti

2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet ja muut vastaavat ilmassa olevat rakennuksen osat 2 metrillä; julkisen rakennuksen ja liikerakennuksen pääsisäänkäynnin katos voi ulottua kevyen liikenteen väylälle enemmänkin. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3 metriä

3) tekniset laitteet, ulkoseinän lisäeristys, ulkoporras tai -luiska enintään 0.3 metriä

4) olemassa olevan rakennuksen uudet portaat tai luiska enintään 0.5 metrillä, milloin uudet portaat ovat tarpeelliset rakennuksen toimintojen muuttuessa ja portaita ei voida ilman kohtuuttomia vaikeuksia ja kustannuksia rakentaa tontille.

Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle.

9.2 Rakennukseen kiinnitettävän vähäisen laitteen, suojan ja katoksen vähäiset ylitykset yleisille alueille

Rakennukseen kiinnitettävät laitteet, suojat ja katokset saavat ulottua katualueelle tai muulle yleiselle alueelle

1) myynti-, tiedotus- ja mainoslaite enintään 0.3 metriä

2) ikkuna- ja ovimarkiisit sekä terassien aurinko- ja sadesuojat ja katokset enintään 2 metriä

Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 3 metriä.

Ylityksistä ei saa aiheutua haittaa kadun tai muun yleisen alueen käytölle ja kunnossapidolle.

10 § Tontin sisäisen rakennusalueen rajan ylittäminen

Rakennus ja rakennusosat saavat erityisestä syystä ulottua asemakaavassa määrätyn tontin sisäisen rakennusalueen rajan yli seuraavasti:

1) rakennuksen perustusrakenteet ja kellarin rakenteet maanpinnan alapuolella tarpeen mukaan

2) erkkerit, katokset, räystäät, parvekkeet, kuistit, portaat ja muut vastaavat rakennusosat enintään 1 metrin

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

3) ulkoseinän lisäeristys, tekniset laitteet ja muu vastaava tarpeen mukaan. Ylityksistä ei saa aiheutua huomattavaa haittaa ympäristölle tai naapureille.

11 § Maanalainen rakentaminen

Selvitysvaatimukset

Maan alle rakennettaessa on selvityksin varmistuttava, ettei rakentamisella ole vaikutusta ympäristössä jo olemassa olevien maanpäällisten eikä maanalaisten rakenteiden ja johtoverkostojen ja niiden käyttöturvallisuuteen.

12 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitemerkintä

12.1 Yleiset määräykset

Rakennetun rakennuspaikan omistajan tai haltijan tulee asettaa kadulta, muulta liikenneväylältä ja tontin sisäiseltä liikennealueelta näkyvään paikkaan riittävän korkea osoitenumero ja mahdollinen porrashuoneen tunnus, joka selkeästi erottautuu taustastaan.

Milloin rakennus ei ulotu katuun, liikenneväylään tai tontin sisäiseen liikenne- alueeseen taikka sen välittömään läheisyyteen, osoitenumero tai sen osoittava ohjaus on sijoitettava tontille johtavan ajoväylän alkupäähän.

12.2 Erityismääräykset asemakaava-alueilla

Katujen kulmassa sijaitsevaan rakennukseen on molempien katujen puolelle asennettava kyseiselle kadulle vahvistettu osoitenumero.

Osoitenumeron täytyy olla valaistu.

Porrashuoneen sisääntulokerroksessa tulee olla ulkoa päin luettavissa olevat huolto- ja isännöintipalvelujen yhteystiedot.

13 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen valaistus

Tontin valaistusjärjestelyissä valolaitteiden sijoitus, suuntaus ja valoteho on sovitettava siten, että ne lisäävät alueen turvallisuutta ja viihtyvyyttä, eivätkä tarpeettomasti ja haitallisesti luo ympäristöönsä häiriövaloa.

Valaisinten tulee soveltua kunkin alueen ominaispiirteeseen ja kaupunkikuvaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

14 § Mainos- ja tekniset laitteet

14.1 Yleiset määräykset

Tontille tai yleiselle alueelle sijoitettavan laitteen muodon, värityksen ja rakenteen tulee sopeutua rakennukseen ja ympäristöön.

Laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata yleisen alueen käyttöä ja kunnossapitoa.

Laitteet on pidettävä kunnossa. Rikkinäiset laitteet on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Mahdolliset kuntakohtaiset mainostusohjeet tulee ottaa huomioon.

14.2 Valaistut laitteet

Laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus.

Laite ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia.

14.3 Siirrettävät laitteet

Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle.

Katu-, tori- ja muulle yleiselle alueelle ei saa sijoittaa siirrettäviä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteita siten, että ne vaarantavat turvallisuutta, haittaavat kadun käyttämistä, kunnossa- ja puhtaanapitoa tai pelastustoimia tai ovat pysäköinnin esteenä.

3. ERITYISET MÄÄRÄYKSET RAKENTAMISESTA ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLE

15 § Suunnittelutarvealueen määrittäminen

Alueidenkäyttölain 16 §:n tarkoittamia suunnittelutarvealueita ovat esim. voimassa olevien yleiskaavojen suunnittelutarvealueet sekä kaavoituskatsauksen mukaiset vireillä olevat yleiskaava-alueet, valtatiealueet 100 metriä keskilinjasta ja seututiealueet 50 metriä keskilinjasta ja rautatiealueet 100 metriä keskilinjasta sekä uusilla suunnitteilla olevilla valtatieosuuksilla 300 metriä keskilinjasta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

16 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset

16.1 Yleiset määräykset

Rakennuspaikan on oltava sijainniltaan, muodoltaan, maastosuhteiltaan ja maaperältään sovelias sekä pinta-alaltaan rakentamiseen riittävä.

16.2 Selvitysvaatimukset

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä etukäteen, soveltuuko kiinteistö rakentamiseen, kun otetaan huomioon suojelulliset, historialliset ja luontoarvot sekä ennusteet muuttuvista ilmasto-olosuhteista.

16.3 Asuinrakennuspaikkaa koskevat määräykset

Uuden asuinrakennuspaikan vähimmäispinta-ala asemakaava-alueiden ulkopuolella ja yleiskaava-alueilla, joissa ei ole rakennuspaikan kokoa koskevaa määräystä:

1) Rakennuspaikan suositeltava koko jätevesiverkoston ulkopuolella on 5.000 m2, mutta kuitenkin niin suuri, että kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyjärjestelmä on mahdollista sovittaa muodostettavalle rakennuspaikalle.

3) 2000 m2 ranta-alueet, rantaviivan vähimmäispituus 40 m

4) 2000 m2 vesihuoltoverkostoon liitettävissä oleva rakennuspaikka

Rakennuspaikan pinta-alan vähimmäisvaatimus ei koske uudelleen rakentamista, korjaus- ja muutosrakentamista eikä vähäistä lisärakentamista, jos rakennuspaikka pysyy samana ja rakentamisluvan myöntämisen edellytykset ovat muutoin olemassa.

17 § Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus

17.1 Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka tai ranta-alueen ulkopuolella sijaitseva rakennuspaikka

Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden yksiasuntoisen asuinrakennuksen, sekä siihen liittyviä talousrakennuksia. Vähintään 5.000 m2 suuruiselle asuinrakennuksen rakennuspaikalle saa lisäksi rakentaa sivuasunnon.

Sivuasunto voidaan toteuttaa yhtenä kaksiasuntoisena rakennuksena tai erillisenä sivuasuntona.

Rakennuspaikan pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen enintään 10 %, kuitenkin vähintään 300 k-m2

Yli 5 hehtaarin suuruiselle, maatalouskäytössä olevalle maatilalle saa rakentaa talouskeskuksen yhteyteen tarpeellisia asuinrakennuksia ja siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia. Rakentaminen voi edellyttää poikkeamislupaa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

17.2 Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella

Loma-asumiseen tarkoitetulle rantarakennuspaikalle on sallittua rakentaa yksi

(1) enintään yksiasuntoinen vapaa-ajanasuinrakennus talousrakennuksineen. Vapaa-ajan asuinrakennuksen suurin sallittu kerrosluku on 2.

Talousrakennusten tulee olla yksikerroksisia, sopusuhtaisia ja päärakennukseen nähden alisteisia.

Vapaa-ajan asuinrakennuspaikan rakennusoikeus on 300 k-m^2.

17.3 Kellari- ja ullakkotilojen rakentaminen

Asemakaava-alueen ulkopuolella saa rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja sijoittaa maanpinnan alapuolelle tai ullakon tasolle, mikäli rakennus korkeusasemansa ja julkisivunsa suhteen sopeutuu rakennus- paikan maastomuotoihin sekä ympäristöön.

18 § Eläinsuojat muualla kuin maatiloilla

Eläinsuojan lähialueelta tai rakennuspaikalta tulee osoittaa riittävät tilat eläinten jaloittelua ja laiduntamista varten.

Eläinsuojan ja lantalan vähimmäisetäisyyden naapurin kiinteistönrajaan tulee olla vähintään 20 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Etäisyyksistä voidaan poiketa naapurin antamalla kirjallisella suostumuksella.

Toiminnan sijoittelussa tulee noudattaa lainsäädäntöä ja asetuksia.

Ympäristönsuojeluviranomaiselta on selvitettävä ympäristöluvan tarve ja ympäristösuojelulain asettamat vaatimukset.

4. RAKENTAMINEN RANTA-ALUEILLA

19 § 19 § Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille

19.1 Yleiset määräykset

Rakennuksen tulee olla värisävyltään hillitty ja maisemaan sopeutuva. Rakennuskohteiden rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin puusto ja muu kasvillisuus, pinnanmuodot sekä luonnonarvot säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Rakennuksen sijainnin rakennuspaikalla ja etäisyyden rantaviivasta tulee olla sellainen, että rantamaiseman luonnonmukaisuus säilyy.

19.2 Pihan rakentaminen

Rantarakennuspaikalla tulee kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain puuston harventaminen on sallittua. 10 metrin rantavyöhykkeellä on 90 % pinta-alasta säilytettävä luonnontilaisena.

20 § Rakennuskohteen korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla

20.1 Yleiset määräykset

Rakentaminen on sijoitettava tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskin hallinta on muutoin varmistettava.

Rakennettaessa ranta-alueilla on rakennushankkeeseen ryhtyvän otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella. Rakennuksen korkeusasemaa määritettäessä tulee ottaa huomioon myös rakennuksen käyttötarkoitus, rakennustapa ja vesistön ominaispiirteistä johtuva lisäkorkeus (esim. jään työntyminen rantaan ja veden aaltoiluvaikutus).

Rakennuksen alin rakentamiskorkeus (kastuessaan vaurioituvien rakenteiden.) on oltava vähintään 1,0 metriä ylävesirajaa korkeammalla ja ellei sitä ole tiedossa, vähintään 1,5 metriä keskivedenkorkeutta ylempänä.

21 § Vähimmäisetäisyydet rantaviivasta

-	grillikatos, -kota, huvimaja ≤ 10 m2	5 m
-	grillikatos, -kota, huvimaja > 10 m2	20 m
-	saunarakennus enintään 20m2	10 m
-	sauna, loma- tai asuinrakennus enintään 50m2	20 m
-	sauna, loma- tai asuinrakennus yli 50m2	30 m
-	lomarakennus tai asuinrakennus yli 100 m2	50 m
-	muu talousrakennus	30 m

5. RAKENTAMISEN LUVANVARAISUUS

Rakentamislupaa edellyttävät rakentamislain perusteella (RakL 42 §) (tulkinnat HE 139/2022)

Uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa, jos kohde on:

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

1) asuinrakennus;

- paikallaan pysytettävä asuntolaiva

2) kooltaan vähintään 30 neliömetriä tai 120 kuutiometriä oleva rakennus;

3) kooltaan vähintään 50 neliömetriä oleva katos;

4) yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä lukuun ottamatta enintään kaksi kuukautta paikallaan pidettävää tapahtumarakennetta;

- siirrettävä kioski, katsomo

5) vähintään 30 metriä korkea masto tai piippu;

- 30 metriä korkea tuulivoimala, jonka lapojen korkein korkeus on yli 35 metriä

6) vähintään 2 neliömetrin suuruinen valaistu mainoslaite;

7) energiakaivo;

8) erityistä toimintaa varten rakennettava alue, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle.

- kaatopaikka-alue, aurinkopaneelikenttä, urheilualue kuten esim. golfkenttä

Rakentamislupa tarvitaan myös sellaiseen korjaus- ja muutostyöhön, joka on verrattavissa rakennuksen rakentamiseen, sekä rakennuksen laajentamiseen tai sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämiseen. Rakennuskohdetta korjattaessa rakentamislupa tarvitaan, jos korjaus kohdistuu vähäistä merkittävämmässä määrin toimenpidealueessa todetun terveyshaitan poistamiseen, toimenpidealueen kantava rakenne on vaurioitunut tai korjaustoimenpiteet voivat vaarantaa rakennuskohteen terveellisyyden tai turvallisuuden taikka korjaamisella on merkittävää vaikutusta kaupunkikuvaan, maisemaan tai kulttuuriperintöön. Rakentamislupa tarvitaan myös korjaamiseen, joka kohdistuu rakennuskohteen olennaisiin ominaispiirteisiin. Korjaamiseen tarvitaan aina rakentamislupa, jos:

1) korjataan tai muutetaan kaavan tai lain nojalla suojeltua taikka historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta tavalla, jolla on merkittävää vaikutusta rakennuksen suojeltavalle tai rakennustaiteelliselle arvolle;

2) rakennuksen vaippaan tai teknisiin järjestelmiin liittyvällä korjaus- tai muutostyöllä voidaan vaikuttaa merkittävästi rakennuksen energiatehokkuuteen taikka energia- ja ympäristövaikutuksiin rakennuksen koko elinkaaren aikana;

3) muutetaan rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

22 § Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja niitä koskevat määräykset

22.1 Yleismääräys

RakL 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä hankkeina pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.

22.2 Aidat ja tukimuurit

Yleismääräykset

Aidan ja tukimuurin materiaali, muoto ja värisävyn tulee olla alueelle ominainen ja soveltua maisemaan / kaupunkikuvaan.

Aita ei saa muodostaa näkemäestettä kadulle tai tielle.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tonttien välisen aidan rakentaminen kiinteistöjen rajalle, kun

1) asuintonttien aidan enimmäiskorkeus on 1.6 metriä

2) teollisuus-, liike- ja varastotonttien aidan enimmäiskorkeus on 2 metriä

3) muiden tonttien aidan enimmäiskorkeus on 1.6 metriä

Aidan voi rakentaa tonttien rajalle, mikäli asiasta on sovittu rajanaapureiden kesken. Muussa tapauksessa aita tulee rakentaa oman kiinteistön puolelle siten, että aidan huoltaminen on mahdollista omalta tontilta.

22.3 Aurinkosähköjärjestelmät

Yleismääräykset

Aurinkosähköjärjestelmät tulee sopeutua rakennukseen siten, ettei se heikennä kaupunkikuvaa.

Suojellut kohteet, arvokkaat kulttuuriympäristöt ja ranta-alueet

Suojelluissa kohteissa ja arvokkaassa kulttuuriympäristössä järjestelmä vaatii rakentamisluvan sekä museoviranomaisen lausunnon.

Suojelluissa kohteissa, maantien varressa ja ranta-alueella paneelin pinta ei saa aiheuttaa ympäristöön häiritseviä heijasteita.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennuksen katolle sijoitettava paneelikenttä koosta riippumatta sekä rakennuspaikan yhteyteen sijoitettava paneelikenttä tai aurinkokeräimet, kun niiden kokonais- pinta-ala on alle 40 m2. Katolle sijoitettavan paneelikentän toteutuksessa on noudatettava Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatimaa voimassaolevaa Aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjetta

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

22.4 Jätevesijärjestelmät

Jätevesijärjestelmän vähimmäisetäisyys vesistön rantaviivasta:

- Mikäli wc-vedet käsitellään imeytys/suodatuskentässä 30 m

- Harmaat jätevedet vähintään 10 m

Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennuksen liittäminen vesihuoltolaitoksen tai jätevesiosuuskunnan verkostoon.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen, kun

1) kysymyksessä on ns. vähäisen harmaavesijärjestelmän rakentaminen, joka ei sijoitu pohjavesi- tai ranta-alueelle

2) rakennuksessa on ns. kantovesi

3) kysymyksessä on umpisäiliö

Jätevesien käsittelyjärjestelmän tulee täyttää lainsäädännön ja kunnan ympäristönsuojelumääräykset.

22.5 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet

Luvanvaraisuudesta on vapautettu seuraavat toimenpiteet muualla kuin suojelluissa tai kulttuurihistoriallisesti merkittävissä kohteissa

- antennin sijoittaminen rakennuskohteeseen tai pihamaalle
- julkisivuun kiinnitettävän kilven asentaminen
- ilmalämpöpumpun ulkoyksikön asentaminen

22.6 Laiturit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asuintontille sijoittuvan yhden pienehkön laiturin rakentaminen, kun laiturin pituus on enintään 15 metriä ja pinta-ala enintään 25 m2.

Vesilain mukainen lupatarve on selvitettävä erikseen valtion viranomaiselta.

22.7 Kasvihuoneet ja kasvutunnelit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu kasvihuone ja kasvutunneli, kun kasvihuoneen rakennusalá on alle 30 k-m2 ja kasvutunnelin rakennusala on alle 50 k-m2.

Asemakaava-alueen ulkopuolella luvanvaraisuudesta on vapautettu maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva kasvihuone ja kasvutunneli, kun kasvihuoneen rakennusala on alle 500 k-m2 ja kasvutunnelin rakennusala on alle 2000 k-m2.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

22.8 Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva lantala, lietesäiliö ja laakasiilo, kun lantalan ja laakasiilon rakennusala on alle 200 m2 ja lietesäiliön tilavuus on alle 1000 m3.

Ympäristösuojeluviranomaiselta on selvitettävä ympäristösuojelulain vaatimukset.

22.9 Siilot ja varastointisäiliöt

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva siilo ja varastointisäiliö, kun siilon tai varastointisäiliön tilavuus on alle 500 m3 tai kokonaiskorkeus on alle 15 metriä.

22.10 Liikuteltavat laitteet

Luvanvaraisuudesta on vapautettu tontille sijoitettavan tavanomaista retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan liikuteltavan laitteen paikallaan pysyttäminen, kun

1) siirrettävä laite on enintään 3 metriä korkea ja sen kokonaisala on alle 30 m2

2) julkisivujen värisävyt ja materiaalit ovat ympäristöön sopeutuvia ja hillittyjä

3) paikallaan pitämisen enimmäisaika on 3 kk

23 § Luvanvaraisuudesta vapautettavat korjaus- ja muutostyöt ja niitä koskevat määräykset

23.1 Yleismääräys

RakL 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuina vähäisinä hankkeina pidetään seuraavat ehdot täyttäviä rakentamiskohteita ja -toimenpiteitä, jotka vapautetaan luvanvaraisuudesta.

23.2 Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen

Luvanvaraisuudesta on vapautettu terassin ja parvekkeen lasittaminen, kun

1) lasituksesta on avattavissa vähintään 30 % ulkoilmaan rajoittuvasta osasta.

2) terassit ja parvekkeet ovat osastoituja palomääräysten edellyttämällä tavalla.

Suojellut rakennukset ja alueet

Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia, eikä alueita, joita koskee aluesuojelumerkintä.

23.3 Savupiiput ja tulisijat

Luvanvaraisuudesta on vapautettu savupiipun ja tulisijan asentaminen tai uusiminen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

23.4 Julkisivun ja katon värisävyn ja (materiaalin) muutokset

Julkisivun ja katon värisävyn tulee olla alueelle ja rakennusajankohdalle ominainen.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu rakennusten julkisivun ja katon värisävyn muutokset muualla kuin asemakaava-alueilla.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueilla rakennusten julkisivun ja katon värisävyn muutokset, kun noudattaa kaavamääräyksiä ja rakennustapa- ohjeita.

Suojellut rakennukset ja alueet

Vapautus luvanvaraisuudesta ei koske suojeltuja rakennuksia, eikä alueita, joita koskee aluesuojelumerkintä.

23.5 Hiihtohissit

Luvanvaraisuudesta on vapautettu hissin korvaaminen vastaavalla uudella hissillä.

6. RAKENTAMINEN ERITYISALUEILLA

24 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet

24.1 Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä

Arvokkailla kulttuuriympäristöalueilla ja -kohteilla tarkoitetaan seuraavia alueita ja kohteita:

1) museoviraston tekemään inventointiin perustuvat valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

2) valtakunnallisesti merkittävät maisema-alueet (VAMA)

3) maakuntakaavassa osoitetut maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, jotka käsittävät sekä maisema- että rakennetun kulttuuriympäristön alueita

4) kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa osoitetut paikallisesti arvokkaat rakennuskohteet ja -alueet

5) asema-, yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut kaupunkikuvallisesti tai kulttuuriympäristöllisesti arvokkaat alueet ja alueen osat, jossa rakennettu ympäristökuva säilytetään

6) yleis- ja osayleiskaavoissa osoitetut erilliset arvokkaat rakennukset tai muut kohteet

7) erikseen määritetyt arvokkaat alueet ja kohteet

8) rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella suojellut rakennuskohteet

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

9) valtakunnallisesti arvokkaat arkeologiset alueet (VARK)

24.2 Erityisalueen yleiset määräykset

Arvokkaille kulttuuriympäristö- ja maisema-alueille rakentamista suunniteltaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä rakennuskohteen sijoittumiseen ympäristöön, maisemaan, rakennuskantaan ja alueen ominaispiirteiden säilyttämiseen niin, että kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot säilyvät.

Alueella olevaa rakennuskantaa ja pihapiirejä tulee säilyttää ja korjata perinteitä vaalien. Rakentamisen tulee tapahtua alueen kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja korostetusti huomioiden.

24.3 Suojellun rakennuksen määritelmiä

Kun kaavamääräys tai suojelupäätös kieltää rakennuksen julkisivun tyylin ja ominaispiirteiden muuttamisen, tällaisiksi tyylin ja ominaispiirteiden muuttamiseksi katsotaan rakennuksen julkisivun, katon, ovien ja ikkunapuitteiden ja -karmien materiaalin, värityksen sekä ikkunajaon muuttaminen.

Kun suojelu koskee rakennuksen sisätiloja, tyylin ja ominaispiirteiden muuttamiseksi katsotaan sisäkaton, seinien, lattian, listojen, helojen ja valaisinten sekä kiinteiden kalusteiden muuttaminen.

24.4 Selvitysvaatimukset

Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on selvitettävä tontin mahdolliset kulttuuriarvot.

Kun toimenpide kohdistuu arvokkaaseen kulttuuriympäristökokonaisuuteen tai kohteeseen tai suojeltuun rakennukseen, on ennen kaupunkikuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista, käyttötarkoituksen tai sisätilojen muuttamista oltava hyvissä ajoin yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen sekä pyydettävä museoviranomaisen lausunto muutoshankkeesta ja kohteen kulttuurihistoriallisesta arvosta.

Museoviranomaisen lausunto on pyydettävä myös, mikäli toimenpide kohdistuu muinaisjäännösalueeseen tai sen lähiympäristöön.

25 § Rakentaminen pohjavesialueilla

25.1 Pohjaveden suojelu ja pilaantumisen estäminen

Pohjaveden suojeluun ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla rakennustöitä tehtäessä.

Ainoastaan puhtaiden hulevesien imeyttäminen alueelle on mahdollista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Maata kaivettaessa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille on jätettävä riittävä suojakerros ja täyttöjä tehtäessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia puhtaita maa-aineksia.

25.2 Selvitysvaatimukset

Rakentamista suunniteltaessa on tarvittaessa tutkittava rakentamisen vaikutukset pohjaveden laatuun, korkeusasemaan ja virtauksiin.

Pohjaveden laadun, määrän tai pinnantason muuttaminen edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen vesilain mukaisen lupatarpeen arviointia.

25.3 Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueilla

Maalämpökaivojen sijoittaminen pohjavesialueelle edellyttää vesilain mukaista lupaa.

26 § Pilaantunut maaperä

26.1 Selvitysvaatimukset

Jos tontin tai ympäröivän alueen maaperä on pilaantunut tai sen epäillään pilaantuneen, maaperä on tutkittava.

26.2 Ilmoitusvaatimus

Pilaantuneesta maa-alueesta ja sen puhdistamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

26.3 Määräys

Pilaantunut maaperä on puhdistettava rakentamiseen soveltuvaksi ennen rakentamiseen ryhtymistä.

27 § Haitalliset yhdisteet

27.1 Ilmoitusvaatimus

Jos rakentamiseen liittyvän suunnittelun tai rakennustyön aikana havaitaan haitallisia yhdisteitä (esim. radon ja arseeni), on siitä viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

27.2 Selvitysvaatimukset

Erityissuunnitelmissa tulee esittää rakenteelliset ratkaisut radonin torjumiseksi ja joilla huolehditaan siitä, ettei rakennettavien uusien ja peruskorjattavien asuin- ja työtilojen huoneilman radonpitoisuus ylitä valtakunnallisia ohjearvoja.

27.3 Määräys

Jos maaperän puhtautta ei ole pystytty tehtyjen tutkimusten perusteella yksiselitteisesti selvittämään, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä luvanhakijan varmistamaan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

rakennuksen alapohjarakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelulla, että maaperässä mahdollisesti olevat haitalliset yhdisteet eivät pääse rakennuksen sisätiloihin.

28 § Melun ja tärinän huomioiminen

28.1 Yleiset määräykset

Rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennukseen ulkoapäin tunkeutuvan melun, runkomelun sekä tärinän torjuntaan rakennuksen käyttötarkoitus huomioiden.

Rautateiden, maanteiden ja katujen läheisyydessä rakennuspaikan maaperään liikenteestä mahdollisesti aiheutuva tärinä tai runkomelu tulee ottaa huomioon rakennusten sijoittamisessa ja rakenteiden suunnittelussa.

28.2 Selvitysvaatimukset

Liikenteen aiheuttamat maaperän tärinätasot tulee selvittää tarvittaessa mittauksin.

Rakennettaessa tie-, katu- tai ratamelualueille tulee tarvittaessa ennen rakennuksen käyttöönottoa todentaa ääneneristävyyden riittävyys melumittauksella.

7. LUONNON MONIMUOTOISUUS RAKENTAMISESSA

29 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla

29.1 Yleiset määräykset

Rakentamisen suunnittelussa tulee huomioida puiden ja viheralueiden säilyttäminen ja lisääminen.

Mahdollisimman suuri osuus rakennuspaikasta on pyrittävä säilyttämään viherpeitteisenä ja vettä läpäisevänä. Viherpeitteisyyteen luetaan myös viherkatot.

Rakennettaessa on pyrittävä säilyttämään puut, joiden kaataminen ei ole rakentamisen kannalta välttämätöntä.

29.2 Pihan rakentaminen

Rakentamattomat tontin osat tulee säilyttää ensisijaisesti mahdollisimman luonnontilaisina ja puustoisina.

Käsiteltävät piha-alueen osat tulisi mahdollisuuksien mukaan toteuttaa vettä läpäisevin kerroksin ja suosia niillä istutuksia ja viherrakentamista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Istutuksissa ja viherkatoilla tulee suosia paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista ja luontaista kasvilajistoa. Puiden ja pensaiden tulee olla luontaisia puu- ja pensaslajeja eli lajeja, jotka esiintyvät luontaisella levinneisyysalueellaan ja leviämispotentiaalillaan.

Puita ei saa istuttaa teknisten verkostojen päälle.

29.3 Selvitysvaatimus

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on tarvittaessa selvitettävä lupahakemuksessa, miten uhanalaiset eliölajit otetaan huomioon rakentamisen tai muun toimenpiteen yhteydessä.

30 § Arvokkaat luontoalueet

Rakentamisessa ja piha-aluetta suunniteltaessa ja toteutettaessa on kiinnitettävä korostettua huomiota luonnonarvojen säilyttämiseen rakennuspaikalla.

8. PIHA-ALUEEN RAKENTAMINEN

31 § Ajoneuvoliittymä ja liikennejärjestelyt, pelastustie

31.1 Ajoneuvoliittymä

Tontille tai rakennuspaikalle saa rakentaa yhden kadulle tai tielle johtavan ajoneuvoliittymän.

Erityisestä syystä rakennusvalvontaviranomainen voi sallia rakennettavaksi useamman ajoneuvoliittymän, mikäli se tontin tai rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua.

Ajoneuvoliittymässä on oltava riittävä esteetön näkemäalue.

31.2 Liikennejärjestelyjen turvallisuus

Tontin ajoneuvoliikenne ja esteettömät kulkuväylät on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa asukkaille, ympäristölle tai yleiselle liikenteelle.

Tontin autopaikat ja pihajärjestelyt tulee toteuttaa siten, että autoilla on kääntymismahdollisuus oman tontin alueella, jotta kadun tai tien liikenneturvallisuus ei vaarantuisi.

31.3 Pelastustie

Hälytysajoneuvoilla tulee olla pääsy riittävän lähelle rakennusta ja sen sisäänkäyntejä.

Pelastuslaitoksen nostokalustolla on oltava vapaa pääsy kolmikerroksisen tai sitä korkeamman rakennuksen lähelle siten, että pelastustoimenpiteet ovat mahdollisia. Pelastustielle tontin sisääntulon yhteyteen on sijoitettava pelastustietä osoittava kilpi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Pelastustien tulee olla vähintään 3,5 metriä leveä ja vapaan ajokorkeuden vähintään 4,5 metriä.

32 § Auto- ja polkupyöräpaikat

32.1 Moottoriajoneuvot ja sähköiset liikkumisvälineet

Ellei asemakaavassa ole toisin määrätty, tontille tulee rakentaa 1 autopaikkaa yhtä asuntoa kohden ja lisäksi vähintään 10 % on nimettävä vieraspysäköintipaikoiksi.

Tontilta tulee uudis- ja muutosrakentamisen yhteydessä varata riittävästi tilaa myös kevyiden mopoautojen tms., moottoripyörien ja mopojen pysäköintiin sekä sähköautojen tai muiden sähköisten liikkumisvälineiden latauspisteille.

Esteettömyys

Asuinkerros- ja rivitalotonteille on rakennettava (yksi) autopaikka jokaista alkavaa (30) paikkaa kohden liikkumis- ja toimimisesteisille käyttäjille ja ne tulee sijoittaa niiden käytettävyyden kannalta tarkoituksenmukaisesti ja merkitä erillisin tunnuksin. Näiltä autopaikoilta on oltava liikkumis- ja toimimisesteisille soveltuva kulkuväylä rakennukseen ja sitä palveleviin tiloihin.

33 § Jätehuolto ja varastointitilat

33.1 Jätehuolto

Jätteen keräysvälineet, jätetilat (sis. jätekatokset, jäteaitaukset ja jätehuoneet) ja kompostorit tai kompostit eivät saa rumentaa ympäristöä.

Keräysvälineitä, jätekatoksia ja -aitauksia, kompostoreita tai komposteja ei saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle.

Keräysvälineet, jätekatokset- ja aitaukset tulee sijoittaa paloturvallisuus huomioiden.

34 § Tontin lumet

Tontilta on varattava tontin lumien varastoinnille riittävästi tilaa.

35 § Hulevedet ja perustusten kuivatusvedet

Tontille on rakennettava hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä. Lähtökohta on, että vedet imeytetään kokonaan tai osittain omalla tontilla, mikäli maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava tarvittaessa viivyttämällä yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytys on toteutettava

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

ensisijaisesti luontopohjaisina ratkaisuina kuten painanteina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytysratkaisuna.

Avo-ojia ei saa täyttää, ellei selvitetä ojan täyttämisen vaikutuksia oman tontin ja naapuritonttien hulevesien johtamiselle ja haittojen syntymistä ehkäistä.

Selvitysvaatimukset

Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa. Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakentamislupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävyydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

9. RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN PURKAMINEN

36 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

36.1 Yleismääräys

Rakennuskohteen osittaisessa purkamisessa ja korjaamisessa on otettava huomioon rakennuksen ominaispiirteet, eikä toimenpide saa harkitsemattomasti johtaa rakennuksen alkuperäisestä tyylillistä poikkeavaan lopputulokseen.

36.2 Selvitysvaatimukset

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakentamislupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.

36.3 Purkamistyön toteuttaminen

Purkamistyöstä ei saa aiheutua haitallisia melu-, pöly- tai muita vastaavia vaikutuksia ympäristölle.

Purkamistyössä tulee noudattaa kiertotalouden periaatteita. Rakennuksen osien uudelleenkäyttöä rakennuspaikalla tulee priorisoida suhteessa kierrätykseen.

36.4 Tontin siistiminen purkamisen jälkeen

Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, niin tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

10. YLEISET ALUEET, JULKINEN KAUPUNKITILA

37 § Puistot ja muut virkistysalueet, rannat ja laiturit

37.1 Puistot ja muut virkistysalueet

Puistoihin ja muille vastaaville virkistysalueille rakennettavien rakennusten, rakennelmien, laitosten ja muiden rakenteiden julkisivupintojen, puistokäytävien ja -aukioiden pinnoitteiden sekä hulevesien hallintajärjestelmien on sovelluttava kunkin puiston tai muun vastaavan virkistysalueen luonteeseen.

Toreille, puisto- ja virkistysalueille rakennuskohteet on pyrittävä sijoittamaan siten, etteivät ne haittaa alueiden käyttöä ja kunnossapitoa tai niiden saavutettavuutta.

37.2 Julkisen kaupunkitilan rannat ja laiturit

Julkisen kaupunkitilan rantaan sijoitettavien laiturien, aallonmurtajien ja muiden vastaavien rakennelmien tulee soveltua kunkin alueen kaupunkikuvaan ja rantamaisemaan.

Julkisen kaupunkitilan laiturien tulee soveltua eri väestöryhmille.

38 § Julkisen kaupunkitilan rakennuskohteet

38.1 Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Julkiseen kaupunkitilaan voidaan sijoittaa alueellisia jätteiden keräilypisteitä, kun sijoittaminen perustuu oikeusvaikutteiseen kaavaan tai hyväksyttyyn katu- tai puistosuunnitelmaan.

11. RAKENNUSTYÖN AIKAISET JÄRJESTELYT

39 § Työmaan perustaminen, käyttö ja siistiminen

39.1 Työmaan perustaminen ja aitaaminen

Työmaa on, ottaen erityisesti huomioon jalankulkuliikenteen sujuvuus, erotettava ympäristöstään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla.

Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sovelluttava ympäristöön.

39.2 Säilytettävä puusto

Työmaalla säilytettäväksi tarkoitettu puusto on suojattava asianmukaisesti työn ajaksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

39.3 Työmaan siisteys

Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä.

Työmaalla materiaalit on säilytettävä suojattuina valmistajan ohjeiden edellyttämällä tavalla.

39.4 Työmaasta aiheutuvien haittojen vähentäminen ja torjuminen

Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- ja omaisuusvahinkoja, liikenne- ja muita häiriöitä tai kohtuutonta muuta haittaa ympäristölle.

Kaikissa töissä ja toimissa on estettävä häiritsevän pölyn, kaivumaiden, lietteen, savun, hajun ja muiden haitallisten aineiden leviäminen ympäristöön. Työkoneiden poltto- ja voitelunesteiden ja muiden aineiden varastointi työmaalla on järjestettävä siten, ettei vaarallisia tai haitallisia aineita joudu ympäristöön ja maaperään.

Työmaalta ei saa johtaa vesistöön tai ojaan kiintoainetta tai lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä. Työmaavesien käsittelyssä ja johtamisessa tulee noudattaa (vesihuoltolaitoksen/infra-palveluiden/ympäristönsuojelun) määräyksiä.

39.5 Työmaan jätehuolto

Työmaan jätehuollon on oltava suunnitelmallista. Työmaalla on oltava työmaan kokoon suhteutetut, riittävät tilat jätehuollon järjestämiseen.

39.6 Työmaan siistiminen töiden päätyttyä

Työn valmistumisen jälkeen tilapäiset työmaarakennukset, työmaa-aidat ja vastaavat työmaarakenteet on poistettava viipymättä ja työmaa-alue on siistittävä.

12. RAKENNUSKOHTEEN JA YMPÄRISTÖN YLLÄPITO

40 § Rakennuskohteen ja sen ympäristön hoitaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää kaupunginosa- tai aluekohtaisia tarkastuksia rakennetun ympäristön valvomiseksi. Tarkastuksen yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.

41 § Työajoneuvojen ja laitteiden säilyttäminen rakennuspaikalla

Asumista varten tarkoitetulla tontilla ei saa säilyttää sellaisia työajoneuvoja, työkoneita, laitteita tai tavaroita, joiden säilyttäminen ei perustu viranomaisen lupaan.

Pienehköjen veneiden, asuntoautojen, asuntovaunujen ja muiden vastaavien kulkuneuvojen kausiluonteinen säilyttäminen tontilla on sallittua.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

42 § Rakentamattomat tontit ja muut alueet

Rakentamattomia tontteja tulee hoitaa siten, että ne eivät rumenna kaupunki- ja ympäristökuvaa eikä niitä saa käyttää varastointiin tai ajoneuvojen säilytykseen tai pysäköintiin asemakaavan vastaisesti.

13. ERINÄISET MÄÄRÄYKSET, LIITTEET

43 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo

Tämä rakennusjärjestys tulee voimaan 1.1.2027.

Rakennusjärjestys määrätään tulemaan voimaan muutoksenhausta huolimatta.

Tällä rakennusjärjestyksellä kumotaan kunnan-/kaupunginvaltuuston hyväksymä ja voimaan tullut rakennusjärjestys.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

Kvalt 22.06.2026
Liite nro 16 § 35
Khall 02.11.2026
Liite nro 47 § 121

visma sign
www.vismasign.com

KIVIJÄRVI

TARKASTUSLAUTAKUNNAN

ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

SISÄLLYSLUETTELO:

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2025 3
1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät 3
1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat 3
1.3. Arvioinnin toteuttaminen 3
2. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA TULOKSELLISUUS 4
2.1. Talousarvion toteutuminen tilikaudella 4
2.2. Kuntakonserni 5
2.3. Yhteenveto taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta 5
3. Toiminnallisten tavoitteiden arviointi 6
3.1. Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta 9
4. VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA 9
5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET 10

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2025

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Kivijärven kunnan ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Niiden toiminta on kunnan muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat kunnanvaltuutettuja. Valtuusto on valinnut kokouksessaan 12.6.2025 toimikaudelle 6/2025-5/2029 tarkastuslautakunnan. Valtuusto nimesi uuden varajäsenen Minna de Clouxille 17.11.2025 kokouksessaan. Tarkastuslautakunta toimii seuraavassa kokoonpanossa.

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Erkki Leppänen, pj	Teuvo Rekonen
Kari Holm, vpj	Jari Sagulin
Asko Kauppinen	Markku Kinnunen
Anne Kalmari	Hannele Kemppainen
Minna de Cloux	Sanna Holm (17.11.2025 saakka), Kirsti Möttönen 17.11.2025 alkaen

Kunnanvaltuusto valitsi 26.5.2025 Kivijärven kunnan vuoden 2025 ja option vuodelle 2026 tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö Oy SK-Reviisorit Ab:n. Vastuullisena tilintarkastajana arviointikaudella 2025 on toiminut JHT, HT Ilari Karhu. Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksen toteutumisesta ja keskeisistä havainnoista sekä toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä.

1.3. Arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta kokoontui arviointikauden aikana yhteensä viisi kertaa. Tarkastuslautakunnan työ on pohjautunut kunnallisen päätöksenteon sekä kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen seurantaan ja tarkasteluun sekä viranhaltijoiden haastatteluihin. Tarkastuslautakunnan kuultavina ovat olleet sivistysjohtaja, työsuojelupäällikkö, tekninen johtaja ja kunnanjohtaja.

Tarkastuslautakunnan kauden 2025 ensimmäinen kokous oli 23.10.2025, jossa kunnanjohtaja Pekka Helppikangas kertoi kunnan ajankohtaisista asioista ja tekninen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8876-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

johtaja Mika Vesterinen teknisen toimen ajankohtaisista asioista. Kokouksessa hyväksyttiin myös sidonnaisuusilmoitukset.

Kokouksessa 27.11.2025 kuultiin sivistysjohtaja Pirkko Oinosen ja työsuojelupäällikkö Sini Hakkaraisen ajankohtaiskatsaukset.

Kokouksessa 23.3.2026 kuultiin kirjanpitäjä Päivi Hakkaraisen ajankohtaiskatsaus.

Vuodelle 2025 asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi perustuu pääasiassa kunnanhallituksen laatimaan tilinpäätöskirjaan, lautakunnan kuulemisiin sekä lautakunnan jäsenten havaintoihin heille toimitettujen toimielinten pöytäkirjojen perusteella.

Arvioinnin toteuttamisessa ja arviointikertomuksen laadinnassa on huomioitu tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet, kuten lautakuntien jäsenyydet/varajäsenyydet.

2. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA TULOKSELLISUUS

2.1. Talousarvion toteutuminen tilikaudella

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on alijäämäinen -320.230 euroa. Edellisenä vuonna tulos oli ylijäämäinen 508.896 euroa. Tilikauden tulos ylitti muutetun talousarvion, sillä vuoden 2025 muutetussa talousarviossa tuloksen arvioitiin olevan 394.040 euroa alijäämäinen. Muutettuun talousarvioon verrattuna tulos toteutui 73.809 euroa parempana.

Verotulot ja valtionosuudet

Kivijärven kunnan tuloveroprosentti oli vuonna 2025 8,90 % kun se vuonna 2024 oli 9,10 %. Verotulot ja valtionosuudet olivat yhteensä 4,154 milj. euroa. Verotulot alittivat talousarvion 18.051 eurolla ja valtionosuudet ylittivät talousarvion 14.405 eurolla.

Vuosikatteen muodostuminen

Tilikauden vuosikate (tulos ennen poistoja ja arvonalentumisia) toteutui 906.140 euroa positiivisena: tilikauden tulot riittivät kattamaan tilikauden kulut.

Käyttötalouden toimintakulut olivat 4,253 euroa (ulkoiset) ja ne alittivat muutostalousarvion 140.186 eurolla, talousarvion toteuman ollen näin 96,8 %. Henkilöstökuluissa toteuma oli 93,8 % ja palveluiden ostoissa 98,1 %.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat 1,093 milj. euroa (ulkoiset) ja ne alittivat talousarvion 31.509 eurolla talousarvion toteuman ollen näin 97,2 %.

Investointien toteutuminen

Vuoden 2025 muutetussa talousarviossa investointeihin oli varattu yhteensä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

655.500 euroa. Lopulliset investointimenot olivat 224.188 euroa, eli talousarvion toteuma oli 34,2 %. Merkittävimpiä investointeja olivat jääkiekkokaukalon laidat ja peruskorjaus (40.412 euroa), osakkeiden hankinta (30.274 euroa) ja kenttäkeittiö (20.008 euroa). Talousarvion merkittävin investointi, latukoneen hankinta, ei edennyt tehdyn valituksen vuoksi. Latukoneinvestointiin oli varattu talousarviossa 150.000 euroa, joten sen puuttuminen vaikutti merkittävästi kauden investointimenoja alentavasti.

Lainakannan muutokset

Kivijärven kunnan pitkäaikaisia lainoja ei lisätty tilikaudella, mutta niitä lyhennettiin 113.904 eurolla. Kunnan lainakanta oli tilikauden lopussa 1,082 milj. euroa.

2.2. Kuntakonserni

Vuoden 2025 talousarviossa tytäryhtiöille on asetettu tavoitteeksi toimi toiminnassaan ja talouden hoidossaan kustannustehokkaasti niin, että taloyhtiöiden huoneistojen vuokrausaste on korkea sekä että Suomenselän Lentokenttä Oy:n toiminta jatkuu ja lentokenttäalue pysyy käyttökunnossa.

Taloyhtiöiden osalta vuokrien tarkastukset on tehty tarpeen mukaan ja taloyhtiöiden käyttöaste oli tilikaudella hyvä (vuonna 2024 tyydyttävä). Fingrid Oyj:n metsälinjan rakentaminen ja muu kausiasuminen on lisännyt asumisen tarvetta Kivijärvellä edelleen, ja siten parantanut kunnan vuokra-asuntojen käyttöastetta. Kivijärven Vuokratalot Oy:n tulos oli tappiollinen 77.300 euroa ja Kivijärven Virastotalo Oy:n tulos oli tappiollinen 39.800 euroa. Kummankin yhtiön tulosta heikensivät tehdyt poistot. Muilta osin yhtiöiden taloudet olivat tasapainossa toimintakertomuksen mukaan.

Kunnan konsernin tilikauden tulos oli 319.446 euroa alijäämäinen, kun se vuonna 2024 oli 417.937 euroa ylijäämäinen. Kunnan konsernilainat ja vastuut ovat 1,987 milj. euroa. (asukasta kohden 1.989 euroa). Pelkkä konsernilainakanta on 1,957 milj. euroa, kun se vuonna 2024 oli 2,102 milj. euroa. Konsernivelkojen ja -vastuiden määrä on alentunut edellisestä vuodesta. Konsernitaseeseen kertynyttä ylijäämää on 2,923 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että konserniyhtiöiden taloudellinen asema tervehdytetään ja että luottamushenkilöt pidetään ajan tasalla kulloisestakin kannattavuustilanteesta. Tarkastuslautakunta edellyttää, että konserniyhtiöiden hallinto ja taloushallinto hoidetaan ajallaan ja täsmällisesti.

2.3. Yhteenveto taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Talousarviossa 2025 asetettiin seuraavat tavoitteet vuodelle 2025:

- tuloveroprosentti 8,9 prosenttia (edellinen vuosi 9,1 prosenttia)
- kaikessa toiminnassa noudatettava tiukkaa taloutta ja pyrittävä säästöihin
- talousarviossa lähtökohtana oli vuosikate 1,049 milj. euroa
- investoinnit tullaan kattamaan mm. omaisuuden myynnillä

Kuntaa koskevat strategiset taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet tilikaudella olennaisin osin. Muutostalousarviossa vuosikate oli 906.450 euroa ja toteuma oli 906.140 euroa. Tilikauden alkuperäisessä talousarviossa huomioimattomat arvonalentumiset (586.491 euroa) painoivat tuloksen alijäämäiseksi. Tuloveroprosentti oli 8,9 %. Investoinnit alittivat talousarvion 431.312 eurolla. Suurin toteutumaton investointi oli latukoneen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

hankinta, johon oli talousarviossa budjetoitu 150.000 euroa. Kertynyttä ylijäämää on taseessa tilikauden 2025 päätteeksi 5,080 milj. euroa, kun sitä vuotta aiemmin oli 5,289 milj. euroa. Muutostalousarvion toimintakulut alittuivat 140.186 eurolla, toteuman ollessa 96,8 %. Vuoteen 2024 verrattuna toimintakulut nousivat 171.990 euroa. Strategisen kaikessa toiminnassa lähtökohtana olleen tiukan taloudenpidon voidaan nähdä onnistuneen.

3. Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

Tilikauden aikaisten tavoitteiden toteutumista on arvoitu tilinpäätöksessä laajasti. Alle on valittu arvioitavaksi kunnan perustehtävän kannalta olennaisimmat toiminnalliset tavoitteet. Kunnan tehtävänä on kuntalain 1 § mukaan edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Hallinto- ja elinkeino-osasto

Yleishallinnon tavoitteeksi oli vuoden 2025 talousarviossa asetettu asioiden viivytyksetön käsittely, raportoinnin tavoitteena oli olla lähes reaaliaikaista ja esityslistat ja pöytäkirjat tuli julkaista kunnan www-sivuilla. Hyvinvoinnin edistämistyön painopisteinä elinvoimapalveluissa oli sidosryhmätyö kyläasiamiestyön kautta.

Toimintakertomuksen 2025 mukaan kunnassa otettiin käyttöön asiahallintaohjelma Docuware. Asioiden käsittelyaika (40 pv) ja laskujen kiertonopeus (14 pv) pysyivät samoina vuoteen 2024 verrattuna. Kivijärven kunnan www-sivuilla on nähtävissä kunnanhallituksen pöytäkirjat 8/2025 - 3/2026. Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2025 12 kertaa, mikä oli talousarvion määrällisen tavoitteenmukainen määrä. Taloudellisena mittarina yleishallinnon osalta oli mitoittaa toiminta samalle tasolle kuin vuonna 2024. Yleishallinnon ulkoiset menot ylittivät talousarvion 75.566 eurolla, ollen 494.936 euroa, mikä oli 58.230 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Ulkoiset menot olivat siis 113,3 % edellisvuoteen verrattuna, eli samaan tasoon ei aivan päästy.

Yritys- ja elinkeino sekä työllisyysosaston ulkoiset menot olivat kaudella 358.129 euroa, ja ne alittivat talousarvion 15.361 eurolla. Työttömyysaste heikkeni Kivijärvellä tilikauden aikana. Vuoden 2025 keskimääräinen työttömyysprosentti oli 14,20 %, kun se vuonna 2024 oli 11,8 %.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tiukan taloudenpidon noudattaminen on tärkeää kaikissa kunnan eri toiminnoissa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että riittävä resurssi vaadittujen tehtävien hoitamiseen turvataan. Tieto tehtäviä hoitaneiden henkilöiden irtisanoutumisista tulee toimittaa riittävän ajoissa toimivaltaisille luottamushenkilötoimielimille.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tilikauden aikana virastotalon sisäilmaongelmiin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että sisäilmaongelmiin reagoidaan ajallaan. Tarkastuslautakunta on huolissaan virastotalon työilmapiiristä.

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Sivistysosasto

Sivistysosaston ulkoiset ja sisäiset menot yhteensä olivat tilikaudella 2,560 milj. euroa, ne alittivat talousarvion 84.183 eurolla. Tulot ylittivät talousarvion 34.109 eurolla, ollen 137.499 euroa.

Sivistyshallinnon menot (ulkoiset + sisäiset) alittivat talousarvion 8.466 eurolla, ollen 62.074 euroa.

Peruskoulutuksen osalta menot (ulkoiset + sisäiset) alittivat talousarvion 44.978 eurolla, ollen 1,742 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen vuoden 2025 talousarvion tavoitteena oli mm. hyödyntää Lapset puheeksi -toimintamallia, järjestää erityisopettajan palvelu ostopalveluna ja toimia määrärahojen puitteissa. Kotihoidontuen tavoitteena oli, että määrärahatarve on kääntynyt laskuun. Toimintakertomuksen 2025 mukaan varhaiskasvatuspaikka pystyttiin tarjoamaan kaikille tarvitseville lapsille lakisääteisessä ajassa. Lapset puheeksi -toimintamallia hyödynnettiin ja varhaiskasvatuslain mukainen varhaiserityisopetus ostettiin Vertikal Oy:ltä. Lasten kotihoidon tukea maksettiin kaudella 30.341 euroa, mikä oli 629 euroa enemmän kuin vuonna 2024, eli tuen määrä oli pysynyt lähes samana.

Esi- ja perusopetuksen tavoitteena oli mm. edistää lapsen sosiaalisia taitoa ja tarjota oppilaalla mahdollisuus oppivelvollisuuden suorittamiseen. Tavoitteena oli, että perusopetuksen päättötodistuksen saa ikäluokastaan pääsääntöisesti 100 %. Koulun toiminnan tavoitteena oli tapahtua määrärahojen mukaisesti.
Toimintakertomuksen 2025 mukaan peruskoulutuksen menot (ulkoiset + sisäiset) toteutuivat 44.978 euroa talousarviota pienempänä, eli toiminta pystyttiin järjestämään määrärahojen mukaisesti. Oppilaille turvattiin perusopetuslain mukaiset opiskelumahdollisuudet ja perusopetuksen päättötodistuksen sai 100 % ikäluokan oppilaista.

Kansalaisopiston ja musiikkiopiston tavoitteena oli saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa määrällisesti mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa. Toimintakertomuksen 2025 mukaan kansalaisopiston opetustuntien määrä oli 598 (ed. vuosi 503) ja musiikkiopiston opetustuntimäärä oli 137 (ed. vuosi 202). Kansalaisopiston toteutunut opetustuntimäärä ylitti talousarvion 98:lla, kun taas musiikkiopiston opetustuntien määrä jäi 213 talousarviosta.

Kirjastotoimen vuoden 2025 talousarvion tavoitteena on kartuttaa kirjaston kokoelmia määrällisesti talousarvion puitteissa ja pyrkiä vaikuttamaan omatoimikirjastolla käynti- ja lainausmääriin. Toimintakertomuksen 2025 mukaan kirjastotoimen menot (ulkoiset + sisäiset) ylittivät talousarvion 1.388 eurolla, eli talousarvio ylitettiin vain niukasti. Kaudella kokoelmien hankintoja tehtiin poistoja vähemmän, eli kokoelmaa ei ollut pystytty määrällisesti kartuttamaan. Lainaajamäärät olivat kaudella pysyneet ennallaan, mutta käynnit ja lainaukset lisääntyivät arvioidusta ja omatoimikirjaston käyttö lisääntyi.

Kulttuuri ja hyvinvoinnin tavoitteena oli tarjota kulttuuritapahtumia yhteistyötä hyödyntäen ja toimien määrärahojen ja resurssien puitteissa. Toimintakertomuksen 2025 mukaan kulttuuritoimen menot (ulkoiset + sisäiset) alittivat talousarvion 3.383 eurolla. Tilikaudella järjestettiin sekä yhteistyönä että ostopalveluina eri tapahtumia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

Vapaa-aika ja hyvinvoinnin tavoitteena oli järjestää tapahtumia ympäri vuoden ja tehdä yhteistyötä laaja-alaisesti eri toimijoiden kanssa sekä pitää liikuntapaikat kunnossa. Toimintakertomuksen 2025 mukaan nuorisotoimi järjesti erilaisia tapahtumia. Koulun kanssa tehtiin yhteistyötä. Liikuntatoimi huolehti liikuntapaikkojen kunnosta ja järjesti tapahtumia kaudella. Talousarviossa oli myös kirjattu investointitoiveita (5 kpl). Näistä minigolfradan asfaltointityöt, jääkiekkokaukalon pohjan parannustyö ja kuntoradan pohjan parannus valmistuivat. Merkittävä 150.000 euron latukoneinvestointi jäi toteutumatta tehdyn valituksen vuoksi. Talousarvion investointitoiveiden ulkopuolelta kaudella toteutui perhefrisbeegolfradan valmistuminen. Vapaa-aikatoimen ja hyvinvoinnin menot (ulkoiset + sisäiset) alittivat talousarvion 1.049 eurolla.

Tekninen osasto

Toiminta-ajatuksen mukaan teknisen toimen tehtävänä on päävastuualueensa palvelujen järjestäminen ja ylläpitäminen kuntalaisille ja kunnan muiden hallintokuntien käyttöön taloudellisesti, tehokkaasti, laadullisesti ja tarvittavassa laajuudessa.
Vuoden 2025 talousarviossa teknisen hallinnon tavoitteena oli hoitaa sen tehtävät kustannustehokkaasti ja siten että muutoksiin pystytään reagoimaan nopeasti. Tavoitteena oli ottaa huoltokirjajärjestelmä käyttöön laajemmin. Toimintakertomuksen 2025 mukaan teknisen hallinnon ulkoiset menot olivat 130.289 euroa, mikä alitti talousarvion 12.071 eurolla.

Kaavoituksen tavoitteena oli kustannustehokkaasti mahdollistaa kaava-alueiden tehokas ja tarkoituksenmukainen käyttö ja varautua kaavoittamaan myös uusia alueita. Toimintakertomuksen 2025 mukaan Kivijärven kunnan keskustan pohjakartan uudistamistyö on aloitettu. Kunnalla on riittävästi tasokkaita rakennuspaikkoja ja kaavoituksessa on kiinnitetty huomiota taloudelliseen rakentamiseen. Kaavoituksen ulkoiset menot toteutuivat 7.488 euroa talousarviota pienempänä. Toteutunut kaavoituksen hinta per asukas oli 47 euroa, kun se talousarviossa oli 61 euroa, eli toiminta on ollut kustannustehokasta.

Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tavoitteiksi oli vuoden 2025 talousarviossa kerrottu mm. veden- ja jäteveden laadun tarkkailu ja suuria kustannuksia aiheuttavien virheiden välttäminen. Toimintakertomuksen 2025 mukaan ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan ulkoisien menojen toteuma oli 12.983 euroa talousarviota pienempi. Yhteistyöllä on saavutettu taloudellisempi ja ammattitaitoisempi palvelu.

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tavoitteena oli taata toimiva ja turvallinen asuinympäristö huomioiden toiminnan rahoitus. Toimintakertomuksen mukaan liikenneväylien ja yleisten alueiden hoito on toteutettu tuntiveloitusperusteisen urakointisopimuksen mukaisesti. Talousarvion ulkoisiin menoihin varattu budjetti alitettiin 15.725 eurolla. Ulkopuolisten palveluiden käyttö on mahdollistanut kustannustehokkaan toimintamallin. Kaavateitä on kaudella asfaltoitu talousarvion mukainen määrä.

Kiinteistötoimen tavoitteena oli säilyttää kiinteistöjen hyvä toiminnallinen kunto ja pyrkiä ennaltaehkäisevään toimintaan ja kiinnittää huomiota energiansäästöön. Toimintakertomuksen mukaan tyhjillään oleville toimitiloille on pyritty löytämään käyttöä. Tenholan koulu on järjestöjen käytössä. Keski-Suomen hyvinvointialueen vuokrasopimukset ovat voimassa osin toistaiseksi ja osin kesäkuun 2026 loppuun. Kaudella kunnan omistamien taloyhtiöiden käyttöaste on ollut heikko. Kaudella on informoitu tiloja käyttäviä osastoja kiinteistöhoidon taloudellisesta vastuusta ja energia- ja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

visma sign
www.vismasign.com

vedenkulutuksen seurantaa on tehostettu. Kiinteistötoimen ulkoiset menot toteutuivat 85.694 euroa talousarviota pienempänä, mutta kaudella tehdyt arvonalentumiset olivat -586.491 euroa. Kunnan kiinteistöjen m^3-määrä pysyi samana aiempiin vuosiin nähden, joten menot per m^3 pienenivät viime vuoteen verrattuna 1,2 € / m^3.

Infra-tukipalveluiden tavoitteena oli lisätä verkostojen käyttöastetta ja laajentaa verkostoja tarve ja taloudellisuus huomioiden. Tavoitteena oli valmistautua korjaamaan palvelujen hinnoittelua kannattavaksi kustannusten mukaiseksi. Toimintakertomuksen mukaan verkostojen käytön vähäisellä lisäämisellä ei ole päästy edullisempaan yksikköhintaan. Infra- ja tukipalvelujen ulkoiset menot olivat 461.784 euroa, mikä ylitti talousarvion 66.794 eurolla. Myös ulkoiset tulot jäivät talousarviosta 77.946 euroa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vesi- ja viemärilaitoksen hinnoittelu vastaa kohonnutta kustannustasoa.

Henkilöstö

Henkilöstöstä on esitetty ohjeiden mukaiset tiedot toimintakertomuksessa. Erillistä henkilöstötilinpäätöstä ei ole laadittu. Henkilötyövuosien määrä on pysynyt lähes samana viime vuoteen verrattuna ollen nyt 39,74 henkilötyövuotta (39,75 henkilötyövuotta vuonna 2024). Henkilöstökulut kaudella olivat 2,179 milj. euroa, kun ne vuonna 2024 olivat 2,188 milj. euroa. Sairaspoissaolojen määrä väheni edellisvuodesta ollen 744 päivää, kun niiden määrä vuonna 2024 oli 805 päivää. Viime vuoden tapaan henkilöstön työssäjaksamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen henkilöstön käytössä on ollut kuntosali ja viikoittainen liikuntasalivuoro ja työhyvinvointia selvitetään vuosittain työterveyshuollon työtyytyväisyyskyselyllä.

3.1. Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Vuoden 2025 talousarviossa on todettu, että käyttötalousosa sisältää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot tulosaluekohtaisesti. Kunnanvaltuuston päätös sitoo tulosaluetasolla määrärahat ja tuloarviot samoin kuin tuloslaskelmaosan määrärahoja sekä tuloarviota ja investointiosan määrärahoja hankekohtaisesti. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat toimialallaan siirtää käyttötaloutensa määrärahoja tulosalueeltaan toiselle perustellusta syystä.

Talousarviossa toiminnalliset tavoitteet on määritelty määrällisinä, laadullisina ja taloudellisina tavoitteina. Tilinpäätöksessä on noudatettu talousarvion esittämistapaa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että infra- ja tukipalveluissa huomioidaan kustannukset hinnoittelussa. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan taloyhtiöiden käyttöasteita olisi pyrittävä parantamaan.

4. VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA

Tarkastuslautakunta kiinnitti vuoden 2024 arviointikertomuksessaan huomiota mm. seuraaviin asioihin. Tarkastuslautakunta kehotti kiinnittämään huomiota saamisten perintään, koska yli 90 päivää erääntyneitä saamisia oli reilusti tilinpäätöspäivänä. Tarkastuslautakunta totesi myös, että kunnan tyhjillään olevien kiinteistöjen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

markkinoinnissa tulee jatkaa aktiivista otetta. Henkilöstöön liittyen tarkastuslautakunta kehotti kehittämään työnkiertoa ja varallaoloa sekä yhteistyötä lähialueiden kuntien kanssa, jotta tarvittavat sijaisuudet saadaan hoidettua pienestä henkilöstömäärästä huolimatta.

Kunnanhallitus totesi havaintoihin vastineessaan 1.10.2025 seuraavaa:
Saamisiin liittyen kunta lähettää velalliselle maksukehotuksia 14 vrk ja 21 vrk eräpäivästä ja 28 vrk eräpäivästä yksityisoikeudelliset saatavat lähetetään erikoisperintään Intrum Justitialle ja julkisoikeudelliset saatavat suoraan ulosottoon. Tyhjien tilojen markkinoinnista kunnanhallitus totesi markkinoinnin olevan haastavaa ja että tilojen huonon kunnon vuoksi niistä luopuminen on perustelluin vaihtoehto. Kunnalla on olemassa tilatyöryhmä, joka valmistelee tyhjien tilojen käyttöä tulevaisuudessa. Työnkiertoon liittyen kunnanhallitus totesi, että tiimiytymistä on käytetty osaamisen jakamisessa ja että osa työtehtävistä on sijaistettavissa vain välttämättömiltä osin organisaation omin voimin. Mikäli ulkoista verkostoa käytetään sijaistukseen, on kunnan oltava valmis myös vastavuoroiseen toimintaan.

5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tilinpäätöksen alijäämä on -320.230 euroa. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan oma toiminta on pääosin järjestetty taloudellisesti ja tavoitteiden mukaisesti. Negatiiviseen tulokseen vaikutti tilikaudella tehdyt arvonalentumiset kiinteistöistä. Tilikauden alijäämästä huolimatta kunnan taloudellinen asema on edelleen vakaa, kumulatiivista ylijäämää on tilikauden jälkeen vielä 5,080 milj. euroa.

Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaan kunta on pystynyt tarjoamaan kuntalaisille peruspalvelut, joten kunnan toiminnalle näiltä osin asetetut on saavutettu.

Tarkastuslautakunta esittää kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille kiitokset kunnan hyväksi tehdystä työstä vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2025 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää kunnanhallitukselta selvityksen arviointikertomuksessa edellä esitettyihin asioihin, niin että ne voidaan käsitellä valtuuston syyskauden kokouksessa.

Kivijärvellä 18.5.2026

Erkki Leppänen
puheenjohtaja

Kari Holm
varapuheenjohtaja

Asko Kauppinen
jäsen

Hannele Kemppainen
varajäsen

Minna De Cloux
jäsen

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/c43c9761-1108-4bd2-8878-78ac961e7dee

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 75 pages before this page
Dokumentet inneholder 75 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 75 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 75 sider før denne side
Detta dokument innehåller 75 sidor före denna sida

Erkki Rainer Leppänen
b4e7c0de-83b0-4779-b852-feb99590e2ed - 2026-11-03 12:04:34 UTC +02:00
BankID / MobileID - aea6e48e-fb4d-4ed9-accb-5392a618f0c7 - FI

Maire Inkeri Hautanen
Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kivijärven kunta
1b314d44-4a6f-4705-b92a-0ff4a7fcba3 - 2026-11-03 16:44:53 UTC +02:00
BankID / MobileID - 61fe480e-2c8d-49cf-9a7d-e9feaf1d7382 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

PIRKKO INKERI OINONEN
Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi
d32bc653-36af-4837-8105-63135a8cc3b8 - 2026-11-03 17:05:46 UTC +02:00
BankID / MobileID - 4ee40b12-b013-4152-b8a7-501e5e8ec2dd - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TOMI KINNUNEN
ca15ec5e-a4f3-43f1-b55d-3f5dd8dd9757 - 2026-11-03 17:21:00 UTC +02:00
BankID / MobileID - 7d7e3d2f-079b-4bb2-9204-7d43c9007409 - FI

OLAVI JOHANNES HAKKARAINEN
0e8f7f35-8477-4cd1-a071-3f641110c198 - 2026-11-03 17:34:32 UTC +02:00
BankID / MobileID - c24b7a07-4d7b-4a62-8c09-c4bdf91bd35a - FI

Päivi Hannele Hakkarainen
Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi
6b892375-22dc-4e2b-b51e-857c8074097d - 2026-11-04 08:36:44 UTC +02:00
BankID / MobileID - b00c0c62-6087-4f45-b472-1330167c6ef9 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Khall 02.11.2026
Liite nro 48 § 122

visma sign
www.vismasign.com

KIVIJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO 2027

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2028–2029

Kivijärven kunnan talousarvio 2027
Kivijärven kunta

Y:\TALOUSARVIOT\TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2027.DOCX

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2027–2028 1
1YLEISPERUSTELUT 5
1.1Kuntien talousarvionäkymät vuodelle 2027 5
1.2Kivijärven väestökehitys 5
1.3Talouskehitys 6
1.4Tuloperusteet 6
1.5Menokehitys 7
1.6Investoinnit 2027 7
1.7Kuntalain muutokset 7
1.8Konserniohjeistus 8
2TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA 9
2.1Talousarvion rakenne 9
Talousarvion sitovuus 9
2.2Toteutumisen seuranta ja raportointi 9
3KÄYTTÖTALOUSOSA 11
3.1HALLINTO-OSASTO 12
100 YLEISHALLINTO 13
120 YRITYS- JA ELINKEINO SEKÄ TYÖLLISYYS 15
130 TIETOHALLINTO 17
140 LASKUTETTAVAT 19
4SIVISTYSOSASTO 20
300 SIVISTYSHALLINTO 21
310 VARHAISKASVATUS 23
330 ESI- JA PERUSOPETUS 26
340 MUU KOULUTUS 30
350 KIRJASTOTOIMI 32
360 KULTTUURI JA HYVINVOINTI 35
370 VAPAA-AIKA JA HYVINVOINTI 37
400 TEKNINEN HALLINTO 41
410 KAAVOITUS 42
420 YMPÄRISTÖNSUOJELU JA RAKENNUSVALVONTA 44
LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET 46
450 KIINTEISTÖTOIMI 48
460 RUOKAHUOLTO 50
470 INFRA-TUKIPALVELUT 51
5TULOSLASKELMA- JA RAHOITUSLASKELMAOSA 53

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

5.1Rahoituslaskelma/Talousarvioesitys 2026 taloussuunnitelma 2027–2028 56
5.2Käyttötalouden ulkoiset menoarviot 57
5.3Käyttötalouden ulkoiset tuloarviot 58
5.4Käyttötalouden sisäiset menoarviot 59
5.5Käyttötalouden sisäiset tuloarviot 60
5.6Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen taseyksikkö 61

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Kuntien talousarvionäkymät vuodelle 2027

Vuoden 2027 palkkasummaan on huomioitu 2,8 % palkankorotus.

Valtionosuuksien ja -avustusten tarkoituksena on turvata kuntien mahdollisuudet pitää yllä riittävät kunnalliset palvelut eri osissa maata kohtuullisella veroasteella siten, että kuntien tulopohja on riittävä suhteessa kuntien tehtäviin ja velvoitteisiin.

Kivijärven kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2026 on 9,1 %. Kiinteistöveroista kunta voi päättää edelleen lain säätämissä rajoissa.

Kuntien valtionosuuskehitys on suotuisa vielä vuoden 2027 aikana valtion tekemistä verotus- ja valtionosuuslinjauksista. Vuoden 2025 alusta toteutettavan työllisyysuudistuksen talousvaikutukset vaikuttavat kuntien talouteen. Hankintalain in-house-säännösten muutosten vaikutukset ilmenevät lähivuosina.

Hyvinvointialueen toiminta paikkakunnalla

Hyvinvointialue vuokraa edelleen Kotikiven A-rakennusta, entisen terveysaseman laboratoriotiloja ja koululta oppilashuollon tiloja.

Toimintakate

ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate

ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Pitkällä aikavälillä vuosikatteen tulisi kattaa nettoinvestoinnit ja lainanlyhennykset.

Tilikauden tulos

on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa.

1.2 Kivijärven väestökehitys

Kunnan väestön määrä on laskenut tasaisesti. 30.8.2026 väestön määrä oli 979.

1.3 Talouskehitys

Vuoden 2025 tilinpäätöksen tulos oli negatiivinen ja pienensi taseessa olevaa ylijäämää. Vuoden 2027 talousarvio arvioidaan olevan alijäämäinen -479 420 €.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Kivijärven kunnan taloudelliset lähtökohdat vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman laatimiselle ovat erittäin haastavat. Lähivuosien suurimmat haasteet liittyvät tulokehityksen saamiseksi nousuun sekä menojen sopeuttaminen vastaamaan todellista tulorakennetta. Taloudenhoidossa on noudatettava erityisen harkitsevaa varojen käyttöä sekä pyrittävä menojen leikkauksiin toimintoja järkeistämällä.

Valtionosuustuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 1,503 miljoonaa euroa, mikä on vuoden 2025 toteutumasta noin 13,49 % matalampi. Verotuloja arvioidaan kertyvän 2,646 miljoona euroa, mikä on noin 9,52 % korkeampi vuoden 2025 toteutumaan nähden. Verotulojen lisäys johtuu TE24-palvelujen siirtymisestä kuntiin.

Vuoden 2027 talousarvion laadinnan lähtökohdaksi kunnanhallitus asetti vuosikatetavoitteeksi 120.580 euroa, jolloin käyttötalouden raamiksi muodostui 4.053.860 euroa. Vuosikate on + 120.850 euroa ja se kattaa poistoista 20,10 %. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on -479 420 euroa alijäämäinen. Edellisiltä vuosilta ei ole kattamatonta alijäämää. Konsernin kumulatiivista ylijäämää vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli 2.923.315 euroa.

Toimintamenot kasvavat vuoden 2025 tilinpäätökseen verrattuna 458.696 euroa (10,78 %) ja vuoden 2026 talousarvion verrattuna 7.810 euroa (0,17 %). Toimintatuotot laskevat vuoden 2025 tilinpäätökseen verrattuna 435.211 euroa (-39,81 %) ja vuoden 2026 talousarvioon verrattuna 261.151 euroa (-31,38 %).

Vastuualueiden toimielimineen on noudatettava talousarviovuoden aikana tiukkaa taloutta ja pyrittävä säästöihin talousarviovuoden aikana siten, että talousarvion positiivinen tulostavoite toteutuu.

Investoinnit katetaan mm. omaisuuden myynnillä.

Lainakannan arvioidaan vuoden 2027 lopussa olevan yhteensä 854.308 tuhatta euroa, 872,63 €/asukas. Lainamäärässä on takaustappion laina 968.212 euroa (vähennettynä v. 2027 normaaleilla lyhennyksillä).

Näyttää siltä, että toiminnan tehostamisesta huolimatta kuntien taloudellinen ahdinko tulee jatkumaan. Kuntalain 65.3 §:n mukaisen tasapainottavan taloussuunnitelman toteuttaminen asettaa haasteita myös Kivijärven kunnalle.

1.4 Tuloperusteet

Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 on laadittu kunnanvaltuuston vahvistaman tuloveroprosentin 9,10 %:n mukaan.

Kunnan tuloveroa on arvioitu vuoden 2027 aikana kertyvän 1.386.000 euroa, kiinteistöveroa 575.000 euroa ja yhteisöveron tuotoksi on arvioitu 685.000 euroa. Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 2.646.000 euroa, kasvua 66.000 euroa vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Valtionosuuksia arvioidaan saatavan vuoden aikana 1.503.700 euroa, missä on vähennystä 86.460 euroa vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1.5 Menokehitys

Henkilöstömenot muodostavat kunnan käyttötalouden menoista 55,27 %:n osuuden, ostopalveluihin käytetään 21,90 %, aineisiin ja tarvikkeisiin 11,69 %, avustuksiin 5,37 % ja muita kuluja on 5,77 % kunnan menoista.

Kokonaisuutena toimintakulut kasvavat edellisvuodesta 91.590 euroa (1,91 %) ja toimintatulot laskevat 174.060 euroa (-20,92 %) vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Nettomenot kasvavat 181.870 euroa.

Kivijärven kunnassa on vuoden 2025 tilinpäätöstietojen mukaan 41 työntekijää, mikä tekee 41 työntekijää 1 000 asukasta kohti.

Henkilöstömenoissa on huomioitu palkankorotus 2,8 % ja lomarahat täysimääräisenä, sivukulut on laskettu 19,93 %:n mukaan.

Toiminnallisia painopistealueita ovat vuonna 2027 kunnan kaikkien elinkeinojen edistäminen panostamalla yritystoiminnan edellytysten luomiseen.

Tietotekniikkaa hyödynnetään koko kuntaorganisaatiossa.

Yhteistoimintaa seutukunnan kuntien kanssa tiivistetään entisestään esim. etsimällä ratkaisuja kohoaviin palvelutuotannon kustannuksiin.

1.6 Investoinnit 2027

Vuoden 2027 investointiohjelman nettomenot ovat 732 000 euroa.

Investoinnit on esitelty talousarvion viimeisellä sivulla.

Kunnan talouteen kohdistuu huomattavat taloudelliset kustannuspaineet. Talouden tasapainottaminen edellyttää jatkossakin määrätietoista toiminnan tehostamista ja menojen leikkausta.

Tulojen kasvuun vaikuttaa työllisyystilanne ja sitä kautta seuraava verotulojen kasvu. Yritystoiminnan edellytysten luominen säilyy yhtenä kunnan painopistealueena koko suunnitelmakauden.

1.7 Kuntalain muutokset

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu 1.6.2017 voimaan tulleessa kuntalain uudistuksessa. Taloutta koskevat säännökset sisältyvät kuntalain lukuihin 13 ja 14.

Talousarviota ja -suunnitelmaa koskevassa 110 §:ssä on säädetty taloussuunnitelman laatimisesta alijäämäisessä kunnassa ja mahdollisuudesta jo kertyneen alijäämän kattamisesta erityisellä toimenpideohjelmalla. Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b8a6

visma sign
www.vismasign.com

Tarkastuslautakuntaa koskevaan 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista ja riittävyyttä.

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteereitä sovelletaan konsernitasolla.

1.8 Konserniohjeistus

Kunnan tytäryhtiöiden tulee toiminnassaan ja talouden hoidossaan toimia kustannustehokkaasti niin, että taloyhtiöiden huoneistojen vuokrausaste on korkea sekä että Suomenselän Lentokenttä Oy:n toiminta jatkuu ja lentokenttäalue pysyy käyttökunnossa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

2 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

2.1 Talousarvion rakenne

Lautakunnat ja kunnanhallitus tekevät esityksensä talousarviostaan ja kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion tulosaluetasolla.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion käyttötalousosa sisältää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot tulosaluekohtaisesti. Kunnanvaltuuston päätös sitoo tulosaluetasolla määrärahat ja tuloarviot samoin kuin tuloslaskelmaosan määrärahoja sekä tuloarviota ja investointiosan määrärahoja hankekohtaisesti. Osastojen on kannettava tulonsa viivytyksettä. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat toimialallaan siirtää käyttötaloutensa määrärahoja tulosalueeltaan toiselle perustellusta syystä.

Taulukko talousarvioasetelma sitovuustasoineen on esitetty seuraavalla sivulla.

Vuoden 2027 aikana osastojen ja niiden johdossa olevien toimielinten on noudatettava tiukkaa taloutta, jotta taloussuunnittelukauden tulostavoitteet toteutuvat. Mahdolliset talousarvioylitykset ja investointiosan määrärahojen siirrot/muutokset käsitellään kunnanhallituksessa ja -valtuustossa.

2.2 Toteutumisen seuranta ja raportointi

Talousarvion toteutumista seurataan sekä taloudellisen että toiminnallisen tuloksen osalta. Taloudellisen tuloksen seurannalla tarkoitetaan toimintayksiköille budjetoitujen menojen ja tulojen toteutumisen seurantaa ja toiminnallisen tuloksen seurannalla talousarviossa esitettyjen suoritteiden toteutumisen seurantaa.

Osastojen tulee seurata talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja meno- ja tulokehitystä tehtäväkohtaisesti. Talouskatsaus tilinpäätösennusteineen toimitetaan kunnanhallitukselle 30.8. tilanteen mukaan ja tarvittaessa myöhemmän ajankohdan mukaan.

Oheisessa taulukossa on esitetty talousarvioasetelma sitovuustasoineen.

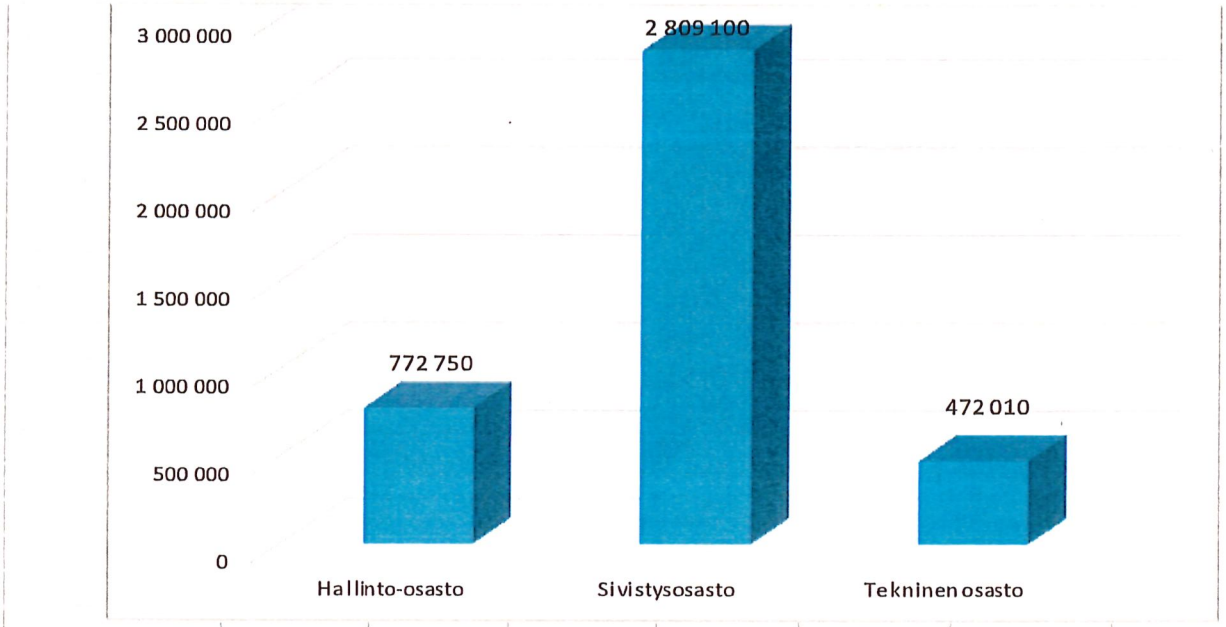
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-e60e-7171e254b6a6

Taso 2 / Toimielin Toimiala	Taso 3 / Tulosalue Kunnanvaltuusto	Taso 4 / Tulosyksikkö Kunnanhallitus Lautakunta
Hallinto-osasto	Yleishallinto	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus Tarkastuslautakunta Vaalit Toimikunnat Toimisto- ja talouspalvelut Henkilöstöhallinto Muu yleishallinto Työllistäminen
	Yritys- ja elinkeinotoiminta	Elinkeinotoimi
	Tietohallinto	Tietohallinto
	Laskutettavat	Laskutettavat
Sivistysosasto	Sivistyshallinto	Sivistyslautakunta Hallinto Joukkoliikenne
	Varhaiskasvatus	Päivähoito Lasten kotihoidontuki
	Peruskoulutus	Esiopetus Tainionmäen koulu
	Muu koulutus	Kansalaisopisto Musiikkiopisto
	Kirjasto	Kirjastotoiminta
	Kulttuuri ja hyvinvointi	Kulttuuripalvelut Kunnan juhlat
	Vapaa-aikatoimi ja hyvinvointi	Nuorisotyö Liikuntatyö
Tekninen osasto	Tekninen hallinto	Tekninen lautakunta Hallinto Mittaus
	Kaavoitus	Kaavoitus
	Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta	Ympäristönsuojelu Rakennusvalvonta
	Liikenneväylät ja yleiset alueet	Rakennuskaavatiet ja yksityistiet Puisto-, tori- ja satama-alueet
	Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimi
	Kiinteistötoimi	Oman käytön tilat Vuokratut tilat
	Varasto	Varasto
	Infra-tukipalvelut	Vesi- ja viemärilaitos Kaukolämpö Jätehuolto Metsätilat Myyntipalvelut

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Hallinto-osasto	917 670	35 890	13 000	167 810	953 560	180 810	**772 750**
Sivistysosasto	2 195 370	721 250	29 510	78 010	2 916 620	107 520	**2 809 100**
Tekninen osasto	1 598 950	388 810	615 620	900 130	1 987 760	1 515 750	**472 010**
YHTEENSÄ	**4 711 990**	**1 145 950**	**658 130**	**1 145 950**	**5 857 940**	**1 804 080**	**4 053 860**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

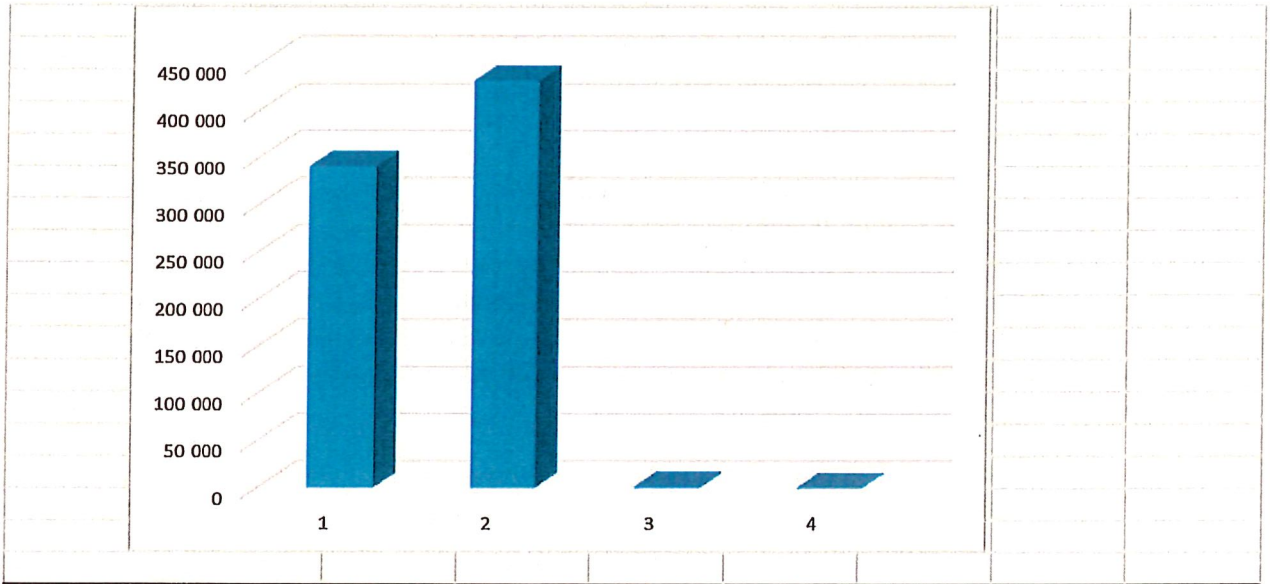
3.1 HALLINTO-OSASTO

Toiminta-ajatus

Kunnanvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisesta sekä arvioinnin ja tilintarkastuksen järjestämisestä kuntakonsernissa. Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain sitovien, valtuuston asettamien, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja sitä, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta pyrkii osaltaan edistämään kunnan toimintaa.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa hallintosäännön ja kuntalain mukaisesti.

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Yleishallinto	435 410	30 450	11 500	113 960	465 860	125 460	**340 400**
Elinvoimapalvelut	427 230	5 440	1 500		432 670	1 500	**431 170**
Tietohallinto	55 030			53 850	55 030	53 850	**1 180**
Laskutettavat					0	0	**0**
YHTEENSÄ	**917 670**	**35 890**	**13 000**	**167 810**	**953 560**	**180 810**	**772 750**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

100 YLEISHALLINTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	494 935,87	409 410	**435 410**	435 410	435 410
	Sisäiset	34 847,81	29 840	**30 450**	30 450	30 450
	Yhteensä	529 783,68	439 250	**465 860**	465 860	465 860
Tulot	*Ulkoiset*	28 015,39	9 000	**11 500**	11 500	11 500
	Sisäiset	157 748,00	113 220	**113 960**	113 960	113 960
	Yhteensä	185 763,39	122 220	**125 460**	125 460	125 460
YHTEENSÄ SIS+ULK		344 020,29	317 030	**340 400**	340 400	340 400

Tehtäväalueen menot muodostuvat kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, yleisten vaalien sekä vanhusneuvoston menoista.

Tehtäväalue kattaa hallinto-osaston toimisto- ja henkilöstö- ja taloushallinto-palvelujen sekä muun yleishallinnon menot (mm. jäsenmaksut, verotuskustannukset, edustusmenot jne.).

Tehtäväalueelle sisältyvät kunnanjohtajan, 2 kirjanpitäjää (*yht. 1,4 htv*) ja 1 toimistosihteerin tehtävät.

Yhteistyötoimikunnan määrärahoihin sisältyy avustukset henkilökunnan terveydenhuoltoon 500 € (fysikaalinen hoito, tyky ja päätelasit) ja Epassiin 500 €.

Kunnassa toimii vanhusneuvosto, jonka määrärahat ovat 2 050 €.

Toimintamuutos

Kuulutus ja kuulutettavat asiakirjat julkaistaan ensisijaisesti kunnan verkkosivuilla (hallintolaki 62 a §) ja tarpeen vaatiessa poikkeuksellisesti asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen päättämällä tavalla. Kokouskutsut julkaistaan kunnan kotisivuilla. Kunnan muu ilmoittelu tapahtuu kunnan kotisivuilla ja erityisestä syystä poikkeuksellisesti muulla tavoin. Omana mediana hyödynnetään myös kantatie 58 ylittävää kevyenliikenteen siltaa.

Toiminnan painopisteet

Jatketaan tuotantotalouden tuottavuuden lisäämiseen tähtääviä kehittämistoimenpiteitä, joilla vastataan rahatalouden kiristymiseen.

Tiedottamista kunnassa vireillä olevista ja valmisteluvaiheessa olevista asioista lisätään hyödyntämällä mm. kunnan www -sivuja. Hallinnon läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen kiinnitetään huomiota demokratian ideaalin toteutumiseksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kunnanhallitus kokoontuu pääsääntöisesti jokaisen kuukauden ensimmäinen maanantai sekä tarvittaessa kuukauden kolmas maanantai sekä valtuusto tarvittaessa.

Kuntalaisiltoja järjestetään merkittävien ajankohtaisten asioiden yhteydessä.

Laadulliset

Vireille tulleet asiat käsitellään kunnanhallituksessa ja valtuustossa viivytyksettä.

Taloushallinto toimii siten, että raportointi ja seuranta ovat mahdollisia lähes reaaliajassa.

Valtuuston ja hallituksen esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kunnan www-sivuilla.

Taloudelliset

Toiminta on mitoitettu samalle tasolle kuin v. 2026.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Taloudellisuus					
Hallinto / asukas	495	433	**445**	445	445
Voimavarat htv	3,4	3,4	**3,4**	3,4	3,4

Mittarit	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Asioiden käsittelyaika	40 pv	40 pv	**40 pv**	40 pv	40 pv
Laskujen kiertonopeus	14 pv	14 v	**14 pv**	14 pv	14pv
Työttömyys- %	14,20				
Työllistettyjen lkm.					
Työttömät työnhakijat	57				

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

120 YRITYS- JA ELINKEINO SEKÄ TYÖLLISYYS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2027	TS 2028
Menot	*Ulkoiset*	358 128,90	429 810	**427 230**	427 230	427 230
	Sisäiset	6 272,72	4 970	**5 440**	5 440	5 440
	Yhteensä	364 401,62	434 780	**432 670**	432 670	432 670
Tulot	*Ulkoiset*	1 593,13	1 700	**1 500**	1 500	1 500
	Sisäiset				0	0
	Yhteensä	1 593,13	1 700	**1 500**	1 500	1 500
YHTEENSÄ SIS+ULK		362 808,49	433 080	**431 170**	431 170	431 170

Tulosalueeseen sisältyvät elinkeino- ja maaseututoimi, projektit sekä pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueelle varattu määräraha. Maataloustoimen viranomaistoimintojen järjestämisestä maksetaan Pihtiputaan kunnalle 16 500 euroa.

Kivijärvi kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen. Työllisyyttä alueella hoitaa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyyspalvelut, jonka isäntäkuntana toimii Äänekosken kaupunki.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen rahoitus on jaettu yhteisiin yleisiin kustannuksiin, jotka jaetaan kuntien koon mukaan sekä kuntakohtaisiin aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin, jotka taas ovat kustannuksia toimenpiteistä, jotka on kohdennettu kivijärvisiin. Yhteensä Kivijärven talousarvioon on varattu 120 000 euroa työllisyydenhoitoon. Tämä jakautuu karkeasti 2/3 yhteisiin yleisiin kustannuksiin ja 1/3 aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin. Varausta on vähennetty 20 000 euroa edeltävän vuoden talousarviosta.

Taloudellisesti merkittävin työllisyydenhoitoon kuuluva varaus on työmarkkinatuen kuntaosuus, johon lisäksi tulee perus- ja ansiopäivärahan perusosan kuntaosuudet. Kuntaosuuksiin on tulevalle vuodelle varattu 170 000 €. Tätä varausta on kasvatettu kuluvan vuoden talousarviosta 20 000 euroa.

Yhdessä nämä työllisyydenhoitoon tarkoitetut varaukset ovat taloudellisesti suurin elinvoimapalveluiden määräraha. Näiden toimien pysyminen ennakoidussa talousarviossa on äärimmäisen tärkeää elinvoimapalveluiden kokonaistalouden hallinnassa.

Kunnan muuhun elinvoimatyöhön resursoidaan vuonna 2026 eri valtuustoaloitteiden ja elinvoimatyöryhmän tahtotilan mukaisesti investointeihin hankkeita, kuten keskustaajaman kehittämishankkeen ensimmäiseen vaiheeseen 35 000 euroa.

Kunnan tukema nuorten kesätyöllistäminen jatkuu myös vuonna 2027, kun nuorten kesätyöseteleihin varataan 3 000 euroa. Tämä tarkoittaa yhteensä kymmenen kesätyösetelin varausta.

Tapahtumien osalta Moottorisahaveistos-kilpailu palaa talousarvioon vuoden tauon jälkeen ja Kukkomarkkinat pyritään järjestämään kuluvan vuoden tapaan yrittäjän kanssa yhteistyössä. Kesätorimyynti kunnan hallinnoimilla maa-alueilla

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

sallitaan vain satamatorilla ja sitä jatketaan, kuten aikaisempinakin vuosina vapaaehtoisin voimin. Muiden tapahtumien osalta erillisellä luvalla.

Aluekehittämisyhteistyön kuntaosuuden rahoituksessa on siirrytty nelivuotiseen rahoitukseen, joka lisää ennakoitavuutta ja mahdollistaa vaikuttavammat ja pidempikestoiset hankkeet.

Projektien rahoitukseen varaudutaan seuraavasti:

- Viisari-ohjelma (Leader+) 6 030 €
- Kunnan omiin hankkeisiin on varattu 2 000 €
- Aluekehittämisraha 5 800 € (Kivijärven osuus Sydänsuomen hankkeista)
- Aluekehityspäällikön palkka/ Viisarin tuki 5 000 €
- Suomenselän Lentokenttä Oy:n toiminnan avustamiseen varaudutaan 8 450 eurolla.

Toimintamuutos ja toiminnan painopisteet

Hyvinvoinnin edistämistyön painopisteinä elinvoimapalveluissa on sidosryhmätyö kyläasiamiestyön kautta, jossa pyritään huomiomaan kaikki ikäluokat tasapuolisesti.

Kyläasiamiestehtäväkentässä jatketaan yhteistyötä kylien kanssa. Tätä toimintaa on osallistuminen kyläyhdistysten kokouksiin ja sopivalta osin Kivijärvi-talon toimintaan.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Käyttötalous €/as.	358	429	**436**	436	436
Voimavarat					
Elinvoima	ostopalv.	1	**1**	1	1
Maataloushallinto	ostopalv.	ostopalv.	**ostopalv.**	ostopalv.	ostopalv.

Mittarit	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Asukasmäärä	999	1013	979	979	979

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

130 TIETOHALLINTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	59 103,88	55 030	**55 030**	55 030	55 030
	Sisäiset				0	0
	Yhteensä	59 103,88	55 030	**55 030**	55 030	55 030
Tulot	*Ulkoiset*				0	0
	Sisäiset	59 094,47	52 460	**53 850**	53 850	53 850
	Yhteensä	59 094,47	52 460	**53 850**	53 850	53 850
YHTEENSÄ SIS+ULK		9,41	2 570	**1 180**	1 180	1 180

Tietohallinnosta tuotetaan keskitetysti kunnan tietotekniset palvelut. Toiminta käsittää perusylläpidon lisäksi toiminnan kehittämisen ja suunnittelun sekä osallistumisen kuntaa koskettaviin tietoteknisiin hankkeisiin ja yhteydenpidon niin laite- kuin ohjelmistotoimittajiin.

Toimintamuutos

Kunta on omistajana Joki-ICT Oy:n, joka tarjoaa kunnalle IT-palvelut in-house-yksikkönä sekä tietosuojavastaavapalvelut.

Toiminnan painopisteet

Toiminnassa keskitytään perusinfran tuottamiseen siten, että kunnan palvelutuotanto ei häiriinny.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on pitää kunnan perusinfran tietotekninen laitekanta nykyaikaisella tasolla uusien laitteistoa suunnitelmallisesti. Määrällisesti tietokonelaitteistojen laitemäärä kasvaa, automaatiojärjestelmien ja sulautettujen järjestelmien osuuden kasvaessa ja opetusteknologian kehittyessä. Ostetun IT-tuen määrä on kaksi päivää viikossa.

Laadulliset

Yhteyskatkosten ja toimintahäiriöiden määrä pyritään minimoimaan. Kehitetään vikaraportointia. Otetaan käyttöön keskitettyjä tietohallinnon palveluita tukevia automaattisia palvelu- ja asennusjärjestelmiä. Lisätään itse tuotettua henkilöstön koulutusta. Hyödynnetään Digityy-hankkeen suositukset tietosuojassa ja -turvassa.

Taloudelliset

Laitehankinnat suoritetaan Atea Oy:ltä rahoitusleasingillä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Työasemien määrä (painotettu)	109 (48)	100 (50)	100	100	100
Taloudellisuus					
Kustannus/työasema	542	550	**550**	550	550
Voimavarat					
Voimavarat htv	osto-palvelu	osto-palvelu	**osto-palvelu**	osto-palvelu	osto-palvelu

Mittarit	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028	TS 2029
Käyttökatkokset (> 1h)	2	2	**2**	2	2
Keskim. vikaselvitys	1 pv	1 pv	**1 pv**	1 pv	1 pv

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

140 LASKUTETTAVAT

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*					
	Sisäiset					
	Yhteensä		0	**0**	0	0
Tulot	*Ulkoiset*					
	Sisäiset					
	Yhteensä		0	**0**	0	0
YHTEENSÄ SIS +ULK			0	**0**	0	0

Tilikarttaan on siirretty taseesta sekalaiset menoerät, jotka vuoden aikana laskutetaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

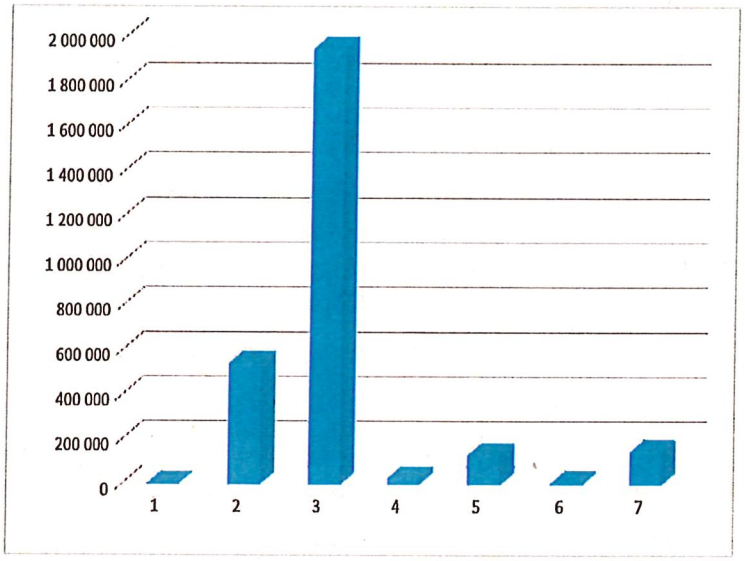
1 SIVISTYSOSASTO

Toiminta-ajatus

Sivistysosaston tehtävänä on luoda, ylläpitää ja kehittää oppimisen ja opettamisen toimintaedellytyksiä sekä tuottaa varhaiskasvatus-, perusopetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja kunnassa. ***Kuntastrategian*** tavoin kunta – myös sivistysosasto - edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palveluja taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Sivistyslautakunnan vastuualueeseen sisältyvät sivistyshallinto, varhaiskasvatus, peruskoulutus, muu koulutus, kirjastotoiminta, kulttuuri sekä vapaa-aikatoimi eli nuoriso- ja liikuntatoimi.

Asukasluku 979 (30.8.2026)

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
1 Sivistyshallinto	76 150	3740	300	78 010	79 890	78 310	**1 580**
2 Varhaiskasvatus	478 320	67 120	3 600	0	545 440	3 600	**541 840**
3 Esi- ja perusopetus	1 378 560	568 180	200	0	1 946 740	200	**1 946 540**
4 Muu koulutus	29 400	1 730	2 000	0	31 130	2 000	**29 130**
5 Kirjastotoimi	101 850	32 080	400	0	133 930	400	**133 530**
6 Kulttuuritoimi	7 340	1 780	1 500	0	9 120	1 500	**7 620**
7 Vapaa-aikatoimi	123 750	46 620	21 510	0	170 370	21 510	**148 860**
YHTEENSÄ	**2 195 370**	**721 250**	**29 510**	**78 010**	**2 916 620**	**107 520**	**2 809 100**

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

300 SIVISTYSHALLINTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	57 846,68	59 220	**76 150**	76 150	76 150
	Sisäiset	4 227,80	3 240	**3 740**	3 740	3 740
	Yhteensä	62 074,48	62 460	**79 890**	79 890	79 890
Tulot	*Ulkoiset*	43,39	400	**300**	300	300
	Sisäiset	12 808,65	60 980	**78 010**	78 010	78 010
	Yhteensä	12 852,04	61 380	**78 310**	78 310	78 310
YHTEENSÄ SIS+ULK		49 222,44	1 080	**1 580**	1 580	1 580

Sivistysosaston hallintoon sisältyvät sivistyslautakunta ja -hallinto.

Sivistyshallinnon tavoitteena on koordinoida ja kehittää kunnan kasvatus-, hyvinvointi- ja sivistyspalveluja. Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Sivistysosastolla palvellaan kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa ja sivistyshallinnossa valmistellaan lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita sekä huolehditaan päätösten täytäntöönpanosta.

Sivistyshallinnon netto 75 850 euroa vyörytetään sivistysosaston muille tulosalueille.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Sivistyspalveluista vastaa sivistyslautakunta ja sen alainen sivistysosasto. Osaston toimintaa johtaa ja koordinoi sivistysjohtaja, joka toimii esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä lautakunnassa. Osastonjohtajana toimii kirjastonhoitaja. Sivistyslautakunnassa on viisi (5) jäsentä.

Sivistysosaston toimistosihteeri tuottaa tukipalveluja koko sivistysosastolle.

Toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteenä on sivistysosaston toimintojen ja palveluiden turvaaminen ja hyvinvoinnin tuottaminen kuntalaisille.

Vuonna 2023 käyttöön otettuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvään HYTE-kertoimeen ja sitä kautta valtionosuuksiin pyritään vaikuttamaan prosessi- ja tulosindikaattoreiden avulla mahdollisuuksien mukaan. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä edellytyksiä vaikuttavalle ja koordinoidulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle. Tulosindikaattoreilla pyritään muutokseen (mm. terveydentila ja ylipaino 8.–9. luokkalaisilla, koulutuksen ulkopuolelle jäävät).

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Lautakunta kokoustaa tarvittaessa, noin kahdeksan (8) kokousta vuodessa.

Henkilöstöresurssit 43 600 €):

1) sivistysjohtaja (30 %) ja
2) koko sivistysosaston yhteinen toimistosihteeri (hallinto 20 %).
3) yhdistelmätyöntekijä laitosmies – linja-autonkuljettaja* (hallinto 27 %).

**) Hallintosäännön 15 § mukaan henkilöstö kuuluu sille osastolle, jonne enin osa hänen työpanoksestaan kohdistuu. Laitosmies tekee työajastaan 56 % koulukuljetuksia ja 27 % sivistysosaston suoraan kustantamaa laitosmies- tai muuta vastaavaa työtä. Loput 17 % palkkakustannuksista ja kiinteistövarallaolon kustantaa tekninen osasto.*

Laadulliset

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalveluiden linjauksista, toiminnan kehittämisestä sekä tapauskohtaisesti harkinnanvaraisesti ratkaistavista asioista. Osaston johtoryhmän kokouksia ja henkilöstökokouksia pidetään tarvittaessa.

Henkilöstö hyödyntää Eduhousen koulutusmahdollisuuksia (khall 4.9.2023).

Epassin henkilöstöetua á 100 euroa jatketaan vuonna 2027 osana henkilöstön hyvinvointia. Etu saatiin käyttöön syyskuussa 2025.

Taloudelliset

Hallinto seuraa koko osaston toiminnan toteutumista määrärahojen ym. resurssien puitteissa.

Talousarvion tekovaiheessa yhteinen koulun ja varhaiskasvatuksen hanke on päättymässä. V. 2027 talousarvioon sisältyy vapaa-aikatoimen HSM5-hanke.

Tunnusluvut ja mittarit (käsittää ulkoiset ja sisäiset erät)

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Ltk kokoukset *)	7	8	**8**	8	8
Laatu					
Selonteko sis. valvonnasta ja riskienhallinnasta	0	1	**1**	1	1
Taloudellisuus					
Hallinto €/asukas	55	62	**77**	75	75
Osaston hlöstökulut	1 564 780,46	1 712 740	**1 706 820**	1 650 000	1 650 000
Voimavarat					
Hallinto/htv	0,5	0,9	**0,8**	0,5	0,5
Osaston hlöstö/htv	29-28	31/30,2	**31/29,3**	30/28	30/28

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektronisk signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

310 VARHAISKASVATUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	382 054,59	504 260	**478 320**	478 320	478 320
	Sisäiset	37 331,16	42 170	**67 120**	67 120	67 120
	Yhteensä	419 385,75	546 430	**545 440**	545 440	545 440
Tulot	*Ulkoiset*	16 116,23	4 600	**3 600**	3 600	3 600
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	16 116,23	4 600	**3 600**	3 600	3 600
YHTEENSÄ SIS+ULK		403 269,52	541 830	**541 840**	541 840	541 840

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuslain mukaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen sisältyy perhepäivähoito, päiväkoti Nuppukumpu, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muut päivähoidon palvelut, lasten kotihoidontuki ja vauvaraha.

Tulosalueen tehtävänä on tarjota varhaiskasvatuslain mukainen hoitopaikka kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille asetuksen 2 § asettaman ajan puitteissa. Lasten kotihoidontukea, samoin kuin kuntalisää, maksetaan niistä alle 3-vuotiaista lapsista, jotka eivät käytä kunnallisia päivähoitopalveluja. Vauvarahaa maksetaan jokaisesta kivijärveläisestä vauvasta á 250 euroa vuoden 2026 tapaan.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toiminnan painopisteet

Varhaiskasvatuksen arvoperustana on päivähoidon toteuttaminen yksilöllisesti, tasavertaisesti, vanhempien vakaumuksia kunnioittaen, avoimesti, turvallisesti ja luotettavasti, sosiaalisuuteen kasvattaen sekä läheisyyttä ja lämpöä luoden. Arvot mukailevat *kuntastrategiaa*, jonka visiossa Kivijärvi on vireä paikka yrittää, kasvattaa lapsia ja asua. Strategiaa läpileikkaavina teemoina nämäkin lakisääteiset palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti, laillisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Varhaiskasvatuslain mukaan kunnan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan (varhaiskasvatuslaki, 25 § 1 mom.).

Varhaiskasvatusta kehitetään ammatillisen esimiestyön avulla. Päiväkoti Nuppukumpu ja perhepäivähoito toimivat osin yhdessä toteuttaen Kivijärven omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman ohessa. Toiminta on lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Yhteistyötä tehdään koulun, naapurikuntien ja kivijärveläisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6e6

visma sign
www.vismasign.com

Nuppukumpu siirtyi toukokuussa 2020 väistötiloista uusiin tiloihin, jotka ovat kirjastorakennuksessa. Nuppukumpu muutettiin ryhmäperhe-päivähoitoyksiköstä päiväkodiksi (sivltk 21.9.2021 § 68). Kelpoinen varhaiskasvatusjohtaja saatiin palkattua (sivltk 27.1.2026 § 6).

Varhaiskasvatus päivähoidon osalta on ollut maksutonta 1.8.2026 alkaen (sivltk. 16.4.2026 § 38).

Investointitoiveet:

Sivistysosaston TVT-laitteet, varhaiskasvatus, 5 000 euroa (yhteinen kirjasto-kulttuurin kanssa).

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Henkilöstöresurssit (371 000 €):

1. varhaiskasvatusjohtaja/päiväkodin johtaja, jolle vastuu varhaiskasvatusta ja pedagoginen johtaminen kuuluu
2. päiväkoti Nuppukummussa neljä (4) varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yksi (1) ryhmäavustaja, yksi lastenhoitaja pitkällä opintovapaalla
3. yksi (1) omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja, määräaikainen
4. määräraha koulukäynninohjaajalle iltapäivätoiminnan osalta (35 %)
5. henkilökohtainen avustaja (50 %, uusi varaus)
6. toimistosihteeri (15 %), jolle kuuluu varhaiskasvatuksen tukipalvelut sekä
7. pienehkö määräraha välttämättömiin sijaisuuksiin.

Laadulliset

Varhaiskasvatuslaki edellyttää, että kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja. Palvelu on tarpeellinen ja lakisääteinen ennaltaehkäisevän tuen ja varhaisen puuttumisen muoto. Palvelu hankitaan ostopalveluna. Painopiste siirtyy vuonna 2027 enemmän perusopetuksen puolelle.

Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otetaan maksimaalisesti käyttöön. Varhaiskasvatuksen henkilökunnan vaateraha on á 80 euroa ALV 0.

Taloudelliset

Tavoitteena on toimia määrärahojen puitteissa sekä varhaiskasvatuslaki ja -asetus huomioon ottaen. Ulkopuolista hankerahoitusta pyritään saamaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Hoitopäivät	3 514	3 600	**3 200**	3 200	3 200
Lapsia hoidossa 31.12.	29	24	**29**	29	29
Taloudellisuus					
Varhaiskasv. netto *)	403 269,52	541 830	**541 840**	490 000	500 000
Päivähoito netto **)	372 928,44	496 830	**490 840**	450 000	450 000
KHT, kuntalisä ja vauvar.	30 341,08	45 000	**51 000**	50 000	50 000
Voimavarat					
Hoitohenkilöstö, htv	7,3	8,5	**8**	7	7

** sis. aamu- ja iltapäivätoiminnan*
*** ilman kotihoidontukea ja vauvarahaa*

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoiteitu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

330 ESI- JA PERUSOPETUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	1 276 189,06	1 468 110	**1 378 560**	1 378 560	1 378 560
	Sisäiset	465 712,57	462 350	**568 180**	568 180	568 180
	Yhteensä	1 741 901,63	1 930 460	**1 946 740**	1 946 740	1 946 740
Tulot	*Ulkoiset*	58 135,80	76 320	**200**	200	200
	Sisäiset	10 011,05	0	**0**	0	0
	Yhteensä	68 146,85	76 320	**200**	200	200
YHTEENSÄ SIS+ULK		1 673 754,78	1 854 140	**1 946 540**	1 946 540	1 946 540

Tainionmäen koulu on yhtenäinen perusopetuksen koulu, jossa toimivat vuosiluokat 0-9. Talousarvio sisältää esi- ja perusopetuksen, kuljetukset, ruokailun ja muu oppilashuollon sekä mahdolliset hankkeet.

Esiopetuksen tavoitteena on yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaan kasvua, oppimista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tarjota oppilaalle mahdollisuus laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen.

Kuntastrategian hengen mukaisesti "Kivijärvellä on terve koulu ja kasvuympäristö. Oppimisympäristön viihtyvyyteen panostetaan".

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Liikunta koulun toimintakulttuurissa on osa lasten ja nuorten liikuntaharrastuksen ja hyvinvoinnin kehittämistä. Tähän tähtäävä Liikkuva koulu -toiminta jatkuu koulussa, vaikka hanke rahoituksineen ei enää jatku. 23.5.2025 voimaan tullut perusopetuslain muutos ja Opetushallituksen tekemä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma perusteiden muutos, joka astui voimaan 1.8.2026, velvoittavat esi- ja perusopetuksen edistämään liikunnallista elämäntapaa.

Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) toimintaedellytykset ja laitteiston ajantasaisuus turvataan säännöllisellä välineistön päivityksellä (henkilökunnan työkoneet ja luokkien älytaulut) ja digitutor-toiminnalla. Kaikille yläkoulun oppilaille on hankittu koneet omaan opiskelukäyttöön ja alakoulun oppilaiden yhteiskäytössä olevat koneet on uusittu. 1-3. – luokilla on yhteiskäytössä IPadeja.

Toiminnan painopisteet

Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on, että perusopetus on kokonaisuus, jossa oppilaalle turvataan yhtenäinen ja johdonmukaisesti etenevä oppimispolku esiopetuksesta peruskoulun loppuun saakka. Vuosiluokkien 0–9 opetus toteutetaan kokonaisuudessaan Tainionmäen koulussa, jolla osaltaan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

vahvistetaan myös koulun yhtenäisyyttä, yhteistä arvopohjaa ja toimintakulttuuria. Koulun kerhotoimintaa kehitetään edelleen. Lukuvuodelle 2026–2027 kunnan vapaa-aikatoimi on saanut valtion hankerahoitusta Harrastamisen Suomen malli 5 -hankkeeseen, jolla rahoitetaan myös kevätlukukauden 2027 kerhotoiminta.

Koululla jatketaan perusopetuksen laatukriteereiden mukaista arviointijärjestelmän toteuttamista ja kehittämistä.

Yhteistyömuotoja eri oppiaineiden välillä sekä yhteissuunnittelua pyritään edelleen lisäämään. 1.8.2025 voimaan tulleen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksen mukaisesti oppilaiden tukemista yhteis- tai samanaikaisopettajuudella pyritään edelleen ylläpitämään. Talousarvioon on varattu määräraha tuntiopettajalle, ns. resurssiopettajalle sekä erityisopetuksen tuntiopettajalle kevätlukukaudeksi 2027. Näiden lisäksi oppilaan henkilökohtaiselle avustajalle on varattu määräraha vuodeksi 2027.

Opettajien lisä- ja täydennyskoulutukseen pyritään kiinnittämään erityistä huomiota; koululla tarvitaan lisäkoulutusta muun muassa tekoälyyn liittyviin asioihin sekä nepsy-kirjon oppijoiden kanssa toimimiseen.

Opiskeluhuoltoa, ja koulun toimintaa yleisesti, kehitetään edelleen Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa poissaolojen suunnitelmallista seuraamista, niihin puuttumista ja kouluun kiinnittymisen tukemista sekä koulun opetussuunnitelman liitteinä olevien eri suunnitelmien (esim. kriisisuunnitelma) päivittämistä.

Investointitoiveet:

Sivistysosaston TVT-laitteet, 10 000 euroa. Koulukuljetuskaluston uusimista.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Opetusta annetaan esiopetuksessa ja perusopetuksen vuosiluokilla 1-9.

Perusopetuksen päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan toiselle asteelle saa ikäluokastaan pääsääntöisesti 100 %.

<u>Henkilöstöresurssit (1 006 900 €):</u>

1. rehtori
2. esiluokanopettaja
3. erityisluokanopettaja
4. kolme luokanopettajaa
5. seitsemän tuntiopettajaa (n. 5,4 htv)
6. lehtori
7. kaksi ma. opettajaa, kevätlukukausi
8. kolme koulunkäynninohjaajaa
9. henkilökohtainen avustaja
10. laitosmies, koulukuljetukset (56 %)
11. toimistosihteeri (30 %)

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Laadulliset

Kivijärven oppilaat opiskelevat perusopetuksen oppimäärän omassa lähikoulussaan. Oppilaille turvataan perusopetuslain mukaiset opiskelumahdollisuudet joustavien opetus- ja koulukuljetusjärjestelyjen sekä tarkoituksenmukaisten resurssien avulla. Opetukseen annetut resurssit pyritään kohdentamaan tehokkaasti parhaalla mahdollisella tavalla.

Perusopetuksen oppilaiden yksilölliset tarpeet ja opetustoiminnan kannalta järkevät ryhmäkoot huomioidaan opetuksen suunnittelussa.

Perusopetuksen laatukriteereiden mukaisesta arvioinnista saatuja tuloksia hyödynnetään opetuksen laadun ja sekä yleisesti koulun kehittämisessä. Oppilaiden toiveisiin perustuvalla kerhotoiminnalla pyritään edistämään oppilaiden hyvinvointia (matala kynnys harrastustoimintaan).

Opetushenkilöstön tiedollisten ja taidollisten valmiuksien uusiutumisen merkitystä pidetään tärkeänä myös opetuksen laadun kehittämiselle. Koulun digitutor-opettaja, TVT-laitteiston ajanmukaisena pitäminen, tekoälyyn liittyvä koulutus sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytänteiden uudistaminen ja näihin liittyvä koulutus auttavat toimintakulttuurin muutoksessa ja ylläpitämisessä. Opettajien koulutusta nepsy-kirjon oppijoihin liittyen pyritään lisäämään.

Arvioinnin kehittäminen on edelleen ajankohtainen oppilaiden yhdenvertaisuutta vahvistava asia. Uudet perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet valmistuvat vuoden 2027 lopulla ja tulevat voimaan 1.8.2028.

Taloudelliset

Koulun toiminta tapahtuu talousarvion määrärahojen mukaisesti. Kotikuntakorvaukset aiheuttavat käyttötalouteen noin 63 000 euron nettokustannukset.

Tunnusluvut ja mittarit
(käsittää käyttötalouden ulkoiset ja sisäiset erät)

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Esiopetus, oppilaat (k/s)	11/7	8/8 (7)	**7/6 (5)**	6(5)/4	4/10(8)
Perusopetus, oppilaat (k/s)	72/73	74/74	**75/76**	76/72(71)	72(71)/68
Peruskoulun päättävät	9	8	**6**	10	8
Tuntikehys (kevät/syksy)	290/290	290/290	**290/290**	290/290	290/290
Yleisop.tunnit/oppilas	3,5	3,5	**3,5**	3,6	3,8
Erityisopetuksen tunnit	14	24	**32**	22	22
Opetusryhmien koot	6-11	5-11 (23)	**6-11(17)**	7-11	7-11
Opp./opettaja keskim.	5,9	5,9	**5,5**	5,3	5,1
Kulj.oppilaat (k/s)(0-9)	45/42	43/45(44)	**46/44**	44/40	40/39
Por:n koko keskimäär.0-9	8	8	**8**	8	7
Laatu / hyte-kertoimen perusteet					
Oppilaiden poissaolot	x	x	**x**	x	x
Liikuntavälitunnit	x	x	**x**	x	x

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

Osallisuus (tea-viisari)	x	x	x	x	x
Taloudellisuus					
Käyttömenot €/asukas	1 723	1 905	**1988**	1988	1988
Käyttömenot €/oppilas	21 243	23 540	**23738**	24640	25278
Käyttömenot €/opetust.	158	175	**176**	176	176
Opetusmateriaali/oppilas	398	426	**427**	443	456
Koulukuljetus/kuljetusopp.	1 963	2 135	**2245**	2405	2526
Voimavarat htv					
Vak. opettajat / htv	14/12,2	14/12,2	**14/12,4**	14/12,4	14/12,4
Koulunkäynninohjaajat	3	3	**4**	4	4
Koulukuljettaja, htv	0,56	0,56	**0,56**	0,56	0,56

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

340 MUU KOULUTUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	28 593,24	23 500	**29 400**	29 400	29 400
	Sisäiset	654,72	1040	**1730**	1 730	1 730
	Yhteensä	29 247,96	24 540	**31 130**	31 130	31 130
Tulot	*Ulkoiset*	652,00	0	**2 000**	2 000	2 000
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	652,00	0	**2 000**	2 000	2 000
YHTEENSÄ SIS+ULK		28 595,96	24 540	**29 130**	29 130	29 130

Muu koulutus käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston.

Kivijärvellä toimii Karstulan kansalaisopisto, joka on kuntalaisten arvostama vapaan sivistystyön oppilaitos, matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaikka sosiaaliselle kasvulle, itsensä kehittämiselle sekä henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseen.

Kivijärvi on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Kuntastrategiassa mainittua 'tunnettuutta' tuetaan kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä, tässä tapauksessa Saarijärven ja Karstulan sekä muiden mukana olevien kuntien kanssa.

Taloussuunnitelma 2027 - 2029

Toiminnan painopisteet

Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuuksia itsensä tiedolliseen ja taidolliseen kehittämiseen. Yhteistyötä oppilaitosten välillä lisätään ja toimintoja monipuolistetaan ajan vaatimusten mukaisiksi. Kansalaisopiston tuntimäärä pysyy ennallaan, mutta sisältöä pyritään kuitenkin kehittämään ja monipuolistamaan.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on saada tuotettua annettujen tuntimäärien puitteissa määrällisesti mahdollisimman monipuolista koulutustarjontaa.

Laadulliset

Kansalaisopiston toiminta on joustavaa ja käyttäjälähtöistä. Opisto tukee myös omaehtoista kulttuurinharrastamista ja -tuottamista. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa ja tarvittaessa myös lyhytkursseina ja luentoina.

Musiikkiopiston tavoitteena on perus- ja opistotasolla kurssitutkintojen suorittaminen valtakunnallisten suositusten mukaisesti niin, että oppilaalla on

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e2254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

opintonsa päätettyään hyvä taito omassa erityisaineessaan ja mahdollisuudet musiikin tai tanssin jatko-opintoihin.

Taloudelliset

Koulutus toteutetaan annettujen tuntimäärien mukaisesti. Selvitetään tarkemmin kustannusten synty.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kansalaisopisto					
Opetustuntien määrä	598	500	**520**	530	530
Opiskelijoiden määrä	106	90	**95**	95	95
Musiikkiopisto					
Opetustuntien määrä	137	350	**139**	200	200
Yksilöopiskelijat	15	11	**2**	10	10
Taloudellisuus					
Kansalaisopisto					
Toimintakate	27 023,08	19 400	**25 200**	22 000	22 000
€/opetustunti	48	39	**48**	42	42
€/opiskelija	270	216	**265**	232	232
Musiikkiopisto					
Toimintakate	1 605	3 800	**2 000**	2 500	2 500
€ / opiskelija	105	345	**1 000**	250	250
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

350 KIRJASTOTOIMI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	94 851,96	100 810	**101 850**	101 850	101 850
	Sisäiset	29 926,24	31 050	**32 080**	32 080	32 080
	Yhteensä	124 778,20	131 860	**133 930**	133 930	133 930
Tulot	*Ulkoiset*	457,57	300	**400**	400	400
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	457,57	300	**400**	400	400
YHTEENSÄ SIS+ULK		124 320,63	131 560	**133 530**	133 530	133 530

Kunnan tehtävänä on järjestää kirjasto- ja tietopalvelut. Yhteiseen Keski-kirjastojärjestelmään Kivijärvi on kuulunut 1.10.2013 alkaen ja verkko on kattanut koko Keski-Suomen vuoden 2014 lopusta lähtien. Yhteisen kirjastojärjestelmän lisäksi yhteistyötä tehdään mm. hankinnoissa (e-kirjat, e-lehdet) ja logistisissa ratkaisuissa.

Uusin kirjastolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja sen tavoitteena on edistää:

1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kuntastrategiaan peilaten kirjastopalvelut osaltaan edistävät asukkaiden hyvinvointia demokraattisesti, tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lakisääteiset peruspalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti (mm. hankintatoiveet).

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Kirjasto on kunnan ainoita kulttuurimuotoja. Turvataan paikalliset kirjastopalvelut. Jatketaan yhteistyötä Keski-kirjastojen kanssa. Kirjastossa on sekä asiakaspalveluaukioloa että omatoimikirjaston aukioloa. Omatoimisuus otettiin käyttöön heinäkuussa 2022 ja sitä laajennettiin 10 tunnilla 1.7.2026. Samalla torstain asiakaspalveluaukiolo lyhennettiin klo 19 → klo 16.

Kirjastonhoitaja toimii edelleen sivistysjohtajana.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Toiminnan painopisteet

Huolehditaan, että asiakkaiden käytettävissä on pätevää ja asiakaspalveluun soveltuvaa henkilöstöä, mutta myös omatoimista kirjastoaikaa. Erityisesti riittävällä, ajankohtaisella ja monipuolisella / tarkoituksenmukaisella kokoelmalla ja asiallisella välineistöllä innostetaan kaikkia ikäluokkia käyttämään kirjastoa lukuharrastukseen, tiedon etsimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Keski-Suomen kirjastojen kirjastojärjestelmää ollaan vaihtamassa vuonna 2027.

Investointi-/korjaustoiveet

Pienimuotoisia korjaus-/maalaustarpeita rakennuksen ulkopuolella (listat, ikkunanpuitteet) ja katon uusiminen toiveena tekniselle osastolle.

Sivistysosaston TVT-laitteet, 5 000 euroa (yhteinen varhaiskasvatuksen kanssa)

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on kartuttaa kirjaston kokoelmia määrällisesti. Asukasluvun pienenemisen myötä lainaaja- ja käyntimäärät sekä lainausmäärät ovat pienentyneet. Omatoimikirjastolla pyritään vaikuttamaan lainaaja-, käynti- ja lainausmääriin.

Henkilöstöresurssit (69 000 €):

1) kirjastonhoitaja = sivistysjohtaja (70 %)
2) toimistosihteeri (35 %)

Laadulliset

Pyritään monipuolistamaan aineistoa asiakkaiden toiveiden mukaisesti sekä hyödynnetään Keski-kirjastojen kokoelmia. Poistetaan aineistoa kokoelmista vanhentuneen aineiston osalta. Uusitaan TVT-laitteita. Kehitetään kirjaston kulttuurihyvinvointia.

Uusi kirjastojärjestelmä otetaan maksimaaliseen käyttöön. Otetaan huomioon koulutustarpeet.

Taloudelliset

Kokoelmaa lisätään määrärahojen puitteissa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA **2026**	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kotilainat	8 866	9 000	**9 200**	9 400	9 200
Lainat/asukas	9	9	**9**	9	9
Lainaajat	243	230	**240**	250	250
Kävijämäärä/v	8 272	4 400	**8 500**	8 500	8 500
Omatoimikäynnit	961	700	**1 000**	1 100	1 100
Verkkokäynnit	7 646	7 000	**7 800**	7 800	7 800
Kirjastoaineisto	27 307	27 900	**28 200**	28 500	28 800
- josta kirjoja	25 153	25 900	**25 900**	26 200	26 500
Aukiolotunteja/v	984	1 010	**900**	900	900
Omatoimiaukioloh	3 204	3 000	**3 800**	3 800	3 800
Taloudellisuus					
Toimintakulut	124 778,20	131 860	**133 930**	133 930	133 930
- kstoaineistokulut	15 193,41	16 200	**15 900**	16 000	16 000
- henkilöstökulut	69 350,18	69 260	**71 690**	72 000	72 000
Toimintakate/as.	123	130	**136**	140	142
€ / käynti	15	30	**16**	16	16
€ / laina	14	15	**15**	14	15
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)	1,4 (1,1)

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

360 KULTTUURI JA HYVINVOINTI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	4 529,80	5 640	**7 340**	7 340	7 340
	Sisäiset	-22,46	2430	**1780**	1 780	1 780
	Yhteensä	4 507,34	8 070	**9 120**	9 120	9 120
Tulot	*Ulkoiset*		0	**1 500**	1 500	1 500
	Sisäiset		0	**0**	0	0
	Yhteensä	0,00	0	**1 500**	1 500	1 500
YHTEENSÄ SIS+ULK		4 507,34	8 070	**7 620**	7 620	7 620

Lain kuntien kulttuuritoiminnasta mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoimi osana kunnan sivistystointa tukee ihmisten ja yhteisöjen henkistä vireyttä, järjestää ja välittää kulttuuri- ja juhlatilaisuuksia sekä tarjoaa mahdollisuuksia taiteen harrastamiseen. Lisäksi kulttuuritoimi on mukana paikallisen kulttuuriperinteen vaalimisessa ja edistämisessä.

Kulttuurisektori (=kirjasto) vastaa kulttuuripalveluista ja kunnan juhlista, joihin on varattu määräraha "kulttuuritoimen" puolelle.

Kuntastrategian mukaisesti kulttuuritoiminnoissa tehdään yhteistyötä järjestöjen ja eri sidosryhmien kanssa me-henkeä vahvistaen. Lisäksi kunta tuottaa kulttuuria myös muulla tavoin, yhteisöllisyyden ja elinvoiman näkökulmasta.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Toimintamuutos

Kulttuuritoiminnassa painopiste on siirtynyt entistä enemmän yhdistyksille ja vapaaehtoisille. Yhdistysavustuskäytäntö palautettiin 2014 ja sitä jatketaan yhteistyö- ja ostopalveluluonteisesti (100 e/järjestettävä julkinen kulttuuri-tapahtuma/vuosi/yhdistys). Joka tapauksessa myös kunnan on tuotettava kulttuuripalveluja, esim. yhteislauluiltoja ja muita tapahtumia eri vuodenaikoina.

Tiedottamisessa käytetään kunnan kotisivuja, facebook-sivustoja sekä tarvittaessa paikallislehteä.

Toiminnan painopisteet

Taide-elämyksiä luodaan musiikin, teatterin, kuvataiteen, tanssin, kirjallisuuden ja/tai elokuvan keinoin eli tuetaan kuntalaisten henkistä vireyttä, elämänlaatua ja hyvinvointia erilaisin tapahtumin joko luomalla niitä paikallisin voimin tai ostamalla ammattilaisilta.

Järjestetään paikallisia tapahtumia mm. kansallisina juhlapäivinä, mm. itsenäisyyspäivänä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Paikallista kulttuuriperinnettä vaalitaan tehostamalla/tukemalla kotiseututyötä ja keräämällä edelleen paikallista perinnetietoa.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena on tarjota kulttuuritapahtumia kuntalaisille resurssien puitteissa.

Henkilöstöresurssit:

Sivistysjohtaja / kirjastonhoitaja oman työn ohessa. Kulttuurivivahteisia tapahtumia järjestävät myös muut osastot ja tulosalueet.

Laadulliset

Pyritään tekemään yhteistyötä eri yhdistysten, yhteisöjen, taiteen harjoittajien, vapaa-aika-, kirjasto- ja koulutoimen, kansalaisopiston ja naapurikuntien kanssa.

Taloudelliset

Toiminta tapahtuu määrärahojen ym. resurssien puitteissa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Juhlat	1	2	**1**	1	1
Yleisömäärä juhlissa	65	100	**60**	60	60
Yhteislauluillat	0	4	**4**	4	4
Teatterit, konsertit	6	3	**2**	2	2
Avustukset + VN	200+340	500+340	**500+340**	500+340	500+340
Taloudellisuus					
Toimintakate	4 507	8 070	**7 620**	7 000	7 000
Toimintakate/asukas	4	8	**8**	8	8
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	0	0	**0**	0	0

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

370 VAPAA-AIKA JA HYVINVOINTI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	136 855,71	128 140	**123 750**	123 750	123 750
	Sisäiset	41 025,71	41 280	**46 620**	46 620	46 620
	Yhteensä	177 881,42	169 420	**170 370**	170 370	170 370
Tulot	*Ulkoiset*	39 274,70	20 250	**21 510**	21 510	21 510
	Sisäiset	0,00			0	0
	Yhteensä	39 274,70	20 250	**21 510**	21 510	21 510
YHTEENSÄ SIS+ULK		138 606,72	149 170	**148 860**	148 860	148 860

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla liikunta-, urheilu- ja nuorisopalveluja sekä tiloja. Toiminta tukee järjestöjen ja yhteisöjen toimintaa. Vapaa-aikatoimi toimii myös yhteyshenkilönä ehkäisevässä päihde- ja väkivaltatyössä ja vastaa osaltaan kunnan hyvinvointisuunnitelman toteutuksesta. Vapaa-aikaohjaaja toimii työsuojelupäällikkönä.

Taloussuunnitelma

Toimintamuutos 2027–2029

Tavoitteena luoda liikuntaneuvontaa kuntaan, saada ehkäisevää päihdetyötä näkyvämmäksi ja panostaa nuorisotyöhön koululla. Crazy action -toimintaa jatketaan. Karstulan kunta tuottaa jatkossa etsivän nuorisotyön palvelut myös Kivijärvelle.

Nuorten kesätyöllistäminen jatkuu.

Työsuojelussa tehdään riskien arviointia ja otetaan käyttöön vuosittainen hyvinvointikysely.

Kuntalaisten hyvinvointia ja mielipiteitä kartoitetaan kyselyllä.

Toiminnan painopisteet

Vuoden 2027 painopisteet noudattavat Kivijärven hyvinvointisuunnitelmaa 2025–2029 ja sen kolmea pääteemaa:

- Mielen hyvinvointi – yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Arjen turvallisuus – turvalliset harrastus- ja kokoontumispaikat, digitaalinen saavutettavuus
- Liikunnallinen elämäntapa – liikunta ja terveelliset elämäntavat osana arkea (harrastuksissa liikunnan soveltaminen niin, että kaikki pääsevät osallistumaan).

Vapaa-aikatoimi osallistuu Kivijärven hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 toteutukseen erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

- Asiakaslähtöisyys – matalan kynnyksen palvelujen ja harrastuspaikkojen tarjoaminen
- Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet – nuorisovaltuusto ja palautekanavat
- Ennaltaehkäisevät palvelut – etsivä nuorisotyö, liikuntatempaukset ja tapahtumat, kerhot
- Kuntalaisten vastuu omasta hyvinvoinnistaan – yhteisöllisyyden ja omaehtoisen liikunnan tukeminen, liikuntapaikkojen ylläpito
- Sektorien välinen yhteistyö – yhteistyö hyvinvointialueen, yhdistysten, seurakunnan ja naapurikuntien kanssa

Vapaa-aikatoimi on mukana ehkäisevän päihde- ja väkivaltatyön suunnitelman toteutuksessa. Painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja turvallisten toimintaympäristöjen varmistaminen.

Talousarvion 2027 toiminnalliset, määrälliset ja laadulliset tavoitteet

Vapaa-aikatoimi ylläpitää monipuolista ja saavutettavaa toimintaa eri ikäryhmille. Toiminnan tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallisuutta, hyvinvointia ja liikkumista arjessa. Toimintaa mitataan ja arvioidaan sekä kysytään palautetta kuntalaisilta.

Yhteisöllisyyttä ja mielen hyvinvointi: nuorisotilatoiminta, teemapäivät ja yhteisötapahtumat.

Turvallinen harrastusympäristö: ulkoalueiden kunnossapito, valaistus ja esteettömyys.

Liikunnallinen elämäntapa: kampanjat, kerhotoiminta/hankkeet.

Ehkäisevä päihde- ja väkivaltatyö: monialainen yhteistyö, kouluyhteistyö ja tapahtumat.

Osallisuus ja vaikuttaminen: nuorisovaltuuston ja palautekanavien kehittäminen.

Henkilöstöresurssit (54 000 €):

Vapaa-aikaohjaaja, hankkeen kerhovetäjät

Taloudelliset

Vapaa-aikatoimen toiminta rahoitetaan talousarvion puitteissa, hyödyntäen yhteistyötä kolmannen sektorin ja hankkeiden kanssa. Kustannuksia pyritään pitämään maltillisina ja toimintoja kehitetään resurssien sallimissa rajoissa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Investointitoiveet:

1) Latukoneisto (latukone ja mönkijä), 2027
2) Uimarannan kehittäminen, ranta + hyppypaikka Kukkoniemeen, 2027
3) Yu-kentän juoksuradan parannus, 2027
4) Pitkien hiihtoreittien kunnostus, 2027

Tunnusluvut ja mittarit (käsittää ulkoiset ja sisäiset erät)

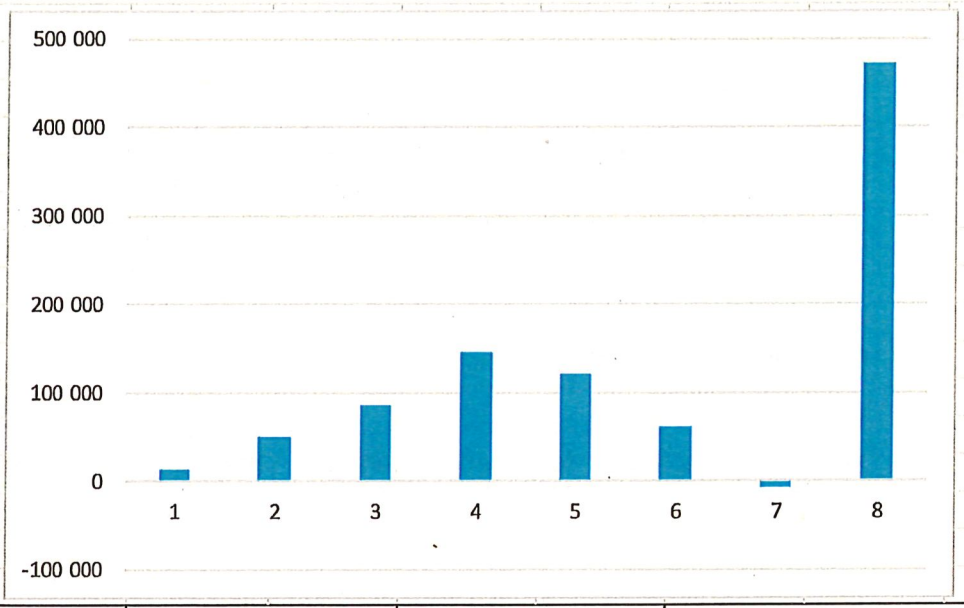
Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Sisäliikunta/osanottajat	3 100	3 100	**3 000**	3 000	3 000
Ulkoliikunta/osanottajat	6 500	6 500	**6 000**	6 000	6 000
Kilpailutoiminta/osanottajat	300	300	**280**	280	280
Nuorisotalo/kävijät	257	210	**250**	250	250
Nuorisotoiminta/osanottajat	600	600	**550**	550	550
Laatu / hyte-kertoimen prosessi-indikaattorit					
Lasten/nuorten liikunta-aktiivisuuden raportointi		x			
Yhdistysten ja kunnan yhteiskokous	x	x	**x**	x	x
Vaikutusten ennakkoarviointi			**x**		
Liikunnan edistämisen poikkihall. työ/yht.työ	x	x	**x**	x	x
Taloudellisuus					
Nuorisotoimi nto	72 420,76	80 570	**84 150**	85 000	85 00
Hankkeet (3-1-1)	17 145,60	11 720	**2 190**	12 000	8 000
Liikuntatoimi nto	49 440,36	56 880	**62 520**	58 000	58 000
Liikuntapaikk. hoito/asukas	22	27	**26**	25	25
Nuorisotilat/asukas	11	10	**12**	12	12
Vapaa-aikatoimi nto/asukas	137	167	**152**	150	150
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	1	1	**1**	1	1

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

1 TEKNINEN OSASTO

Toiminta-ajatus

Teknisen toimen tehtävänä on päävastuualueensa palvelujen järjestäminen ja ylläpitäminen kuntalaisille ja kunnan muiden osastojen käyttöön, taloudellisesti, tehokkaasti, laadullisesti ja tarvittavassa laajuudessa.

TA 2027	Menot		Tulot		Yhteensä		
	ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset	
Tekninen hallinto	153 340	11 890	5 000	146 780	165 230	151 780	**13 450**
Kaavoitus	45 450	7 840	3 000		53 290	3 000	**50 290**
Ymp.suoj. + rak.valv.	87 280		830		87 280	830	**86 450**
Liikennev. + yl.al.	132 350	17 470	3 000		149 820	3 000	**146 820**
Kiinteistötoimi	555 340	252 640	215 740	470 270	807 980	686 010	**121 970**
Ruokahuolto	185 440	21 830	25 000	121 230	207 270	146 230	**61 040**
Infra-tukipalvelut	439 750	77 140	363 050	161 850	516 890	524 900	**-8 010**
YHTEENSÄ	**1 598 950**	**388 810**	**615 620**	**900 130**	**1 987 760**	**1 515 750**	**472 010**

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

400 TEKNINEN HALLINTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	130 289,14	161 740	**153 340**	153 340	153 340
	Sisäiset	14 031,69	11 540	**11 890**	11 890	11 890
	Yhteensä	144 320,83	173 280	**165 230**	165 230	165 230
Tulot	*Ulkoiset*	4 780,88		**5 000**	5 000	5 000
	Sisäiset	30 232,93	163 500	**146 780**	146 780	146 780
	Yhteensä	35 013,81	163 500	**151 780**	151 780	151 780
YHTEENSÄ SIS+ULK		109 307,02	9 780	**13 450**	13 450	13 450

Toiminnan painopisteet

Teknisen toimen hallinto koostuu teknisestä johtajasta ja toimistosihteeristä. Teknisten järjestelmien toimintakykyyn ja toimintavarmuuteen suunnataan resursseja myös tulevina vuosina. Henkilökunnan suunnitelmallisilla ja ennakoivilla rekrytoinneilla varmistetaan ns. hiljaisen tiedon siirtäminen uusille työntekijöille.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Hallintoon kuuluvien tehtävien hoitaminen yhteistyössä muiden osastojen kanssa.

Laadulliset

Toimintojen kehittäminen, jotta sen tulokset näkyvät laadukkaina palveluina kuntalaisille.

Taloudelliset

Toteuttaa palvelut kustannustehokkaasti ja taloudellisesti. Kyky reagoida muutoksiin nopeasti, myös kohdentamalla resursseja uudestaan.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Talousarvio	130 289,14	173 280	**153 340**	153 340	153 340
Mittauskäyttö/vuosi/tp	2-5	2-5	**2-5**	2-5	2-5
Taloudellisuus					
Hallinto €/as.	130	171	156	156	156
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

410 KAAVOITUS

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	47 281,61	44 940	**45 450**	45 450	45 450
	Sisäiset	3 352,42	7 760	**7 840**	7 840	7 840
	Yhteensä	50 634,03	52 700	**53 290**	53 290	53 290
Tulot	*Ulkoiset*	9 108,08	11 270	**3 000**	3 000	3 000
	Sisäiset	0,00			0	0
	Yhteensä	9 108,08	11 270	**3 000**	3 000	3 000
YHTEENSÄ SIS+ULK		41 525,95	41 430	**50 290**	50 290	50 290

Toimintamuutos

Kivijärven kunnan keskustan pohjakartan uudistaminen, mikäli määräraha hyväksytään vuodesta 2027 eteenpäin.

Toiminnan painopisteet

Vastataan kaavoituksesta yhteistyössä Saarijärven kaavoitus- ja maankäyttö-palveluiden kanssa.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kaavoituksella mahdollistetaan kaava-alueiden tehokas ja tarkoituksen mukainen käyttö. Kunta varautuu kaavoittamaan myös uusia alueita palvelemaan rakentamista, matkailua, palveluita ja teollisuutta.

Laadulliset

Laadukas kaavoittaminen tehostaa ja tukee maankäytön suunnittelua eri toimijoiden tarpeisiin. Osallistutaan RYHTI-hankkeen käyttöönottoon.

Taloudelliset

Toteuttaa palvelut kustannustehokkaasti ja taloudellisesti.

Kaavoituksessa kiinnitetään huomiota taloudellisuuteen ja toimivuuteen kunnallistekniikassa ja lopullisessa rakentamisessa. Rakentamisessa ja laajoissa korjauksissa huomioidaan energiataloudelliset ratkaisut.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Asemakaava ha	196,1	196,1	196,1	196,1	196,1
Ranta-asemakaava	34	34	34	34	34
Yleiskaava	1	1	1	1	1
Osayleiskaava	1	1	1	1	1
Taloudellisuus					
Kaavoitus €/as.	47	52	57	57	57
Voimavarat					
Henkilöstö, htv		0,4	0,4	0,4	0,4

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

420 YMPÄRISTÖNSUOJELU JA RAKENNUSVALVONTA

		TP 2025	TA 2026	TA 2026	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	80 686,84	93 950	**87 280**	87 280	87 280
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	80 686,84	93 950	**87 280**	87 280	87 280
Tulot	*Ulkoiset*	825,85	0	**830**	830	830
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	825,85	0	**830**	830	830
YHTEENSÄ SIS+ULK		79 860,99	93 950	**86 450**	86 450	86 450

Toimintamuutos

Pohjoisen Keski-Suomen yhteistoimintaan liittyen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluasiat hoitaa edelleen Viitasaaren kaupungin Ympäristöpalvelut.

Toiminnan painopisteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoimintasopimuksen mukanaan tuomien eri osa-alueiden osaajien asiantuntijuus tuo laajuutta tehtävien hoitamiseen. Rakennusvalvonnan palveluita tarvitaan vähemmän, mutta ympäristöviranomaisten palvelut tulevat lisääntymään jatkossa erilaisten tarkkailuvelvoitteiden kautta. Varaudutaan erilaisiin poikkeamatilanteisiin suunnitelmilla ja teknisillä ratkaisuilla.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Rantakaavan vahvistaminen on tuonut merkittävästi omarantaisia tontteja markkinoille. Vaikutus jakaantuu tuleville vuosille. Ympäristön suojelun painopiste on veden- ja jäteveden laadun tarkkailussa. Häiriö- ja varautumissuunnitelmat pidetään ajan tasalla. Jäteveden puhdistamon puhdistusprosessiin tehtävien muutosten vaikutusta seurataan aktiivisesti.

Laadulliset

Turvallinen ja terveellinen rakennuttu ympäristö rakentajille ja remontoijille. Neuvontatyön vasteajat ja laatu.

Taloudelliset

Laadukkaalla rakennusvalvonnalla ja ympäristösuojelulla vältetään virheitä, jotka voivat aiheuttaa suuriakin kustannuksia realisoituessaan. Nämä voivat olla suoranaisia taloudellisia menetyksiä, ympäristön saastumisesta johtuvia kustannuksia tai sanktioiden kautta tulevia kustannuksia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Toimintakulut	80 686	93 950	87 280	87 280	87 280
Myönnetyt luvat	9	10	10	10	10
Taloudellisuus					
€/asukas	81	93	89	89	89
Voimavarat					
Henkilöstö, htv	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b8a6

visma sign
www.vismasign.com

LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	108 244,82	107 940	**132 350**	132 350	132 350
	Sisäiset	6 742,76	18 740	**17 470**	17 470	17 470
	Yhteensä	114 987,58	126 680	**149 820**	149 820	149 820
Tulot	*Ulkoiset*	2 907,66	4 400	**3 000**	3 000	3 000
	Sisäiset	0,00	0	**0**	0	0
	Yhteensä	2 907,66	4 400	**3 000**	3 000	3 000
YHTEENSÄ SIS+ULK		112 079,92	122 280	**146 820**	146 820	146 820

Toimintamuutos

Liikenneväylien ja yleisten alueiden hoito on kilpailutettu. Yleisten alueiden hoidon painopiste siirtyy enemmän ulkopuolisille yrittäjille ostopalveluna.

Toiminnan painopisteet

Kaavateiden kunnossapito, puisto-, tori-, satama-alueiden ja veneilyreittien hoito. Yksityistieavustuksiin on varattu 20 000 € vuodelle 2027.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Katujen kunnostuksia jatketaan heikoimpien katuosuuksien osalta. Satamien ja laitureiden kunnostuksia jatketaan.

Laadulliset

Taataan toimiva ja turvallinen asuinympäristö alueen asukkaille ja muille käyttäjille. Teknisessä tasossa joudutaan huomioimaan toiminnan rahoitus. Asfaltoitujen kaavateiden kunnossapitämistä jatketaan.

Taloudelliset

Toiminta toteutetaan määrärahojen puitteissa laadukkaasti ja tehokkaasti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a8

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kaavatiet	8 120	8 120	8 120	8 120	8 120
Leikkikentät	3	3	3	3	3
Satamat	3	3	3	3	3
Veneiden laskupaikat		4	4	4	4
Kaavateitä asfaltoitu metriä	8 120	8 120	8 120	8 120	8 120
Taloudellisuus					
Kustann. yht.	26 609	51 570	31 070	31 070	31 070
Kaavatiet €/km	3 646	6 351	3 826	3 826	3 826
Voimavarat htv.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

450 KIINTEISTÖTOIMI

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	529 026,48	**723 000**	**555 340**	555 340	555 340
	Sisäiset	183 293,85	**260 980**	**252 640**	252 640	252 640
	Yhteensä	712 320,33	**983 980**	**807 980**	807 980	807 980
Tulot	*Ulkoiset*	568 376,00	**279 430**	**215 740**	215 740	215 740
	Sisäiset	443 735,00	**443 100**	**470 270**	470 270	470 270
	Yhteensä	1 012 111,00	**722 530**	**686 010**	686 010	686 010
YHTEENSÄ SIS+ULK		-299 790,67	**261 450**	**121 970**	121 970	121 970

Toimintamuutos

Tilatyöryhmä tekee suunnitelman kiinteistöjen jatkokäytöstä ja niiden hallinnoinnista. Pyritään eroon kunnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä ja pyritään saamaan tyhjillään oleville toimitiloille käyttöä.

Kivijärven Vuokratalot Oy:n kiinteistönhoito on ulkoistettu 1.8.2024 yksityiselle yritykselle ja se kilpailutetaan vuonna 2027.

Kiinteistö Oy Kivijärven Virastotalon toiminta ajetaan alas hiljalleen ja osa kiinteistöstä poistetaan käytöstä.

Vuonna 2026 rekrytoitu laitosmies (työhön osallistuva työnjohtaja) auttaa parantamaan käytännön työnjohtoa tehostamalla työnohjausta yhteistyössä teknisen johtajan kanssa. Huoltokirjan käyttöä tehostetaan ja valvotaan.

Toiminnan painopisteet

Kunnan omien kiinteistöjen hoito ja kunnossapito. Laitosmiesten työ keskittyy enemmän ydintoimintojen ylläpitoon. Töiden organisoinnin parantaminen.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Vastataan vastuualueen kiinteistöjen taloudellisesta ylläpidosta.

Laadulliset

Kiinteistöjen hyvän toiminnallisen kunnon säilyttäminen käyttötarkoitusta palvelevaksi. Pyritään ennalta ehkäisevään toimintaan ja valmiuteen.

Taloudelliset

Kiinnitetään entistä enemmän huomiota energiatehokkuuteen ja energiansäästöön kaikin järkevin keinoin. Ylläpitokuluja vähennetään toimintoja keskittämällä. Henkilöstön käyttöä tehostetaan työnjohdon kautta ja hankkimalla kiinteistötyökone.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Kunnan kiint. m^3	44 613	44 613	44 613	44 613	44 613
Rivitalot kiint. m^3	8 514	8 514	8 514	8 514	8 514
€/m^3 (44613 m^3)	8,9	14,19	10,24	10,24	10,24
Kust.yht.kunnan osalta ulk.	470 713	633 120	457 060	457 060	457 060
Voimavarat htv	3,6	2,2	2,2	2,2	2,2

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

460 RUOKAHUOLTO

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	2 901,29	3 860	**185 440**	185 440	185 440
	Sisäiset			**21 830**	21 830	21 830
	Yhteensä	2 901,29	3 860	**207 270**	**207 270**	**207 270**
Tulot	*Ulkoiset*		3 020	**25 000**	25 000	25 000
	Sisäiset		0	**121 230**	121 230	121 230
	Yhteensä	0,00	3 020	**146 230**	146 230	146 230
YHTEENSÄ SIS+ULK		2 901,29	840	**61 040**	61 040	61 040

Toimintamuutos

Ateriapalveluiden tuottaminen on siirtynyt takaisin Kivijärven kunnan omaksi toiminnaksi 1.8.2026.

Tainionmäen koulun laitoskeittiö tuottaa ruokahuollon palvelut sivistysosaston asiakkaille.

Ruokahuollon hankinnoissa kiinnitetään edelleen huomioita kotimaisuuteen ja lähiruokaan. Elintarvikkeiden toimittajan osalta on tehty sopimus kuntahankintojen kautta. Toimintaa pyritään jatkamaan aikaisempaa tapaan.

Keittiön koneita ja laitteistoja uusitaan vuonna 2027.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

470 INFRA-TUKIPALVELUT

		TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Menot	*Ulkoiset*	461 784,29	384 820	**439 750**	439 750	439 750
	Sisäiset	30 985,72	77 720	**77 140**	77 140	77 140
	Yhteensä	492 770,01	462 540	**516 890**	516 890	516 890
Tulot	*Ulkoiset*	363 053,99	421 500	**363 050**	363 050	363 050
	Sisäiset	144 752,61	161 850	**161 850**	161 850	161 850
	Yhteensä	507 806,60	583 350	**524 900**	524 900	524 900
YHTEENSÄ SIS+ULK		-15 036,59	-120 810	**-8 010**	-8 010	-8 010

Toimintamuutos

Kunta on rakennuttanut oman kaukolämpölaitoksen, joka tuottaa asiakkaiden lämpöhuollon. Biovoimalaitoksen toimintaa seurataan aktiivisesti ja säätötöitä tehdään polttoprosessin maksimoimiseksi. Uusien kaukolämpöliittymien osalta kohdalla tehdään tarkastelu ja varavoiman suunnittelutyö aloitetaan huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Kunnan lämpölaitoksen ohella myös Kivijärven rakennuspalvelu Oy:n lämpövoimalalla tuotetaan lämpöenergiaa käyttäjille.

Toiminnan painopisteet

Vesi- ja viemärilaitostoiminta, biovoimalaitos sekä kaukolämpöverkko.

Talousarvion 2027 toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Lisätä verkostojen käyttöastetta ja laajentaa verkostoja tarve ja taloudellisuus huomioiden. Varaudutaan myös asiakkaiden vähentymiseen ja rakennusten käyttöasteen pienenemisen takia lämmitystarpeen pienenemiseen.

Laadulliset

Laadukas käyttövesi, hyväksytty puhdistustulos, toimiva lämmönjakelu. Vanhoja viemärilinjoja ja kaivoja saneerataan vuotovesien estämiseksi.

Kunnostuksia tehdään laitteisiin ja järjestelmiin elinkaaren jatkamiseksi ja toiminta varmuuden varmistamiseksi.

Jätevedenpuhdistamon puhdistusprosessia säädetään teknisesti ja kemiallisesti, jotta päästöt saadaan määriteltyjen raja-arvojen sisään. Näytteidenottoa ja tarkkailua lisätään.

Taloudelliset

Laitoksien taloudellisen kannattavuuden tarkastelu laskelmilla, jotta toiminta tulee olevaan kustannuksia vastaavaa. Valmistaudutaan korjaamaan kuluttajien tariffeja hinnoittelemalla palvelut kannattaviksi kustannusten noustua.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b8a6

visma sign
www.vismasign.com

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Laajuus					
Vesijohtoverkosto m^3	45 969	58 500	**58 500**	58 500	58 500
-laskutettu m^3	37 415	42 500	**42 500**	42 500	42 500
Viemärilaitos/m^3	51 819	79 700	**79 700**	79 700	79 700
Laskutettu m^3	26 541	32 600	**32 600**	32 600	32 600
Liikelait. yht. tulot	349 854	513 350	**511 700**	511 700	511 700
Liikelait. yht. menot	430 604	446 910	**482 750**	482 750	482 750
Vesilaitos/tulot	93 278	107 290	**101 070**	101 070	101 070
Viemäri/tulot	90 302	103 340	**101 640**	101 640	101 640
Lämpölaitos/tulot	166 273	302 720	**308 990**	308 990	308 990
Vesilaitos/menot	61 587	78 600	**78 820**	78 820	78 820
Viemärilaitos/ menot	110 343	107 330	**110 480**	110 480	110 480
Lämpölaitos/ menot	197 413	260 980	**293 450**	293 450	293 450
Voimavarat htv	1	1	**1**	1	1

Mittarit	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kaukolämpöön liitetyt m^3	72 965	63 238	63 238	63 238	63 238

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-71711e2546a6

visma sign
www.vismasign.com

1 TULOSLASKELMA- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma/Talousarvioesitys 2027 taloussuunnitelma 2028 – 2029

Ulkoinen	TP 2025	TA2026	TA2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**
Myyntituotot	378 777	432 020	391 670	391 670	391 670
Maksutuotot	23 386	17 600	18 000	18 000	18 000
Tuet ja avustukset	103 326	87 000	20 510	20 510	20 510
Muut tuotot	587 852	295 570	227 950	227 950	227 950
Toimintatuotot yhteensä	**1 093 341**	**832 190**	**658 130**	**658 130**	**658 130**
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 179 383	-2 477 670	-2 604 320	-2 604 320	-2 604 320
Palvelujen ostot	-1 063 200	-1 173 060	-1 031 850	-1 031 850	-1 031 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-461 872	-434 040	-550 700	-550 700	-550 700
Avustukset	-231 922	-376 850	-253 050	-253 050	-253 050
Muut kulut	-316 917	-242 560	-272 070	-272 070	-272 070
Toimintakulut yhteensä	**-4 253 294**	**-4 704 180**	**-4 711 990**	**-4 711 990**	**-4 711 990**
Toimintakate	**-3 159 953**	**-3 871 990**	**-4 053 860**	**-4 053 860**	**-4 053 860**
Verotulot	**2 415 949**	**2 580 000**	**2 646 000**	**2 746 000**	**2 815 000**
Kunnallisvero	1 331 801	1 487 000	1 386 000	1 456 000	1 496 000
Kiinteistövero	575 973	570 000	575 000	575 000	575 000
Osuus yht.veron tuotosta	508 175	523 000	685 000	715 000	744 000
Valtionosuudet	**1 738 145**	**1 590 165**	**1 503 700**	1 503 700	1 503 700
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	28 882	29 600	29 300	29 300	29 300
Korkokulut	-5 565	-5 090	-4 510	-4 510	-4 510
Muut rahoituskulut	-111 317	-50	-50	-50	-50
Rah.tuotot ja -kulut yht.	**-88 000**	**24 460**	**24 740**	**24 740**	**24 740**
Vuosikate	**906 140**	**322 635**	**120 580**	**220 580**	**289 580**
Suunn.mukaiset poistot	-660 226	-667 620	-600 000	-600 000	-600 000
Arvonalentumiset	-586 491				
Satunnaiset tuotot				0	0
Tilikauden tulos	**-340 577**	**-344 985**	**-479 420**	**-379 420**	**-310 420**
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	20 347			0	0
Varausten lis. (-)/väh. (+)					
Rahastojen lis. (-)/väh. (+)					
Tilikauden yli/alijäämä	**-320 230**	**-344 985**	**-479 420**	**-379 420**	**-310 420**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b8a6

visma sign
www.vismasign.com

Tuloslaskelma/Talousarvioesitys 2027 taloussuunnitelma 2028 – 2029

Sisäinen	TP 2025	TA2026	TA2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**
Myyntituotot	414 648	552 010	675 680	675 680	675 680
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset				0	0
Muut tuotot	443 735	443 100	470 270	470 270	470 270
Toimintatuotot yhteensä	**858 383**	**995 110**	**1 145 950**	**1 145 950**	**1 145 950**
Toimintakulut					
Henkilöstökulut				0	0
Palvelujen ostot	-279 720	-401 370	-525 040	-525 040	-525 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-134 928	-150 640	-150 640	-150 640	-150 640
Avustukset				0	0
Muut kulut	-443 735	-443 100	-470 270	-470 270	-470 270
Toimintakulut yhteensä	**-858 383**	**-995 110**	**-1 145 950**	**-1 145 950**	**-1 145 950**
Toimintakate	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verotulot	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kunnallisvero					
Kiinteistövero					
Osuus yht.veron tuotosta					
Valtionosuudet					
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		27 360	26 720	26 720	26 720
Korkokulut		-8 260	-7 620	-7 620	-7 620
Muut rahoituskulut		-19 100	-19 100	-19 100	-19 100
Rah.tuotot ja -kulut yht.	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vuosikate	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Suunn.mukaiset poistot					
Arvonalentumiset					
Satunnaiset tuotot				0	0
Tilikauden tulos	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)				0	0
Varausten lis. (-)/väh. (+)					
Rahastojen lis. (-)/väh. (+)					
Tilikauden yli/alijäämä	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

Tuloslaskelma/Talousarvioesitys 2027 taloussuunnitelma 2028–2029

Sis-ulk	TP 2025	TA2026	TA2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**	**euro**
Myyntituotot	793 425	984 030	1 067 350	1 067 350	1 067 350
Maksutuotot	23 386	17 600	18 000	18 000	18 000
Tuet ja avustukset	103 326	87 000	20 510	20 510	20 510
Muut tuotot	1 031 587	738 670	698 220	698 220	698 220
Toimintatuotot yhteensä	**1 951 723**	**1 827 300**	**1 804 080**	**1 804 080**	**1 804 080**
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 179 383	-2 477 670	-2 604 320	-2 604 320	-2 604 320
Palvelujen ostot	-1 342 920	-1 574 430	-1 556 890	-1 556 890	-1 556 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-596 799	-584 680	-701 340	-701 340	-701 340
Avustukset	-231 922	-376 850	-253 050	-253 050	-253 050
Muut kulut	-760 652	-685 660	-742 340	-742 340	-742 340
Toimintakulut yhteensä	**-5 111 676**	**-5 699 290**	**-5 857 940**	**-5 857 940**	**-5 857 940**
Toimintakate	**-3 159 953**	**-3 871 990**	**-4 053 860**	**-4 053 860**	**-4 053 860**
Verotulot	**2 415 949**	**2 580 000**	**2 646 000**	**2 746 000**	**2 815 000**
Kunnallisvero	1 331 801	1 487 000	1 386 000	1 456 000	1 496 000
Kiinteistövero	575 973	523 000	575 000	575 000	575 000
Osuus yht.veron tuotosta	508 175	570 000	685 000	715 000	744 000
Valtionosuudet	**1 738 145**	**1 590 165**	**1 503 700**	1 503 700	1 503 700
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	53 118	56 960	56 020	56 020	56 020
Korkokulut	-10 710	-13 350	-12 130	-12 130	-12 130
Muut rahoituskulut	-130 409	-19 150	-19 150	-19 150	-19 150
Rah.tuotot ja -kulut yht.	**-88 000**	**24 460**	**24 740**	**24 740**	**24 740**
Vuosikate	**906 141**	**322 635**	**120 580**	**220 580**	**289 580**
Suunn.mukaiset poistot	-660 226	-667 620	-590 940	-600 000	-600 000
Arvonalentumiset	-586 491				
Satunnaiset tuotot				0	0
Tilikauden tulos	**-340 576**	**-344 985**	**-470 360**	**-379 420**	**-310 420**
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	20 347			0	0
Varausten lis. (-)/väh. (+)					
Rahastojen lis. (-)/väh. (+)					
Tilikauden yli/alijäämä	**-320 230**	**-344 985**	**-470 360**	**-379 420**	**-310 420**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b8a6

visma sign
www.vismasign.com

1.1 Rahoituslaskelma/Talousarvioesitys 2026 taloussuunnitelma 2027–2028

Varsinaisen toiminnan ja investointie kassavirta	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Varsinainen toiminta	TP2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Vuosikate	906	323	120		
Satunnaiset erät					
Tulorah. korjauserät					
Yhteensä	906	323	120	0	0
Investoinnit					
Pysyv.vast.investoinnit	-224	-942	-732		
Rahoitusos.inv.menoihin		50			
Pysyv.vast.luovutustulot					
Pysyv.vast.myyntivoitot/tappiot					
Yhteensä	-224	-892	-732	0	0
Vars.toim. ja inv. kassavirta	682	-569	-612	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaam. vähennys	110				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lain.lisäys					
Pitkäaik.lain.vähennys	-114	-114	-114		
Lyhytaik.lain.muutos					
Yhteensä	-114	-114	-114	0	0
Muut maksuvalm.muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Toim.ant.varojen ja po:n muut.	3				
Vaihto-om.muutokset	2				
Pitkäaik.saam.muutokset					
Lyhytaik.saam.muutokset	65				
Korott.pitkä/lyhytaik.velk.muut.	-9				
Yhteensä	61	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta	57	-114	-114	0	0
KASSAVAROJEN MUUTOS	**739**	**-683**	**-726**	**0**	**0**
Kassavarat 1.1.	3 411				
Kassavarat 31.12.	2 672				
KASSAVAROJEN MUUTOS	**-739**	**0**	**0**	**0**	**0**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

1.2 Käyttötalouden ulkoiset menoarviot

1000 euroa

KÄYTTÖTALOUS ulkoiset	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos % 26-27
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
Yleishallinto	-495	-409	-435	6,4
Yritys- ja elinkeinotoimi	-358	-430	-427	-0,7
Tietohallinto	-59	-55	-55	0,0
Laskutettavat				0,0
Hallinto-osasto yht.	**-912**	**-894**	**-917**	**2,6**
Sivistyshallinto	-49	-59	-76	28,8
Varhaiskasvatus	-383	-504	-478	-5,2
Peruskoulutus	-1 278	-1 468	-1 379	-6,1
Muu koulutus	-29	-23	-29	26,1
Kirjasto	-96	-101	-102	1,0
Kulttuuri	-6	-6	-7	16,7
Vapaa-aikatoimi	-139	-128	-124	-3,1
Sivistysosasto yht.	**-1 980**	**-2 289**	**-2 195**	**-4,1**
Tekninen hallinto	-130	-162	-153	-5,6
Kaavoitus	-47	-45	-45	0,0
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	-81	-94	-87	-7,4
Liikenneväylät ja yl.alueet	-108	-108	-132	22,2
Kiinteistötoimi	-529	-723	-556	-23,1
Ruokahuolto	-3	-4	-185	-100,0
Infran tukipalvelut	-462	-385	-440	14,3
Tekninen osasto yht.	**-1 360**	**-1 521**	**-1 598**	**5,1**
Yhteensä	**-4 252**	**-4 704**	**-4 710**	**0,1**

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1.3 Käyttötalouden ulkoiset tuloarviot

1000 euroa

KÄYTTÖTALOUS ulkoiset	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos %
				26-27
Yleishallinto	28	9	12	33,3
Yritys- ja elinkeinotoimi	1	2	1	-50,0
Tietohallinto	0			0,0
Laskutettavat	0			0,0
Hallinto-osasto yht.	**29**	**11**	**13**	**18,2**
Sivistyshallinto	0			0,0
Varhaiskasvatus	16	5	3	-40,0
Peruskoulutus	58	76		-100,0
Muu koulutus	0		2	0,0
Kirjasto	0			0,0
Kulttuuri	0		2	0,0
Vapaa-aikatoimi	40	20	22	10,0
Sivistysosasto yht.	**114**	**101**	**29**	**-71,3**
Tekninen hallinto	5		5	0,0
Kaavoitus	9	11	3	0,0
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	0			0,0
Liikenneväylät ja yl.alueet	3	4	3	-25,0
Kiinteistötoimi	569	280	216	-22,9
Ruokahuolto	0	3	25	100,0
Infran tukipalvelut	363	422	363	-14,0
Tekninen osasto yht.	**949**	**720**	**615**	**-14,6**
Yhteensä	**1 092**	**832**	**657**	**-21,0**
MENOT	-4 252	-4 704	-4 710	0,1
TULOT	1 092	832	657	-21
NETTO	**-3 160**	**-3 872**	**-4 053**	**4,7**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1.4 Käyttötalouden sisäiset menoarviot

1000 euroa

KÄYTTÖTALOUS sisäiset	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos %
				24-25
Yleishallinto	-34	-30	-30	0,0
Yritys- ja elinkeinotoimi	-6	-5	-5	0,0
Tietohallinto	0			0,0
Laskutettavat	0			0,0
Hallinto-osasto yht.	**-40**	**-35**	**-35**	**0,0**
Sivistyshallinto	-4	-3	-3	0,0
Varhaiskasvatus	-37	-42	-67	59,5
Peruskoulutus	-466	-463	-568	22,7
Muu koulutus	0	-1	-2	0,0
Kirjasto	-30	-31	-32	3,2
Kulttuuri	0	-2	-2	0,0
Vapaa-aikatoimi	-41	-41	-47	14,6
Sivistysosasto yht.	**-578**	**-583**	**-721**	**23,7**
Tekninen hallinto	-14	-12	-11	-8,3
Kaavoitus	-3	-8	-7	100,0
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	0		-1	0,0
Liikenneväylät ja yl.alueet	-7	-19	-17	0,0
Kiinteistötoimi	-183	-242	-253	4,5
Ruokahuolto			-22	
Infran tukipalvelut	-31	-96	-77	-19,8
Tekninen osasto yht.	**-238**	**-377**	**-388**	**2,9**
Yhteensä	**-856**	**-995**	**-1144**	**15,0**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1.5 Käyttötalouden sisäiset tuloarviot

1000 euroa

KÄYTTÖTALOUS sisäiset	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos %
				24-25
Yleishallinto	157	113	113	0,0
Yritys- ja elinkeinotoimi	0			0,0
Tietohallinto	59	52	53	0,0
Laskutettavat	0			0,0
Hallinto-osasto yht.	**216**	**165**	**166**	**0,6**
Sivistyshallinto	12	61	78	27,9
Varhaiskasvatus	0			0,0
Peruskoulutus	10			0,0
Muu koulutus	0			0,0
Kirjasto	0			0,0
Kulttuuri	0			0,0
Vapaa-aikatoimi	0			0,0
Sivistysosasto yht.	**22**	**61**	**78**	**27,9**
Tekninen hallinto	30	164	147	0,0
Kaavoitus	0			0,0
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	0			0,0
Liikenneväylät ja yl.alueet	0			0,0
Kiinteistötoimi	444	443	470	6,1
Ruokahuolto	0		121	
Infran tukipalvelut	144	162	162	0,0
Tekninen osasto yht.	**618**	**769**	**900**	**17,0**
Yhteensä	**856**	**995**	**1144**	**15,0**
MENOT	-856	-995	-1 144	15,0
TULOT	856	995	1 144	15,0
NETTO	**0**	**0**	**0**	

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

1.6 Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen taseyksikkö

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

Talousarvio 2027

	TA 2027 EURO	TA 2026 EURO
Liikevaihto	202 710	210 630
Materiaalit ja palvelut	-116 350	-109 330
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-39 330	-24 200
Palvelujen ostot	-77 020	-85 130
Henkilöstökulut	-67 390	-75 610
Palkat ja palkkiot	-54 810	-62 280
Henkilösivukulut	-12 580	-13 330
Eläkekulut	-10 750	-11 520
Muut henkilösivukulut	-1 830	-1 810
Poistot ja arvonalentumiset	0	-62 990
Suunnitelman mukaiset poistot		-62 990
Liiketoiminnan muut kulut	-5 560	-990
Liikeyli/-alijäämä	**13 410**	**-38 290**
Rahoitustuotot ja -kulut	-26 720	-26 860
Muut rahoitustuotot		500
Kunnalle maksetut korkokulut	-7 620	-8 260
Muille maksetut korkokulut	0	0
Korvaus peruspääomasta	-19 100	-19 100
Yli/alijäämä ennen satunn. eriä	**-13 310**	**-65 150**
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Yli/alijäämä ennen varauksia	**-13 310**	**-65 150**
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESILAITOKSEN TASELASKELMA

Tilinpäätös 31.12.2024	Euro	Tilinpäätös 31.12.2025	Euro
VASTAAVAA		**VASTAAVAA**	
PYSYVÄT VASTAAVAT		PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineettomat hyödykkeet		Aineettomat hyödykkeet	
Tietokoneohjelmistot	24 416,67	Tietokoneohjelmistot	0,00
Aineelliset hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	15 548,00	Maa- ja vesialueet	15 548,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	577 292,81	Kiinteät rakenteet ja laitteet	515 765,36
Koneet ja kalusto	0,00	Koneet ja kalusto	0,00
Keskeneräiset hankinnat	0,00	Keskeneräiset hankinnat	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset		Saamiset	
Lyhytaikaiset saamiset		Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	80 144,01	Myyntisaamiset	68 710,41
Saamiset kunnalta	19 553,19	Saamiset kunnalta	16 212,68
Muut saamiset	12 831,02	Muut saamiset	8 547,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**729 785,70**	**VASTAAVAA YHTEENSÄ**	**624 783,45**
VASTATTAVAA		**VASTATTAVAA**	
OMA PÄÄOMA		OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	763 644,77	Peruspääoma	763 644,77
Edell. tilik. yli/alijäämä	-1 028 518,08	Edell. tilik. yli/alijäämä	-1 133 728,64
Tilikauden yli/alijäämä	-105 210,56	Tilikauden yli/alijäämä	-109 029,95
VIERAS PÄÄOMA		VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikainen		Pitkäaikainen	
Lainat rah. Ja vak.laitoksilta	0,00	Lainat rah. Ja vak.laitoksilta	0,00
Lainat kunnalta	276 492,04	Lainat kunnalta	248 842,84
Lyhytaikainen		Lyhytaikainen	
Lainat rah. Ja vak.laitoksilta	0,00	Lainat rah. Ja vak.laitoksilta	0,00
Lainat kunnalta	27 649,21	Lainat kunnalta	27 649,21
Ostovelat	7 924,41	Ostovelat	8 496,81
Muut velat kunnalle	763 273,63	Muut velat kunnalle	791 230,10
Muut velat muille	13 144,11	Muut velat muille	12 287,19
Siirtovelat	11 386,17	Siirtovelat	15 391,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**729 785,70**	**VASTATTAVAA YHTEENSÄ**	**624 783,45**
Korvaus peruspääomasta		Korvaus peruspääomasta	
2,50 %	19 091,12	2,50 %	19 091,12

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKEMA

Talousarvio 2027

	TA 2027	TA 2026
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-38 290
Poistot ja arvonalentumiset		62 990
Rahoitustuotot ja -kulut		-26 860
Tulorahoituksen korjauserät		
	0	-2 160
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-105 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot		
	0	-105 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	-107 160
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lisäys kunnalta		
Pitkäaik.lainojen lisäys muilta		
Pitkäaik.lainojen vähennys kunnalta		-27 650
Pitkäaik.lainojen vähennys muilta	0	0
	0	-27 650
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos		
Korottomien velkojen muutos		
Rahoituksen rahavirta	0	-27 650
Rahavarojen muutos	**0**	**-134 810**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

	INVESTOINNIT	TA 2027	TS 2028	TS 2029	Tulo	Netto
	HALLINTO-OSASTO					
1	Etätyötilan kehittäminen	7 000				
2	Keskustaajaman kehittämissuunnitelma	35 000				
3	Infotaulut (elinvoima)	5 000				
4	**SIVISTYSOSASTO**					
5	Sivistysosaston TVT-laitteet	15 000	10 000	5 000		
6	Latukoneisto (latukone ja mönkijä)	150 000			50 000	100 000
7	Hevos-/pyöräilyreitti Tiironkylä-Lahdenperä	10 000				
8	Urheilukentän kunnostaminen (juoksuradat)	10 000				
9	Pitkien hiihtoreittien kunnostaminen	10 000				
10	Koulukuljetuskalusto (B1 vaihto)	45 000			10 000	35 000
11	**YHTEISET HANKKEET (SIV. & TEKN.)**					
12	Ulmarannan kehittäminen (ranta, hyppymahd.)	25 000				
13	**TEKNINEN OSASTO**					
14	Asuntojen saneerauksia	20 000	20 000			
15	Ahon kiinteistöjen kattojen korjaaminen	50 000				
16	Kirjasto-liikuntatilan vesikaton uusiminen	100 000				
17	Palvelukeskuksen vesikaton osittainen uusiminen	100 000				
18	Virastotalon vesikaton kunnostus	10 000				
19	Kaavateiden kunnostus ja asfaltointi	30 000	30 000			
20	Katuvalaistuksen uusiminen	20 000				
21	Paloaseman lattian pinnoitus	20 000				
22	Ajoleikkuri		15 000			
23	Kiinteistötraktori ja varusteet	50 000	20000			
24	Talnionmäen koulun keittiön koneiden uusiminen	20 000				
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	732 000	95 000	5 000	60 000	135 000
	Avustukset (vähennetty menoista)					

visma sign
www.vismasign.com
Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e2554b6a6

Khall 02.11.2026
Liitenro 49 § 128

visma sign
www.vismasign.com

Kivijärven Vuokratalot Oy

AVUSTUSHAKEMUS
6.10.2026

Kivijärven kunta

43800 KIVIJÄRVI

HAKEMUS DE MINIMIS -TUKENA MYÖNNETTÄVÄSTÄ AVUSTUKSESTA

Hakemus

Kivijärven Vuokratalot Oy hakee omistajaltaan Kivijärven kunnalta 100 000 euron avustusta yhtiön toiminnan turvaamiseen, vuokra-asuntokannan ylläpitämiseen sekä yhtiön taloudellisen toimintakyvyn vahvistamiseen. Avustuksella edistetään vuokra-asuntotoimintaa ja varmistetaan laadukkaiden vuokra-asuntojen saatavuus kunnassa. Yhtiön talous vaatii lisärahoitusta vuosittaisten poistojen, lainojen lyhennysten ja rakennusten korjausten rahoittamiseksi. Yhtiön tulorakenne ei yksin riitä kattamaan yhtiön menoja eikä vuokria voida korottaa yli yleisen Kivijärven vuokratason. Avustustarve tulee olemaan jatkuva.

De minimis -selvitys

Haettava avustus on Euroopan unionin valtiontukisääntelyn mukainen vähämerkityksinen tuki (de minimis -tuki). Kivijärven Vuokratalot Oy ilmoittaa, että yhtiö ei ole kuluvan eikä kahden edellisen vuoden aikana saanut muita de minimis -tukia eikä muitakaan tähän tukeen laskettavia julkisia avustuksia tai tukia. Näin ollen haettava 100 000 euron avustus jää kokonaisuudessaan de minimis -sääntelyn sallimien tukirajojen puitteisiin.

Vakuutus

Kivijärven Vuokratalot Oy vakuuttaa, että hakemuksessa annetut tiedot ovat oikeita ja että yhtiö ilmoittaa viipymättä mahdollisista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa tuen myöntämiseen tai de minimis -tuen edellytysten täyttymiseen.

Kivijärvellä 6.10.2026

KIVIJÄRVEN VUOKRATALOT OY
HALLITUS

Erkki Leppänen
hallituksen puheenjohtaja

Ilari Kotilainen
toimitusjohtaja

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 64 pages before this page
Dokumentet inneholder 64 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 64 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 64 sider før denne side
Detta dokument innehåller 64 sidor före denna sida

Erkki Rainer Leppänen
a1d50a77-7e63-4a21-bc29-c50795b28989 - 2026-11-03 14:38:13 UTC +02:00
BankID / MobileID - fa7ec615-11c7-4ed8-a7ec-69620eb457f4 - FI

Maire Inkeri Hautanen
Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kivijärven kunta
b60cd3d4-cf73-4d76-b539-6919a38ec06b - 2026-11-03 17:01:31 UTC +02:00
BankID / MobileID - 7846d81e-4ec7-499e-b5fc-fb11e71d53ae - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

PIRKKO INKERI OINONEN
Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi
985dde77-2ee0-4a33-9081-9614fb385434 - 2026-11-03 17:07:28 UTC +02:00
BankID / MobileID - b98e98be-01c4-48a0-b428-ed14ec42743c - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TOMI KINNUNEN
4f515985-22c8-4f43-8b59-b4384ef183ca - 2026-11-03 17:22:39 UTC +02:00
BankID / MobileID - c63435af-257d-44f8-bdad-19b4d9007afe - FI

OLAVI JOHANNES HAKKARAINEN
41578b02-4e2e-4fb2-927d-39c2c0470e4b - 2026-11-03 17:28:52 UTC +02:00
BankID / MobileID - 5a70b8a1-1ac0-44fd-a029-60a8c6f08fdf - FI

Päivi Hannele Hakkarainen
Kivijärven kunta, FI01761506, Virastotie 5 A, 43800, Kivijärvi
45ff08d8-8998-42e0-b7b7-0f9c1729a3eb - 2026-11-04 08:34:35 UTC +02:00
BankID / MobileID - 64ecd40c-95de-4c53-af1b-2968c7a53382 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/acf35a62-0f09-4bf6-a60e-7171e254b6a6

visma sign
www.vismasign.com